Kulturně společenský časopis
2013 • 11
na internetu

DOBRÁ ADRESA

Z obsahu

Jan Novák

Jaroslav Kovanda

desítky dalších

a feministky

Obsah:

Nahoře

Fotoaktualita Michala Šandy (3)
Jan Novák **75. narozeniny** (4)
Dva osudy – Mach a Kadavý (7)
Čítanka Dobré adresy – Václav Böhmsche: **Nemocný a jiné básně** (10)
Gustav Erhart: **Předtuchy a poznání** (16)
Karel Křivanec: **Doberské lipanění** (18)
Michal Šanda: **Úklid v minutkovém guláši** (23)
Z antikvariátních banánovek – Hasičské hadice (24)
Jaroslav Kovanda: **Obrazy** (28)
Michal Šanda: **Weles 54** (32)
Anna Brikciusová: **Jedním skokem na druhém konci** (33)
Zuzana Chvatíková: **Zážitek z voleb** (33)

Uprostřed

Leopold F. Němec: **Chvilku se zastavit** (34)
Kateřina Komorádová: **Kouskované podzimování** (36)
Alžběta Stančáková: **Modlitbden** (38)
Ivo Fencl: **Fluke** (42)
Hans von Landschmiett: **Vyšinutá Mašinka míří k vám!** (44)
Milan Hrabal: **Na loutkách** (46)
Miroslav Salava: **Kdo mě pochválí? Kde se vyválím?** (48)
Paralelní literatura 2 – Feministky (50)
Z deníku Jana F. (55)
Roman Rops: **KO 7 / OK** (59)
Den Poezie a Ponrepo (61)

Dole

Wagner a Liszt v Piešťanech (62)
Adun Mortensen: **Out of office reply** (64)
Max Ščur: **O rasismu** (66)
Barbora Knížková a Pavel Bareš: **Zapalujeme nebe** (67)
Martin Vokurka: **Básně z října** (70)

SYSTÉM NAVIGACE: KLEPNĚTE!

První stránka (titulní):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenese přímo na příslušné stránky. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevřou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):

BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenese přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

DOBRÁ ADRESA

Na titulní stránce – foto Petr Štengl (k článku na str. 4)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 11, rok 2013, ročník 14. E-mail: dobraadresa@dobraadresa.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Petr Štengl. Redakce: Václav Dvořák, Štěpán Kučera, Michal Šanda, Štefan Švec, Martin Vokurka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky. Redakcí nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafin a FirstNet, a. s. Časopis je excerpován Ústavem pro Českou literaturu AV ČR.
ISSN 1804-963X

Na ověřenou

Foto-aktu-alita

Paseka v háji české literatury – Roberto Saviano: **Nula, nula, nula** (72)
Minutové hry jako komiks (73)
Josef Šíšo: **Šachy v oficíně aneb když strana volá a nedá se svítit** (74)
Zuzana Chvatíková: **Čína očima – Hongkong druhým okem** (76)

Citát měsíce

Kam se hrabe Hluboké hrdlo na můj nikdy neuvedený film Mickey Mousturbátor...

Walt Disney v knize vzpomínek s hořkostí vzpomíná na nevyužitou šanci svého studia uspět na trhu s filmy pro dospělé. Vybral

Vratislav Telátko
emeritní profesor filozofie

Milí čtenáři,

skončilo volební šílenství a život se vrací do vyjetých kolejí. Není vítězů, není poražených. A může se začít konečně v klidu blbnout s Vánocemi.

Ještě, že nám zbývá ta literatura, když už nic jiného. A je jasné, že kdo nemá štěstíčko, tomu zbývá alespoň srdíčko. A komu dalo výpověď i srdíčko, pak už jen pumpička. No vidíte a taky to jde.

Petr Štengl

Foto Michal Šanda

Dlažební kostka v dárkovém balení – i anarchisté dovedou být něžní.

Nahoře

Jan Novák 75

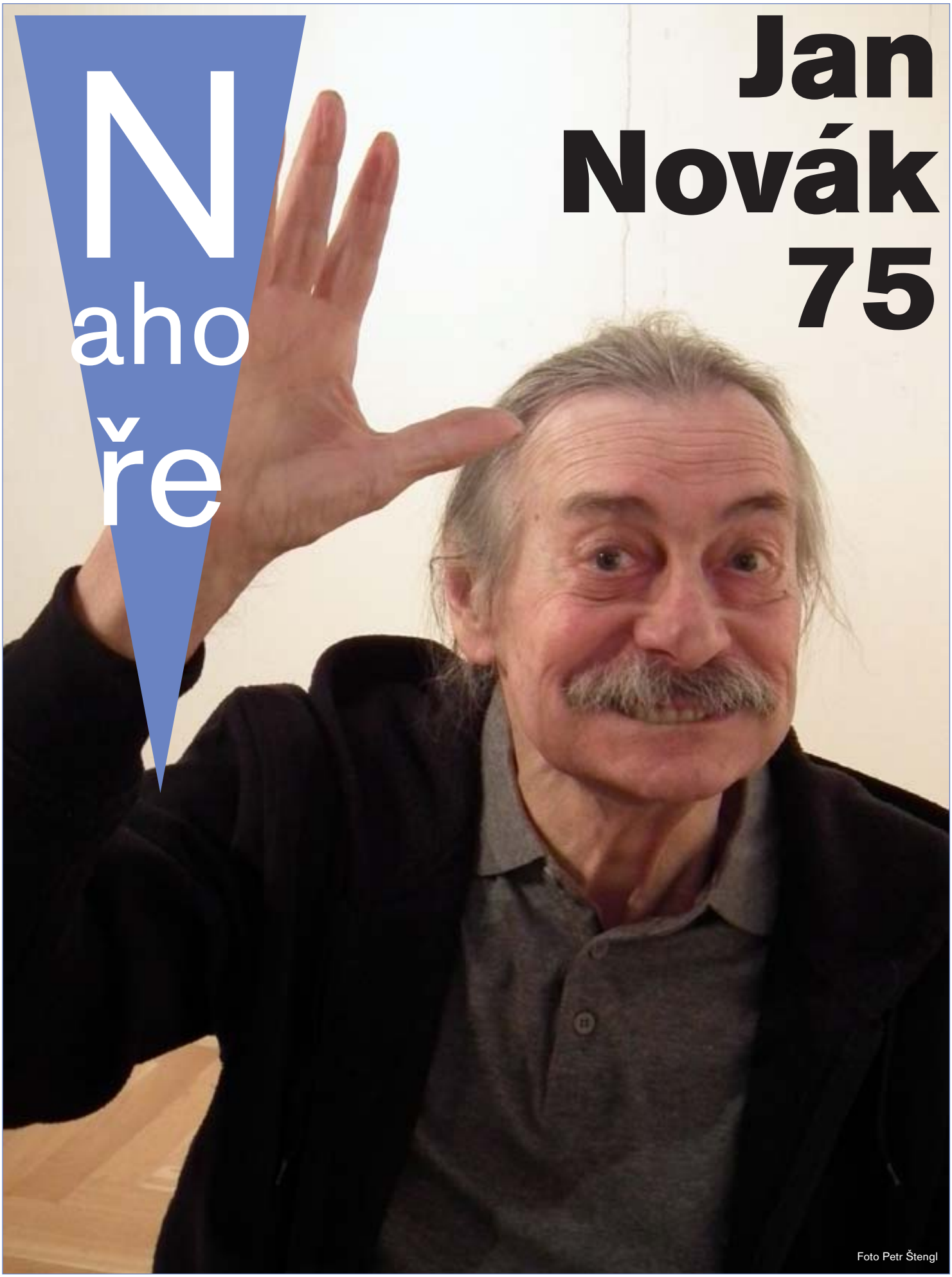

Foto Petr Štengl

V Topičově Salonu oslavil 8. 10. básník Jan Novák pětasedmdesátiny. Gratulovat byla i Dobrá adresa.

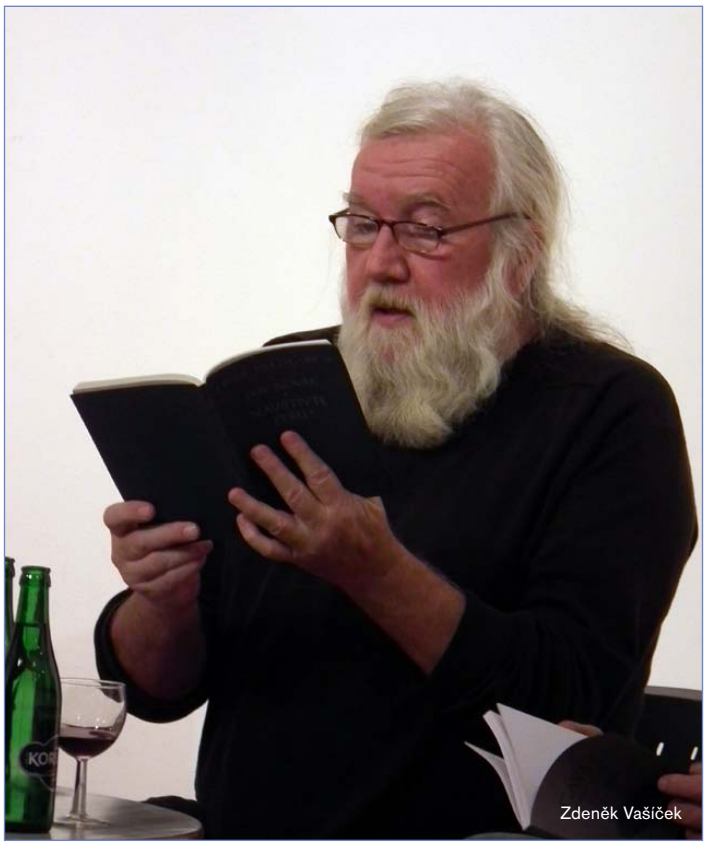
Zdeněk Vašíček

Musíš mě znovu narodit, abych tě obsáhl živoucí i živou.
Ty podobojí, lidnatá jak v mraveništi jazyk slavíka.
Nutí tě celebrovat bouří? Kdo? Neexistuje myšlenka, která
by ražbu nutkala k posunčení. Až smích vstane z mrtvých,
to se nasmějeme. Podroušená sláma osudového žvástu, prášek
na spaní těsnopisu našich perutí. Ikono, smrt jako by se tě
netýkala. V mrazech pošla auta, také psi marně zkoušeli
nastartovat své činohry a mordy. Znovu si omočit: jitro kaskadéra,
které je ráhnem tvým.
/Na rty je Giotto. Je to slušný člověk./

Ze sbírky Týden ženy, měsíce roky muže

Jan Novák, Petr Motýl, Zdeněk Vašíček

REKLAMA

Námět na komiks pro mládež z prostředí jihoamerického pralesa. Pokud čirou náhodou čte Dobrou adresu nakladatel nebo výtvarník, který by měl zájem na komiksu spolupracovat, nechť se prosím ozve na michal.sanda@divadlo.cz

Jaguár

Na místě pralesa je vykácená planina. Buldozery. Bagry. Budoucí důl na smaragdy. Nesympaticky vyhlížející yuppie v elegantním obleku přikazuje začít vrtat sondy, aby se zjistilo, kde je ložisko. Sedne do bouráku, což je auto zn. Jaguar a jede se vykoupat k řece. Je tropické vedro. Při koupání nabubřelého chlapíka sežere krokodýl. Dobře mu tak. Jaguar stojící zaparkovaný na břehu se samovolně rozjede ze svahu, jede a jede a bortí strom za stromem, ze země trčí vyvrácené kořeny, až se nakonec zastaví o kmen gigantického quebracha. Prales je ohromně životaschopný, pročež je auto zanedlouho obrostlé vegetací, spoutané liánami. Jednoho dne jde kolem Indián. Sedne si do auta, prohlíží si neznámé přístroje na palubní desce, točí volantem. Při tom mimoděk zmáčkne klakson. troubení. Úlek. Ptáci se rozlétnou, postrašený tapír odběhne, zrovna tak jindy líný lenochod zrychlí. Vystrašený Indián utíká do vesnice a vypráví to šamanovi. Šaman auto Jaguar promění ve zvíře jaguára. Jaguár se s elegantní mrštností protáhne mezi liánami. Následně žije mezi Indiány. Tady je příležitost rozvinout různé věci, mýty a tradice, co u Indiánů pozná, především se ale seznamuje s jiným názorem na svět. Soulad lidí a přírody atd. Potom dojde k tomu, že Indiáni uloví pásovce, upečou ho a hodují a jaguár s nimi a jak je dobře nadlábnutý, začne ho honit mlsná a dostane chuť na benzín, který byl zvyklý mlsat coby auto Jaguar. Uteče z pralesa. Šaman si po pásovcovi dopřál siestu a zdřímnul si, nicméně všechno ve snu vidí. Mohl by jaguárovi kouzlem zabránit, ale každý je svého štěstí strůjcem a Indiáni ctí svobodu. Jaguár proběhne pralesem a dojde k benzínce. Vezme ze stojanu hadici a v okamžiku, kdy se napije benzínu, se z něj opět stane nadupané fáro. Brázdí městem. Pravoúhlost ulic. Sklo a beton. Neony a světelný smog. Obrázky naší současné civilizační bezútěšnosti. Chudinské favely nad městem. U jedné z chatrčí sbité z harampádí sedí a žebrá šaman společně s ostatními Indiány z vesnice, což ale Jaguar při zběsilé rychlé jízdě nepostřehne. Ve srovnání s pralesem mu po čase připadne město hrůzné a rozhodne se pro návrat. Přijede tam, kde byla na začátku příběhu vykácená mýtina. Teď jsou tam těžební věže. Haldy hlušiny. Do řeky vytéká potůček jedovatě zabarvené vody. K autu se trousí dělníci z dolu a obdivně si ho prohlížejí. Jeden z dělníků si všimne, že opodál leží v prachu smaragd jako pěst. Dělníci se o něj začnou rvát. Jaguar zatroubí, aby přestali. Dělníci se perou dál, zato z Jaguaru se stane zase hbité zvíře. Pokračuje do pralesa, ale ouha! Nad údolím, kde žili indiáni, se tyčí dálnice. Zmatený jaguár pobíhá mezi auty. Vítr od projíždějících svištících kol k němu přivane lísteček napsaný šamanem: Věděl jsem, že se vrátíš. Pro nás je ale už pozdě.

Nahoře

Dva osudy

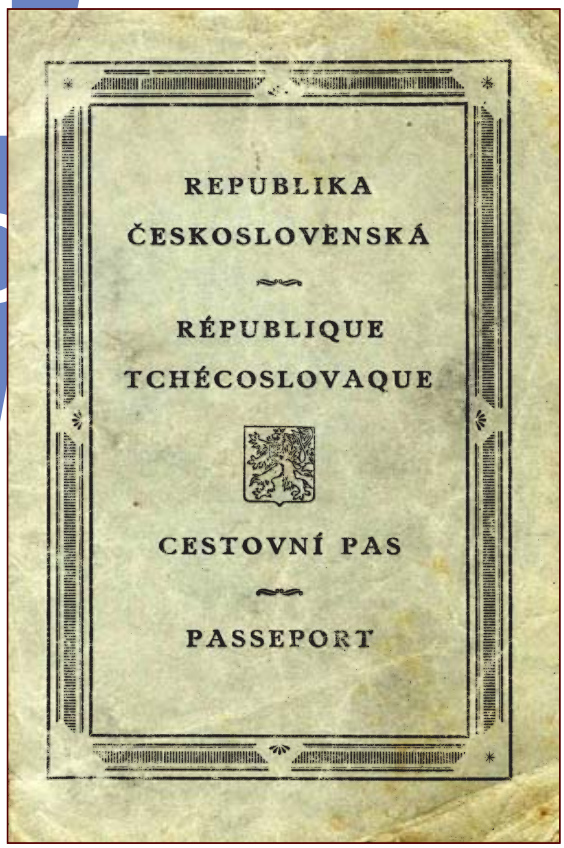

V antikvariátu v Hybernské se ve škatuli mezi kabinetními fotografiemi objevilo několik osobních dokumentů Antonína Macha. Dočteme se z nich, že se narodil 5. 1. 1894 ve Strakonicích a v roce 1924, kdy končila platnost jeho cestovního pasu, bydlel v Paříži v Rue St. Anne 51. Zaměstnáním číšník. Za světové války působil ve francouzské cizinecké legii.

V Lázních Bělohrad je zase meteorologický sloup zvaný Kadavý. Sloup na náměstí umístil v roce 1907 Okrašlovací spolek. Pojmenování získal sloup podle místního občana Kadavého, který u něj za hospodářské krize čekával na práci.

Víc se o Machovi ani Kadavém zjistit nedá. Dva lidé a jak se z těchto drobných náznaků zdá, dva veskrze zajímavé osudy, bohužel nadobro propadnuté do zapomnění.

(mš)

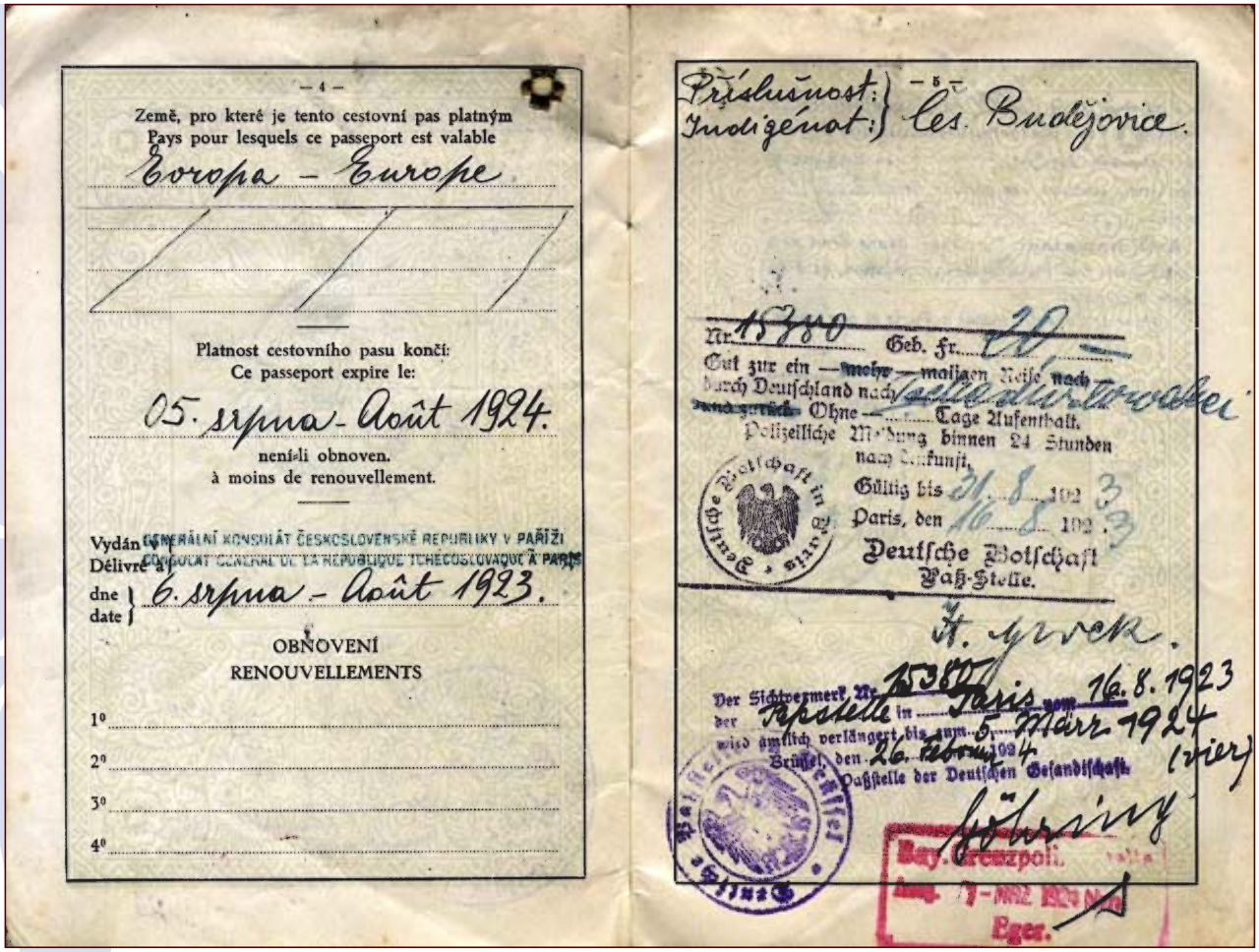

— 4 —

Země, pro které je tento cestovní pas platným
Pays pour lesquels ce passeport est valable

Evropa – Europe

Platnost cestovního pasu končí:
Ce passeport expire le:

05. srpna – Août 1924.

neníli obnoven.
à moins de renouvellement.

Vydán Generální konsulát československé republiky v Paříži
Délivré à Consulat général de la république tchécoslovaque à Paris
dne / date 6. srpna – Août 1923.

OBNOVENÍ
RENOUVELLEMENTS

1°
2°
3°
4°

— 5 —

Příslušnost: / Indigénat: Čes. Budějovice.

Nr. 15780 Geb. Fr. 20.—
Gut zur ein — mehre — maligen Reise nach
durch Deutschland nach
— zurück — Ohne — Tage Aufenthalt.
Polizeiliche Meldung binnen 24 Stunden
nach Ankunft.
Gültig bis 31. 8. 192 3
Paris, den 16. 8. 192 3
Deutsche Botschaft
Paß-Stelle.

Deutsche Botschaft in Paris

H. Meyer.

Der Sichtvermerk Nr. 15780 der Paßstelle in Paris vom 16. 8. 1923
wird amtlich verlängert bis zum 5. März 1924 (vier)
Brüssel, den 26. Februar 1924
Paßstelle der Deutschen Gesandtschaft.

Bay. Grenzpoli. Eger.

— 6 —

Visé sous le N° 8716 au Consulat Général de Belgique à Paris pour permettre au titulaire d'effectuer un voyage en Belgique et d'en sortir pendant une période de 15 jours à dater du 26 août 1923

Avis important. Ce visa ne donne droit ni à l'inscription aux registres de la population, ni à la carte d'identité.

Pour le Consul Général à Paris et par ordre,

Le: 26 août 1923

20 fr. BELGIQUE MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES

10 fr.

— 7 —

PRÉFECTURE DE POLICE

11772

Belgique Tchéco Slovaquie

— Idle —

23-8-23

DIVISION DU CABINET

Inscrit au bureau des Etrangers boulevard Maurice Lemonnier 79.

Bruxelles le 10 septembre 1923

L'agent spécial de police

Csl. pol. Komisařství v Chebu
1. III. 1924
Pohr. kontr. stanice

1ère

BRIGADE MAROCAINE

Le Colonel Mittelbausser
commandant la 1ère Brigade Marocaine

Cite à l'Ordre de la Brigade

Mack Antoine, 2e classe, du Régiment de marche de la "Légion Etrangère" Nº matricule 42666

Motif de la Citation:

"Brigadier d'élite, possédant au supreme degré le mépris du danger. Blessé pendant la 21 avril 1917, d'une pénible reconnaissance de jour, a persisté avec audace la progression de cette reconnaissance. a été blessé au cours de l'opération."

"Ordre Nº 100 en 6 octobre 1917."

Extrait certifié conforme:

Aux Armées le 16 Novembre 1917

VALEUR ET DISCIPLINE

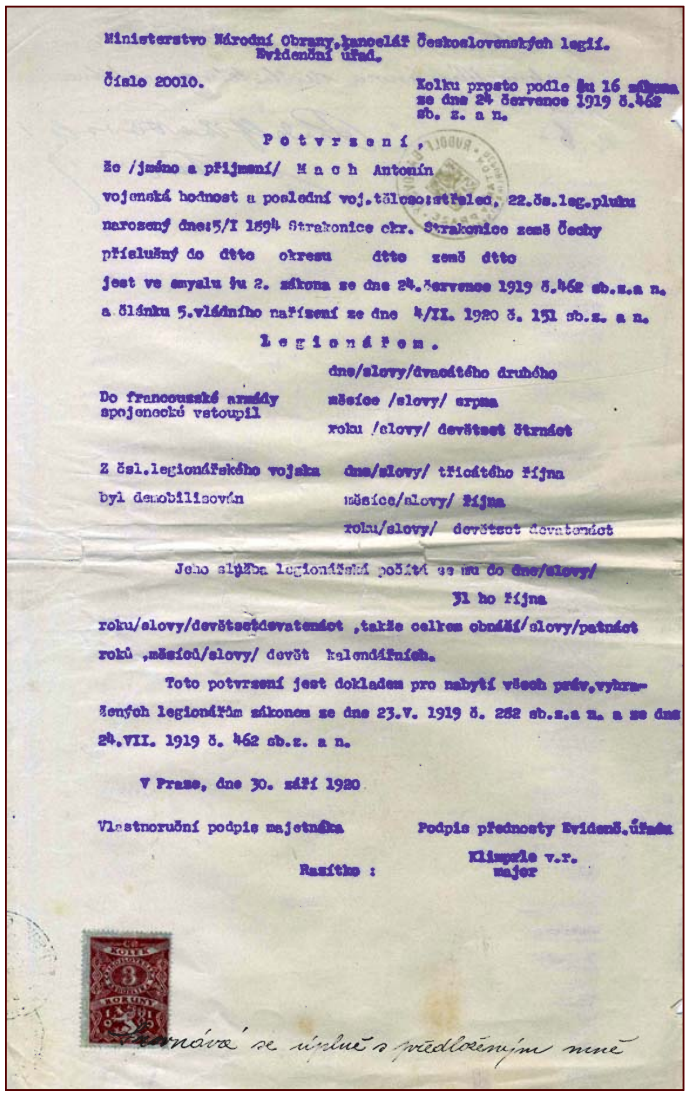

Ministerstvo Národní Obrany, kancelář Československých legií.
Evidenční úřad.

Číslo 20010.

Kolku prosto podle §u 16 zákona ze dne 24 července 1919 č.462 Sb. z. a n.

Potvrzení,

že /jméno a příjmení/ Mach Antonín

vojenská hodnost a poslední voj.těleso: střelec, 22.čs.leg.pluku

narozený dne: 5/I 1894 Strakonice okr. Strakonice země Čechy

příslušný do ditto okresu ditto země ditto

jest ve smyslu §u 2. zákona ze dne 24. července 1919 č.462 sb.z.a n.

a článku 5. vládního nařízení ze dne 4/II. 1920 č. 151 sb.z. a n.

Legionářem.

dne/slovy/dvanáctého druhého

Do francouzské armády spojenecké vstoupil měsíce /slovy/ srpna

roku /slovy/ devatenáct set čtrnáct

Z čsl.legionářského vojska dne/slovy/ třináctého října

byl demobilisován měsíce/slovy/ října

roku/slovy/ devatenáct set devatenáct

Jeho službu legionářskou počítá se mu do dne/slovy/ jí ho října

roku/slovy/devatenáctsetdevatenáct, takže celkem obnáší/slovy/patnáct

roků, měsíců/slovy/ devět kalendářních.

Toto potvrzení jest dokladem pro nabytí všech práv, vyhrazených legionářům zákonem ze dne 23.V. 1919 č. 282 sb.z.a n. a ze dne 24.VII. 1919 č. 462 sb.z. a n.

V Praze, dne 30. září 1920

Vlastnoruční podpis majetníka

Podpis přednosty Evidenč.úřadu

Klimeše v.r.
major

Razítko :

Nehodící se škrtněte s předložením nesouhlasí

Čítanka DA:
Václav Böhmsche
Nemocný a jiné básně

Václav Böhmsche a Jiří Šalamoun, foto Michal Šanda

Tato básnická sbírka stála u zrodu Edice současné české poezie. Nebýt jí, nikdy by nevyšlo ve sličné úpravě Stanislava Kolíbala dalších padesát sbírek. To bylo tak: příbramský enfant terrible Václav Böhmsche vyváděl tak, že se ho bála dokonce i armáda a proto ho šoupli na nánradní vojenskou službu do místní Knihovny Jana Drdy. Ani tady Böhmsche sekat latinu nezačal, dělal všechno jiné, jen ne to co měl, až nakonec dole ve sklepě knihovny vyštrachal tiskařský stroj. Nahoře v ředitelně knihovny seděl a pokuřoval Václav Chvál. Sám Chvál byl rovněž za mlada poděs a tak měl pro Böhmscheho pochopení a dokonce mu požehnal, aby si na tom tiskařském stroji vydal prvotinu Nemocný a jiné básně. S vydanou knihou upaloval Böhmsche do Literárních novin, že ji dá k zrecenzování Wernischovi. Ani Wernisch nedělal úplně to, co by měl, do recenzování se mu ten den zrovna nějak nechtělo, a tak se dal s Böhmschem do řeči a dozvěděl se mimo jiné i o tiskařském stroji a dostal nápad. Nazítří zavolal mnohem praktičtějšímu Markovi Staškovi. Stašek zavolal Jiřímu Suchému, jestli by nápad nezastřešil svým slovutným jménem. A bylo hotovo. Chvál, Böhmsche, Wernisch, Stašek, Suchý, Kolíbal = Edice současné poezie. První svazek vyšel v červnu 1998, a sice Hiršalovy Básně třásně rohypnol. Ty si ale v Čítance Dobré adresy přiblížíme příště, teď je na forhontu Nemocný.

Michal Šanda

Nemocný

„Kdo je slabý
Nenudí se
Komu pro strach neslouží již nohy

Pastýři na horách odvádějí ovce spát
Kopce jsou nyní zčervenělé
A mraky nad nimi také
Vidím to z oken mého stavení“

Často tak hovořil
Často se mu podobně ústa pohybovala
A přikládal-li přitom do kamen
Zvrásčitělejší jen vypadal

„Je tady na moje oči tma
Rozsviťte

Říkali
Ve městě prý vás vidět bylo
Když foukal vítr“

Veliké jsou hory odpoledne
Na nich též fičí vítr
Na nich též se ovce pasou

Kolem stromů potoky protékají
Jaké jsou stromy veliké
Jsem jen líný více
Povídal tuhle onen stařec
„Jsem poslední jenž stromy navštěvuje“
Dívka krvácela starče
„Když je nejšpinavější
Krvácí
A každé dítě narodilo se již v krvi“
Jeho oči dívají se do kamen
Když otevírá dvířka

Dívka jež mi patřila
Posadila se potom do umyvadla
Pečlivě se vymývala

Hůl starcova je ohmataná
Je na ní potem přilepená špína jeho dlaní

K ránu kokrhá na zahradě kohout
Kokrhá, přitom svítá
A já
Ačkoli jsem velmi unaven
Ačkoli jsem den předtím odešel brzo spát
Dlouho se v posteli převaloval
Dlouho se mi čelo potilo
Ačkoli když vysunu ramena zpod peřiny mrznou
Přesto se probouzím
Přesto jej zaslechnu
Kohout kokrhá každé ráno

Každým rokem je jeden zabit
Krev kohoutí nalita do plecháče
Každým rokem je z kohouta hostina

Když se probudím je již káva připravena
Když se probudím
Stařec nadává chrchlá a daleko odplivuje
Káva je studená
Stařec sedí u kamen
Plešatý
S prořídlým vousem
Sedí u kamen
Kroutí cigarety
Aby měl na celý den zásobu
Obvykle piji kávu již studenou
Protože vstávám pozdě
Velmi pozdě

Dívka jíž jsem měl
Pocházela z vesnic za horami
Potkal jsem ji ve městě
Zrovna foukal vítr
Zase v ten den

Před obědem budu muset nasekat dříví
Stařec nemůže na nohy
Stařec jenž chodí o holi

Bylo mi spokojeno ten den
Dívka ležela na zádech
Do penzionu slunce svítilo

Bylo mi spokojeno v ten den

Shrbený stařec má úzká ramena
Přechází po zahradě před oknem
Přechází
Prozpěvuje si
Je listopad
Prochází se travou po zahradě

Zpívá o vodě v potocích
O studené a nezamrzající
Zpívá protože je poslední jenž stromy navštěvuje

Mám nohy stále na stole
Mám boty obalené blátem

Starcovy ponožky jsou pohozené u kamen
A na nich leží pes jeho nejmilejší
Pes jemuž přiděleno jméno

Dívka jakou jsem měl
Má pochybnou pověst
Dívka jíž jsem měl ve starém penzionu

Dívka z níž se mi žaludek zvedá
Starče
Ta dívka krvácela
Je mé pohlaví ušetřeno?

„Ošklivou kůži jste získal
Mladíku
Ošklivou a nevzhlednou
Takovou darovala vám“

Hnus je můj pocit starče
„Pocitu toho se nezbavíte mladíku“
Směje se Otto
Stařec odporný

„Do smrti s vámi zůstane
Zemřete slabý
Vyhozený
Zemřete vředy obsypaný“

Směje se Otto
Stařec odporný

„Děláte si dobře v noci sám
A sliz jenž z vás vyteče
Nemytému kapky krve připomene“

Odkašlává si dědek
Plive do kamen a opět je zavírá
Dnes k ránu stál zpocený u mé postele

Byl jsem se projít
Lesem se procházel
Z dubů na mne listy padaly
Vítr rozfoukal mé vlasy
Unavil jsem cestou velmi
Ne
Starý nemá své písně v lásce

Těším se jak si doma uvařím vodu
Tou pak kávu zaliji
Na zápraží ven ji vynesu
Pak ukroutím si cigaretu
A za soumraku vykouřím
Ale k poledním dostalo se mi náhle strachu
Že až zmožen alkoholem
Nebudu moci vstát
Že až jednou vykloním se z postele
Hlava se mi roztočí a já se pozvracím
Co z hrdla vyteče nebudou šťávy žaludeční
Co z hrdla vyteče že rudé příde mi
Ve stromech listy ševelily do mých úvah
Na mastné vlasy občas padl jeden

Když jsem se vrátil vrzly dveře
Otto hudroval
Prý mu pošla koza
„Leží v chlévě
Že na ní mouchy nesedají
Zimě děkuji“

Ráno to budu povinen zanést na hnůj
Ráno až vstanu se slepenými víčky

Odešel jsem do svého pokoje
Předtím však sdělil starci aby na čaj postavil
Že takto na noc
Myslel jsem si
Že takto na noc dobře mi učiní
U stolu jsem si ukroutil dvě cigarety
Jednu z nich si zapálil
A čekal až mne nerudný zavolá

Žárovka se pohybovala mírně
Kinklá se neboť nad okny jsou škvíry
Škvíry které průvan činí
A jakpak by je mohl lenivý hadrem ucpat

Nevolá-li půlhodinu nezavolá již
Znám ho natolik

Vešel jsem do kuchyně
Pil rum
A odplivoval do kamen

Téměř ve tmě
Když si půjdu nalít kávu
A upadnu
Zakopnu o pohozený předmět
Vysměje se mi
Protože tak se směje Otto
Dědek odporný

Když se dotknu plátů
A popálím se
Puchýř si vytvořím
Rovněž

Stařec pil a usmíval se
Stačilo mu světlo blikající otevřených kamen

„Která krvácela bude brzy pohřbena
Která krvácela již leží na marách“
A mluvil o mé děvce

Nemohu spát
Otto zpívá písně jež ve dne vymyslel
Zpívá že není vody jež by skvrny vyčistila
Že ráno nepřijde dnes brzy

Probudil mne velmi brzy
Abych kozu na hnůj donesl
Byl celý pobledlý
Zvracel v kocovině
A vodu z láhve upíjel

„Ukliďte mrtvolu mladíku
Na hnoji je její místo“
Pelichá kohout
Blíží se svátky

Po ránu mrzne
Po ránu již opravdu mrzne

Je zase den
A každý další bude větší zima
Stařec se usmívá vždy když jde nakrmit slepice
Usmívá se přestože jej nohy bolí
A jeho hůl je ohmataná na rukověti

Smějete se starče
Smějete se Otto
Smějete se i když jdete stromy navštěvovat?

„Jsem poslední jenž tam pěšinami chodí“

A blíží se zase večer
Sedím na zápraží
Má lýtka se třesou
Přijeli z města ozbrojenci za mrzutým Ottou pro peníze
Jak jezdí daně vybrat každým rokem

Starý nadává a vymlouvá se
Rukama pohybuje
Je po dešti a z lesů se kouří
Po setmění pak típám cigaretu a odcházím do kuchyně

Stařec cosi kutí nad kamny
Patrně suší tabák
Jenž mu do umyvadla spadl
Je nerudný jak obvykle
Je rozmrzelý
A jeho ruce jsou vrásčité
Tvář neholená

Vyšel jsem z kuchyně
Na prosbu dědka plesnivého
Kdo poprosil mne náhle
Prosil by tak vždy
Stařec se bojí
Jeho nohy jej neunesou
Osamocen touží přežít tuto noc
Je v kocovině
Nuzný

Otočím vypínačem
Dvorek osvítím
A osvítím jej k chlévu až

Koza jež tam leží nafouklá
Stala se mou prací
Je studená
Svaly má ztvrdlé
Takovou mám za povinnost na zádech odnést

Dlouze si později myji ruce

Stařec vidí kterak jsem si kůži vyčistil
Že vstanu po ránu
Že vstanu a zas mi bude zle
Je klidný
Můj strach se změnil

Jsem zcela utahaný když se k chlévu vracím
Je po dešti
Pršelo odpoledne
Jak se tedy blátem nebrodit
Jak tedy zařídit
Aby mne nohy nezábly
Jsou-li boty děravé
A chodidla téměř obnažená

„Zabij kohouta“ volá na mne
„Zabij ho
Nevíš že jsou zítra svátky
Ty nemocný“

Kohout spává v kurníku
Lehko mi v noci dostat se k němu
Lehko mi v noci pro sekyru

A nohy zebou
Ponožky mám mokré
Tento rok napadne málo sněhu

Kohout jehož krk držím
Křičí a jeho hrdlo je teplé
A přetnu toto
Tělo za nohy pověsím na vrata
Aby vykrvácel zcela

Teď visí krkem k zemi
Nad plecháčem

„Jeho strach se změnil
Zhubne
Jeho strach se změnil
Poslední je svátek kdy se mnou pojí

A nebyl mu dán dlouhý život
A přežiji jej
A nebude staršího nade mne

Jsem poslední kdo pamatuje bohy

Do léta z pýchy narostou má křídla“

Starý Otto chrchlá
Jsem zcela hladový
Hrdlo mám zapálené

A zítra o svátcích
Které spolu naposledy oslavíme
A zítra o svátcích
Nepojím toho velmi

Nohy mne neunesou
Nohy se mé podlamují
A kam si sáhnu
Cítím již

Cítím již
Že nemoc postupuje

A večer potemní
Když vzpomenu
A všechny stromy mají listy ošklivé
A všechny stromy nestojí již za nic“

Starý si zpívá každou noc
Do korun dubů zasněží
On jistě nepřestane

Starý si zpívá každou noc
„Děvka jež krvácela
Na marách leží
Na marách leží bělostná“

Před smrtí zeslábnu
Před smrtí mne bude kůže pálit

Počalo sněžit
Z větví do bahna sníh opadává
Kterak jej vítr sfoukne

Počalo sněžit
A obloha je tmavá

Nahoře

Gustav Erhart
Předtuchy a poznání

V pražské pivnici U Parlamentu se každé pondělí schází pozoruhodná stolní společnost, mezi jejíž členy patří nebo patřili spisovatel Petr Šabach, profesor Ivo Tretera, mašíblolog Vladimír Borecký, básník Michal Matzenauer, sochař Jan Hendrych, bluesman Jiří Šlupka Svěrák, harmonikář Pepíček Čečil a také Gustav Erhart. V minulém čísle jsme představili jeho sbírku Purpurové stíny, no a v pondělí už mi šoupnul pod stolem sbírku další a zase bibliofilii, kterou si přečte padesátka vyvolených a zase tudíž musíme básně z ní šířit my prostřednictvím Dobré adresy!

(mš)

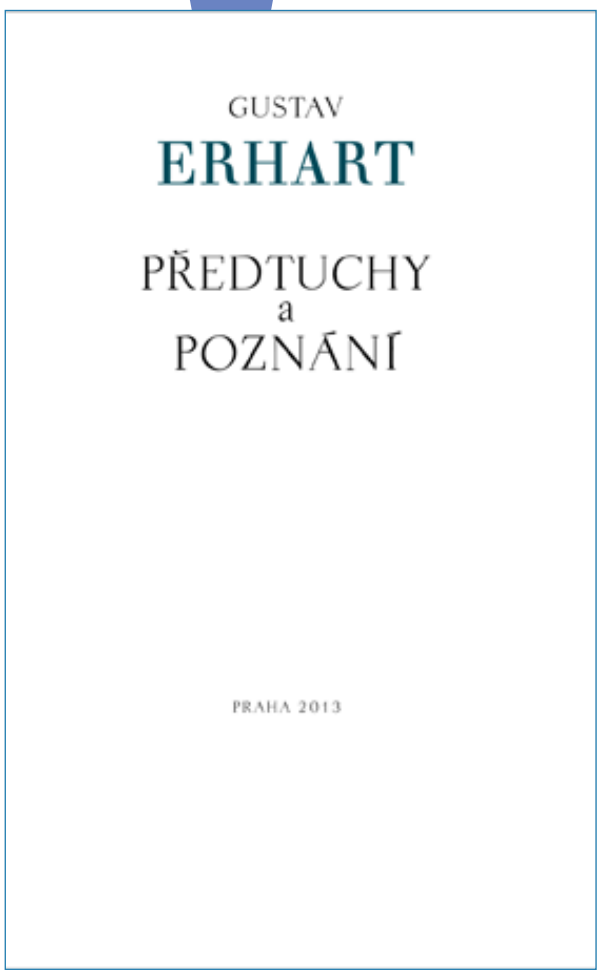

noční procitnutí

Křížem krážem spílaly si
hašteřivé blesky
marotné ve svém objímání
nadšené vyplýtvanou žárlivostí

Z oblaku k oblaku
posléze do náruče
kypré hlíny

zjevení

Stavba se pohybá k slastem svých zasnulostí
V důvěrné příšeří krasochutného erotismu

Dvě věty více než surreálné

Kdesi jsem četl
a pokusím se pochopit
až při posledním
erektilním ustrnuti

iris

Počkej až anděl Metatron
změní se v zářnou duhu
v sedmitónovém kruhu
se Thaumantias
před sestrami chrání

v přesahu

Ze stínu který
zůstal po zemřelém
číst postačí

pergamen
kýmsi zručným
vyškrabaný
se stydět neumí

I když by měl
a více než by
sám fiškál snesl

z led(n)ových impresí

ó z ker a sněhu necitného
noci mléčná!
(S. Mallarmé, Herodias)

(I.)
zachumlení řeky
která si usmyslela
nebýt nedočkavou
navzdory vzteku či pýše
změnit se v kámen
vlídné netečnosti

v průsvitný krystal
kde se i břitva Lásky

ostýchá říznout

(II.)
noční cesty se zavíraly
jako knihy
píše Maurice Blanchard
dodal bych

jako knihy
psané za nocí
které už netěšilo
otevřít se

(V.)
nesblížit se
sám se sebou
tak jako vítr
sám sobě
nerozcuchává
vlasy

a už se neptej

odkud popsutí vane
ani proč v hadím lůžku
teplo bezpečí

japonský sen

Neměla stání
ač ve stín smrti
vtnutá
minu ga hana
odešla sama

nedotknutá

v čem a nač

ve stepi dosud nevyhaslých snů
na procházce cyanovým povětřím
ve věštírně vědmy méně než nadpozemské
na chůdách netknutých nohou poběhlice
v povzdechu slaměného kloboučku
na květu do nějž smrtihlav hlavu vložil
v ustrnulém úsměvu ústřic
na břehu nechtěného přistání
v řinčení navždy nevyčpělých výčitek
na nakloněné rovině zármutku zjeveného zítra

podzim

Hříchu je dovoleno
vstoupit do šarlatu
však smrti ještě chvíli
odepřena chtivost
neprůhledna

Jen chvíli
aby i list
jenž v marný marast
klesá
zvěděl
co k nebi
táhlo

conundrum

Někdy se ve mně prochází
kdosi druhý

Otevírá dveře
a ví že už nepůjdou zavřít

botanika pro básníka

Černokněžník
šeptá do ucha

timoj
sevlák
děhel
tetlucha

k tomu

smldník
jarva
máčka
bršlice
a tromín

vposled ještě čtyři
stejně dobré
povím

hladýš
sesel
žindava
či krabilice

smrt ti nevysaje
zdravou barvu
z líce

Karel Křivanec
Doberské lipanění

V zářijovém čísle Dobré adresy jsem se zmínil o knize Paměti pejřimovského kupce. Napsal ji Josef František Hájek a o její vydání se zasloužil Hájkův vnuk RNDr. Karel Křivanec. Když jsem jeho jméno četl v tiráži, bylo mi důvěrně známé, léta jsem se totiž s články pana Křivance setkával na stránkách časopisu Rybářství. Podle nich jsem dělal první nemotorné muškařské pokusy a najednou mi od něj přijde e-mail,

Karel Křivanec se narodil 5. 7. 1947 v Liberci. Vystudoval přírodovědeckou fakultu v Brně. Zaměstnán byl jako parazitolog. V současnosti žije v Českých Budějovicích. Od počátku 60. let se věnuje sportovnímu rybolovu, zastával také mnoho různých funkcí, včetně funkce rybářského hospodáře pro Jižní Čechy, byl předsedou Českého odboru lovu ryb na mušku a místopředsedou pro sport Rady ČRS. Mimo jiné se podílel na přípravě Mistrovství světa v Českém Krumlově (1996), Mistrovství Evropy v Kostelci nad Orlicí (2000) a Juniorského mistrovství světa v Rožmberku (2005). Publikoval v řadě odborných českých i zahraničních časopisů. Je autorem knih Česká nymfa a příbuzné metody lovu ryb (2007), Základy jezerního muškaření (2003) nebo Doberské lipanění (2011), ze kterého přinášíme ukázku.

Karel Křivanec s lipanem

že děkuje za recenzi. To jsem koukal a divit se nestačil. Ryby s literaturou k sobě mají tradičně blízko. Ota Pavel, Josef Kainar, Jiří Mahen, Miroslav Hule nebo Vít kremlička, všechno znamenití rybáři. Konečně se tedy na rybaření dostalo i v Dobré adrese.

(mš)

Krátká historie jedné tůňky

Před dvěma roky jsem na jedné říjnové vycházce na Teplé Vltavě pod Dobrou narazil na nenápadnou, zato však hlubokou tůňku pod mělkým proudem. Bylo to kolem páté hodiny odpoledne, tedy v době, kdy už nás lipani zpravidla těžce drtí svým nezájmem o naše suché mušky. Jejich sběr už toho dne skončil skoro před hodinou a tak jsem nerad přezbrojil na dno, ale nebylo to o moc lepší.

Dvě zatížené české nymfy, vycházející z původního vzoru larvy chrostíka z rodu Hydropsycha, které tu bývají zpravidla účinné po celý rok, jsem vedl nakrátko pod prutem a nechal je povalovat někde hluboko v tůňce. Prohazoval jsem systematicky tuto jámu a postupoval pomalu po vodě. V místě, kde se řeka mírně stáčela doleva, jsem při jednom zvedání prutu vyhodil náhle nad hladinu velkého lipana. Musel se přivěsit kousek před vyzdvižením nymf nad vodu a nezůstal mi na háčku. Byl to jen krátký okamžik a já tu rybu odhadoval nejmíň na pětačtyřicítku.

V tak malé tůňce bych tak velkého lipana nečekal, přestože zde voda sahala někam nad pás dospělého muže. Pak jsem si ale uvědomil, že tůňka tvoří jakési nejhořejší předpolí rozsáhlé, dlouhé a stálé tůně, jejíž poloha a profil se s léty prakticky neměnily a tak jsem usoudil, že můj lipan byl nejspíš součástí menší skupiny velkých ryb, které jsem tu pravidelně pozoroval a občas i ulovil.

Po dvou týdnech jsem se do tohoto místa vypravil znovu. Čekal jsem na chalupě na příznivou hodinu, tedy do půl jedné odpoledne a pak jsem vyrazil. První lipani začínají sbírat po jedné hodině a po půl druhé můžeme chytit na malou olivku či brčko i kapitální rybu. Trochu jsem se toho dne opozdil a ještě jsem se trochu zdržel i v oné hlavní tůni a tak jsem se do svého místa dostal až krátce před třetí. Sluníčko sice hřálo, ale ve stínu už byla zima. Azurová šumavská obloha byla částečně pokryta bílými mraky, které občas zahalily sluneční kotouč, takže počasí bylo přímo ideální pro rojení drobných jepiček a malých černých pakomárů.

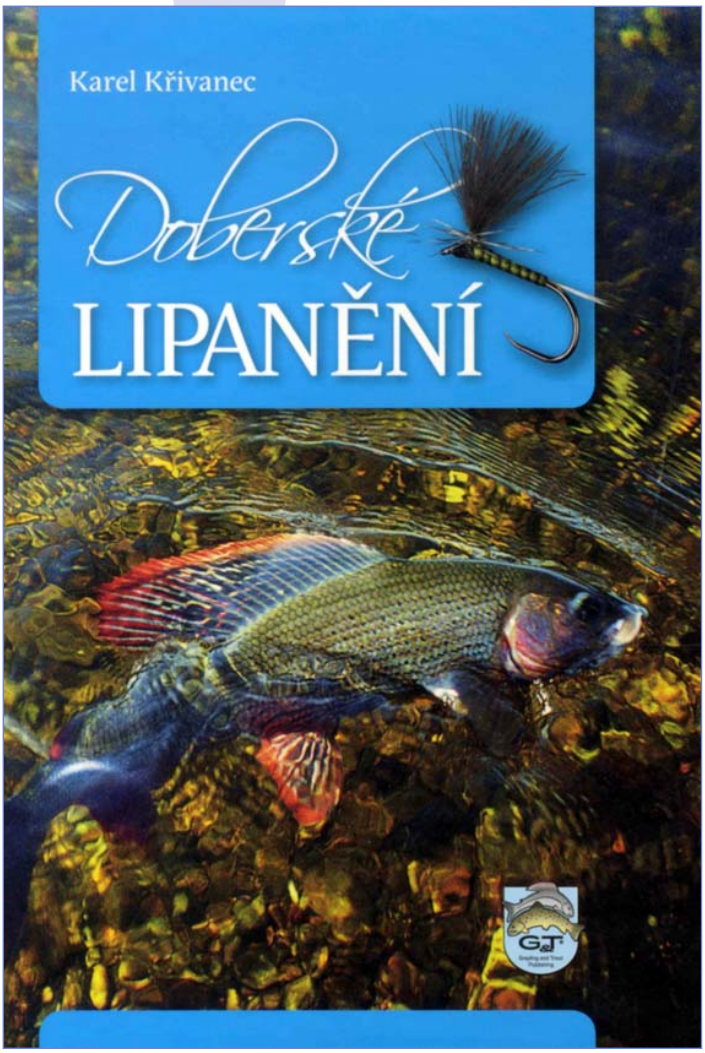

V mé tůňce byl klid, ale já o tom věděl své. Pomalu jsem se plížil v kopcích ostřic na levém břehu a čekal na svou rybu. Netrvalo to ani moc dlouho a najednou jsem uviděl v nejužším místě, kde proud nabíhal do tůňky, lipaní kolečko prostřední velikosti. Nebyl to tedy žádný „ lavór“, jakým se zde občas prozrazují velké ryby, ale já přesto tušil, že by to mohl být on.

Přiblížil jsem se do ideální vzdálenosti a nahodil svou CDC-para olivku ve velikosti 18 nad místo, kde jsem tušil rybu. Muška přeplavala tůňkou bez povšimnutí, když vtom lipan sebral znovu a přesně mi označil svou polohu. Naprosto přesná nabídka správné mušky, uvázané na co nejtenčím vlákně, to jsou základní předpoklady úspěchu při podzimním suchém chytání na Teplé Vltavě. Udělal jsem dva plané hody, abych vysušil mušku, a pak jsem jí jemně posadil asi půldruhého metru nad místo, kde jsem uviděl poslední kolečko. Hod se mi opravdu povedl a drobná muška jela po hladině v ideální dráze přímo na lipana, kterého jsem tušil někde u dna. Vlasec vytvořil před muškou jakýsi vzdušný můstek a tak nemohl být rybou spatřen. Má muška vypadala jako živá.

Jemné sebrání olivky s hladiny prozradilo, že se tentokrát nechal pán tůňky oklamat. Jen chvilku jsem počkal a pak jsem lehce švihl zápěstím. Můj pětkový prut Sage se ohnul ve špičce a malou chvíli se nedělo nic, jen oblouk prutu naznačoval, že zásek sedí. Chvíli jsme takto stáli proti sobě v přímém kontaktu. Lipan jen nevěřícně zakýval hlavou, to aby se zbavil té titěrnosti v pravém koutku tlamky. Když se mu to nepovedlo, obrátil se po proudu a pomalu plaval směrem do tůňky.

Levou rukou jsem sáhl do muškařské vesty a snažil se z ní vylovit fotoaparát, abych se pokusil zachytit tyto krásné chvilky. Nebylo to tak jednoduché, jak by se mohlo na první pohled zdát, protože má levačka nebyla na tuto práci zvyklá. Do cesty se jí pletly různé krabičky s muškami, peán, brýle, nůžky a kdoví ještě jaké rybářské drobnosti. Zároveň jsem ale musel udržovat pravou rukou kontakt s rybou, protože při malém háčku a jemném koncovém vlasci stačí jen málo a ryba by mohla být pryč.

Chtěl jsem si nafotit celý tento zápas se šumavským lipanem a tak jsem začal sestupovat po proudu, to abych vyvedl svou rybu z hlubiny tůňky na mělčí místa pod ní. Držel jsem tedy svého soupeře na prutu a šel za ním, neboť i on plaval směrem po proudu. Asi po třiceti metrech jsem nalezl to správné místo a tak jsem se zasta-

vil a přitlačil na prut. Lipan nevěřícně vyrazil k hladině a vyskočil celým tělem nad vodu. V mělké vodě to velcí šumavští lipani opravdu dělají často, snad aby se nám tak pochlubili svým tmavofialovým převlečníkem.

Pravou rukou jsem držel prut a levou mačkal spoušť svého Olympusu s velice citlivým filmem Kodak. Nespěchal jsem a prohlížel jsem si celý souboj přes hledáček fotoaparátu. Ryba začala zkoušet nejrůznější triky. Chvíli se válela u dna, chvíli dělala osmičky u hladiny, ale drobný japonský háček jí stále držel na konci mého pevného vlasce o průměru deset setin milimetru.

Přizvedl jsem lipana k hladině a několikrát zmáčkl spoušť. Boční sklon slunečních paprsků ideálně nasvítil vodu a já ještě několikrát znovu stisknul, než se ryba oddaně položila na bok a já ji pak mohl podebrat, abych si jí přeměřil. Vyndal jsem z košíku dřevěný metr, a co nejpřesněji jsem se snažil o změření svého úlovku. Byl to nádherně stavěný mlíčňák lipana podhorního, možná v pátém roce života, který měřil od špičky nosu až na samý konec ocasní ploutve plných 422 mm. Chvíli jsem si ho nedůvěřivě prohlížel, neboť jsem váhal, zda je to ta stejná ryba, která mi utekla před dvěma týdny. Pak jsem ale musel uznat, že jsem měl tenkrát přeci jen velké oči.

Opatrně jsem ho uvolnil z titěrného háčku a jemně ho ponořil do rodného živlu. Ještě asi nechápal, co se to vlastně stalo. Nevěřícně stál na mělčině a dovolil mi, abych si ho znovu vyfotografoval.

Nevím, jak dlouho trvala tato chvíle, snad minutu, snad méně a pak pomalu odplul proti vodě a ztratil se mi z očí. Věděl jsem, že to bylo naposledy, co jsem se s ním setkal, ale přesto mě zaplavila blažená radost.

V tom roce jsem se do těch míst už nedostal a tak jsem si v zimě alespoň prohlížel snímky, které se mi podařilo získat z onoho lovu. Snažil jsem se znovu si vybavit ty nezapomenutelné okamžiky, které trvaly jen pár minut, a doufal jsem, že jsem našel nové místo, kde by se ještě dala chytit velká ryba. Svého lipana jsem si nechal zvětšit a zarámovat. Dokonce o tento snímek projevilo zájem i několik známých doma i v cizině. Jednoho jsem daroval i zná-

mému anglickému píšícímu kreslíři a rybářskému všeumělci Charlesi Jardinovi a ten mi za to věnoval jednu jeho velkou kresbu se pstruhem, která dnes zdobí stěnu v mé pracovně.

V další sezóně jsem neměl moc času a tak jsem se do tohoto místa dostal jen jednou. Bylo už ale po sběru, který byl onoho dne stejně jen velmi sporadický, a také nymfa byla prakticky neúčinná. Má tůňka tam sice byla jako vloni, ale dnes se mi jevila opět jako prázdná a zcela nezajímavá, tedy taková, jakou jsem jí už znal z několika předchozích let.

A přišel další podzim a já si v něm našel dva volné dny na konci října na Teplou Vltavu. Kalendář ukazoval dušičkové období, ale počasí bylo stále teplé a dokonce ještě nebyl ani žádný větší ranní mrazík, takže listí bylo stále na stromech, i když se jeho původní zeleň změnila na odstíny žlutých a rudých barev. Počasí bylo ideální a já znovu čekal na tu správnou hodinu. Čekal jsem, až se začnou zvedat lipani, abych si mohl zalovit se suchou muškou, protože o jiný způsob jsem dnes opravdu nestál.

Chvíli po obědě jsem nasedl do auta a vydal se směrem na Dobrou. Projel jsem touto chalupářskou osadou a zjistil, že zde tito pracovití lidé udělali svépomocí několik zpomalovacích hrbolů, aby jim projíždějící auta za deště nezastříkala blátem bílé domovní fasády a případně nepřejela dítka či domácí miláčky. Upoutal mě jeden chalupář, jehož vzezření bych ohodnotil jako pražské. Táhl na obojku rezavého psa větší rasy a evidentně se na mne mračil, neboť se mu asi zdálo, že jedu moc rychle. Před obcí byla sice cedule s dvacítkou, ale nějak se mi ta značka nejevila být oficiální. Zkuste si také jet dva kilometry touto děsnou rychlostí.

Zastavil jsem za obcí, a když jsem se chtěl obléci do brodících kalhot, tak jsem zjistil, že stále ještě stojí u pece na mé chalupě u Volar. Musel jsem tedy pro ně zpět na Stögerovu Huť. Mé dva další průjezdy kolem čackého chalupáře se psem dále vystupňovaly jeho agresivitu a jeho ústa byla jistě plná těch nejhorších nadávek na můj účet. Ještě, že jsem je nemohl v autě slyšet a odezírat naštěstí neumím. Dělal jsem mrtvého brouka a jen tak se mi podařilo se ovládnout, i když jsem měl sto chutí ho nakopat, jistěže víte kam.

Udržel jsem si tedy dobrou náladu a rychle se oblékl do „plné polní“. To rychlé oblečení by se sice někomu mladšímu mohlo zdát jako dost pomalé, ale to by byl názor daný věkem. Za autem jsem ještě vypustil přebytečné tekutiny a pak jsem si přehodil kšandy neoprenových kalhot přes ramena. Až nyní jsem zjistil, že i přes veškerou snahu se ten předchozí úkon neobešel bez drobných následků. Pohlédl jsem k obloze a pro jistotu si nasadil teplou zimní čepici a konečně vyrazil k řece.

Byl přede mnou ještě skoro půlhodinový pochod těžkým terénem, ale v půl druhé jsem byl konečně u Vltavy. Na zádech jsem cítil potoky potu a zimní čepice už byla taky pěkně mokrá. Jakmile jsem uviděl první kolečko, začal jsem s testováním mušek, abych zjistil, co dnes budou lipani brát. Tím jsem se zdržel skoro o další hodinu a k mé tůňce jsem přišel před třetí, jako tenkrát...

Ale má tůňka už tam nebyla!

Původně úzké, snad desetimetrové sevření toku, bylo nyní nejméně dvakrát tak široké. Má tůňka byla zcela zasypána valouny, které sem připlavila nějaká zimní nebo jarní povodeň. Velká voda urvala celý levý ostřicový břeh a obnažila ho až na skalnatý podklad. Z mé krásné tůňky se stala mělčina, na které uvázl vyvrácený kmen staré olše, který sem voda přinesla odkudsi shora.

Byl jsem z toho opravdu celý překvapený, protože takovou změnu bych tu opravdu vůbec nečekal. V mělkém proudku za kmenem jsem chytl dva pstroužky a z malého nadržení vody nad ním jsem vytáhl na mokře vedenou larvu olivové jepice ještě pět dvouletých lipánků. Stál jsem tu celý smutný a najednou se mi zdálo, že i ta Vltava si tiše šumí a bublá rekviem nad koncem jedné slibné tůňky...

Nahoře

Úklid v minutkovém guláši

Michal Šanda

minutkový guláš
dvě veverky od svíčkové
a cibule čtyři
nakrájené na kostičky
dej na pánev
hrst papriky
ždibec pepře
už se škvíří?
pokrop whiskou
prohoď
osol
koukni na čas
jako pominutý
běží
vteřina
zbývá nám
do minuty
0:59
mňam!

Báseň o minutkovém guláši sice jsem napsal já, po čase mě ale začala zneklidňovat, ba co víc, přímo rozčilovat! Čím? Svým nepořádkem. Písmena jsou v ní rozházená halabala. Rozhodl jsem se je proto uspořádat přehledně, jak se sluší a patří.

nut ový u š
v vvr y o sv ov
u tyř
nr n n ost y
n pn v
rst p pry
ž p př
už s š v ř ?
porop ws ou
pro o
oso
oun n
o po nutý
ž
vt řn
zýv n
o nuty
0:59
ň !

a a a a a a a a a a a
á á á á
b b b b
c c
č č č č
d d d d d
ď
e e e e e e e e e e e
é é
ě ě
g
h h h
i i i i i i i
í í í í
j j j
k k k k k k k k k k k k
l l l
m m m m m m

K n už se nedostanu, jsem unavený, jdu si dát šlofíka. Nevěřili byste, jaká je to dřina, dělat pořádek v poezii. To bych radši po minutkovém guláši umýval kastrol.

Nahoře

Z antikvariátních banánovek

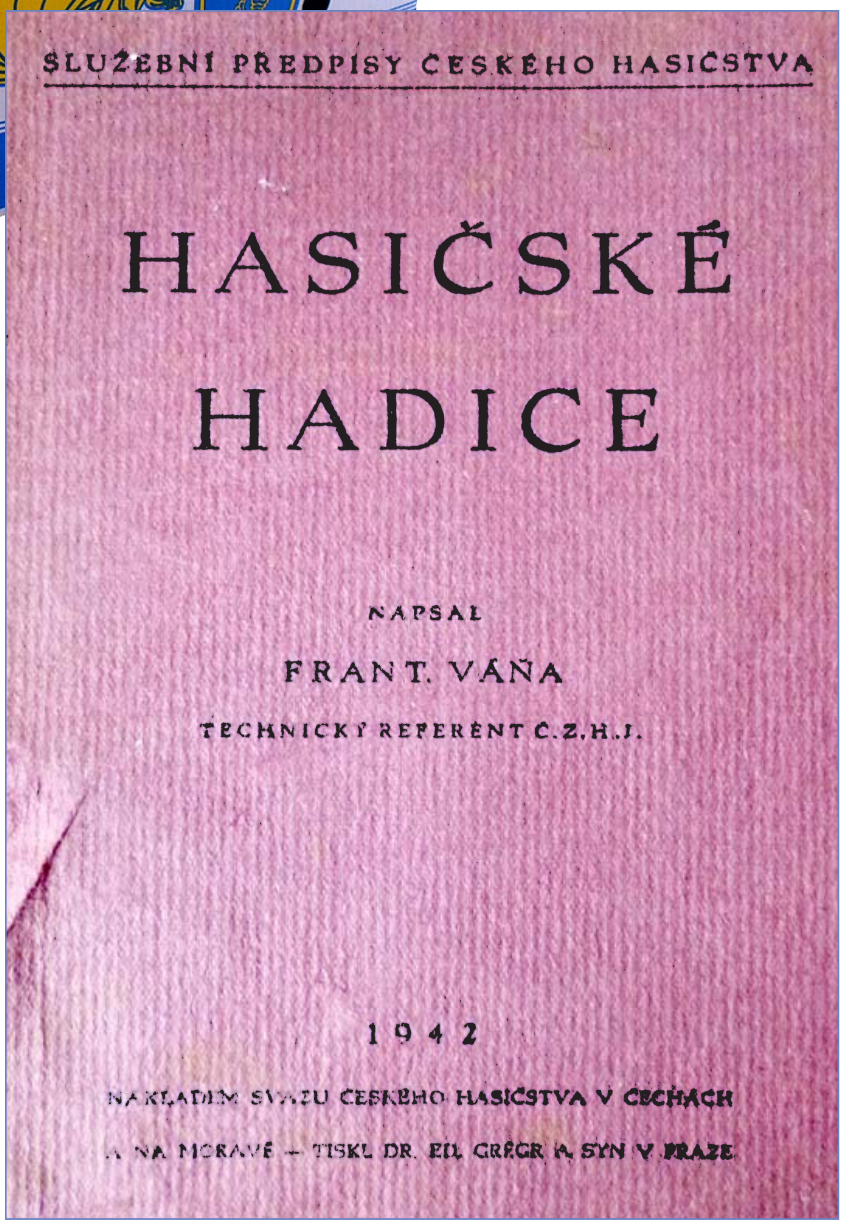

Tuto příručku, vydanou roku 1942 sepsal František Váňa. Nepodařilo se o něm zjistit nic víc, než co stojí na obálce, a sice že byl technickým referentem České zemské hasičské jednoty.

Hasičské hadice

Dějiny hadic

Vynálezcem hadic byl Holanďan Jan van de Heyde, malíř – krajinář, narozený v Borkumu v r. 1637 (zemřel 28. září 1712). Usadiv se v Amsterodamě, kde seznal činnost hasičstva v praxi, věnoval se s počátku ze záliby zdokonalování protipožární výstroje. Později tuto svoji zálibu projevil prakticky tím, že se cele věnoval hotovení a zdokonalování stříkaček. V roce 1672 předvedl městské radě amsterodamské po prvé používání hadic u stříkaček na místě až dosud používané kovové otáčecí proudnice. Svoje uznání projevila městská rada tím, že jej jmenovala požárním ředitelem. V roce 1690 vydal Jan v. d. Heyde spis, který jako malíř opatřil mnohými cennými vyobrazeními. (Beschryving der Slang-Brand-Sgiten). Nikdo nebyl povolanějším znázornit význam hadic proti dosavadnímu způsobu, nežli Jan v. d, Heyde, jemu pouze vděčíme za to, že nám zachytil kus historie hasičského strojnictví v počátcích novověku.

Vzdor tomu nebyl význam hadic ihned všeobecně uznáván a kovové otáčecí proudnice byly stavěny a používána u stříkaček ještě ve století XIX., ačkoliv již v polovině XVIII. století počalo všeobecné zavádění hadic u stříkaček. Jedině v Drážďanech (Dresden), jak se nám dochovalo z písemných památek, byly hadice zavedeny od r. 1686 a vydány zvláštní cvičební předpisy pro jejich upotřebení, pokládání a obsluhu. V Berlinu, Freiburgu a Augsburgu byli podle požárních řádů přesvědčeni o přednostech hadic až počátkem XVII. století.

Dnes přichází otočná kovová proudnice k použití ještě u motorových požárních člunů.

První hadice byly sešívány z plachtoviny. Poněvadž však nebyly trvanlivé, hotovily se později z kůže, nejprve rovněž sešívané, potom nýtované. Kožené hadice však byly těžké, nepříručné a málo ohebné a jejich umístění na stříkačkách dělalo nemalé potíže.

Bezešvé hadice, tkané na stavech, zhotovili v roce 1822 bratři Burbachové v Hörselgau.

Jejich vynález však zůstal neuznán po dlouhý čas, jelikož hadice byly velmi nedokonalé, řídké, takže propouštěly mnoho vody a to proto, poněvadž byly hotoveny na nevyhovujících stavech.

Po létech čtyřicátých minulého století byla však výroba tkaných hadic ručními stavy obnovena. Přes uvedené vady byly tkané hadice levné, trvanlivé a ohebné, takže se mnohem rychleji šířily, nežli svého času kožené nebo sešívané z plachtoviny.

Teprve v padesátých létech byly sestrojeny mechanické stavy na výrobu hadic. Od té doby docházelo k jejich dalšímu zdokonalování, takže dnes se již ručních stavů nepoužívá.

Mechanické stavy mají tu přednost, že dávají stejnoměrné pletivo.

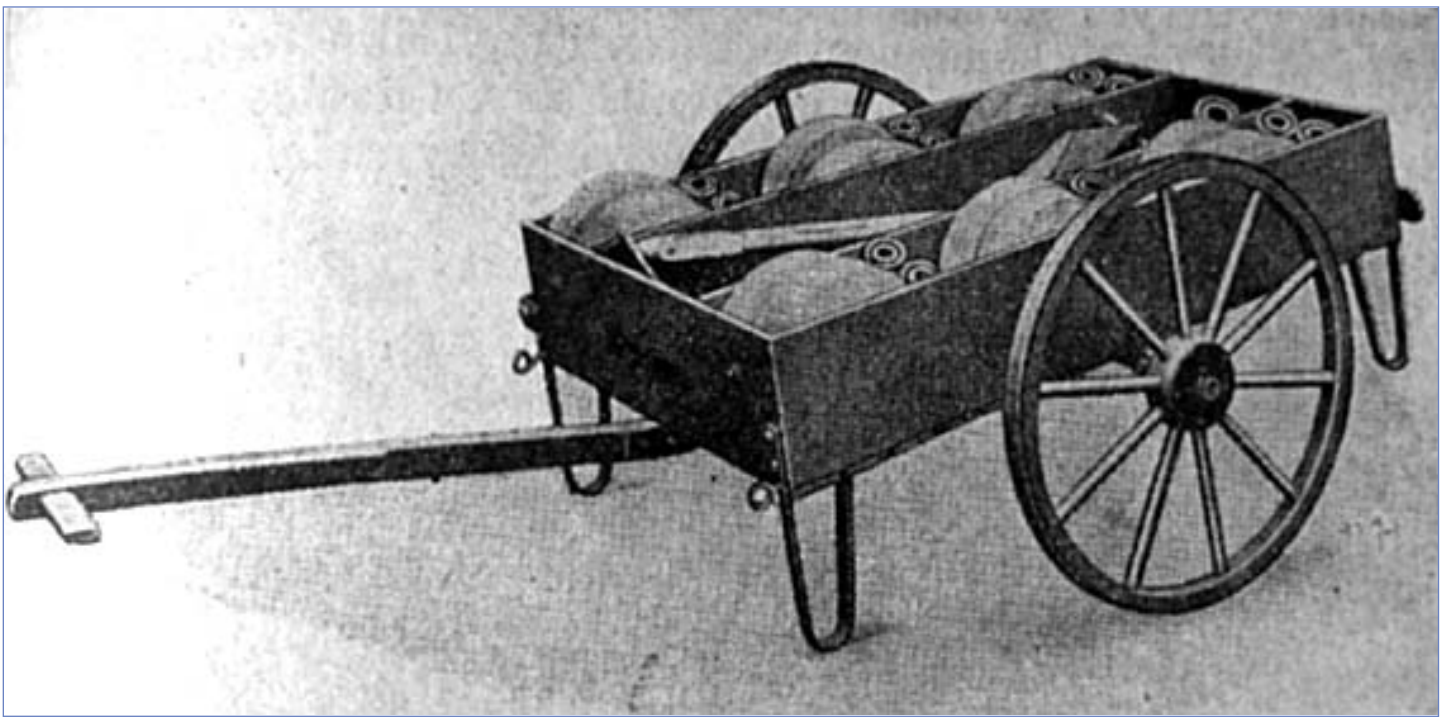

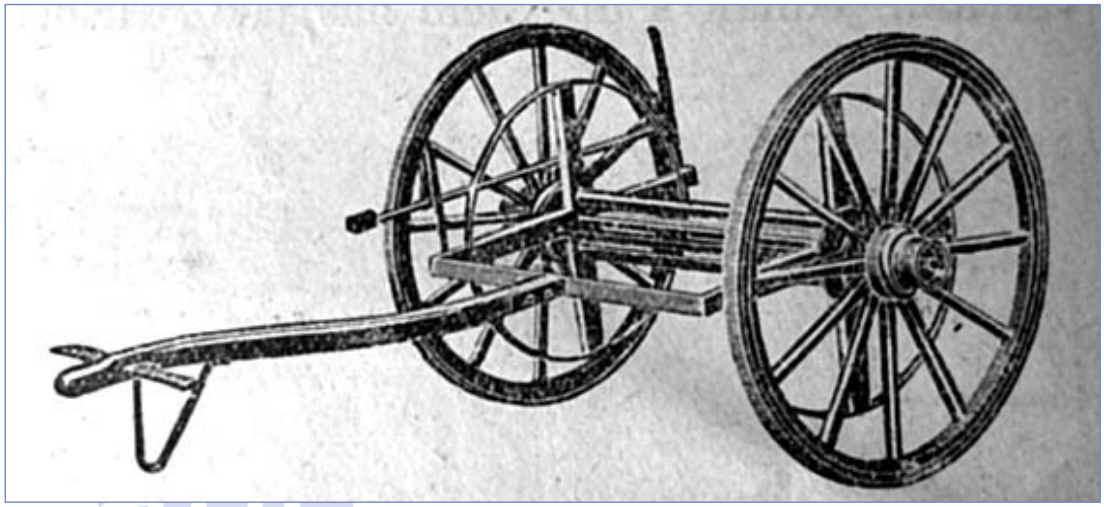

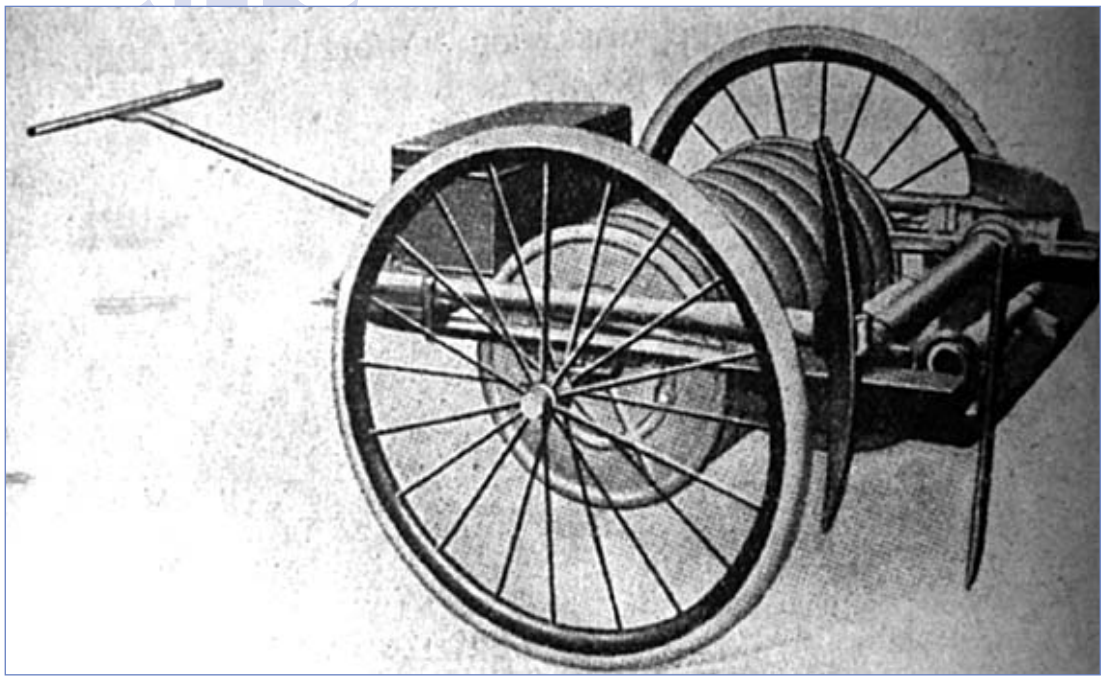

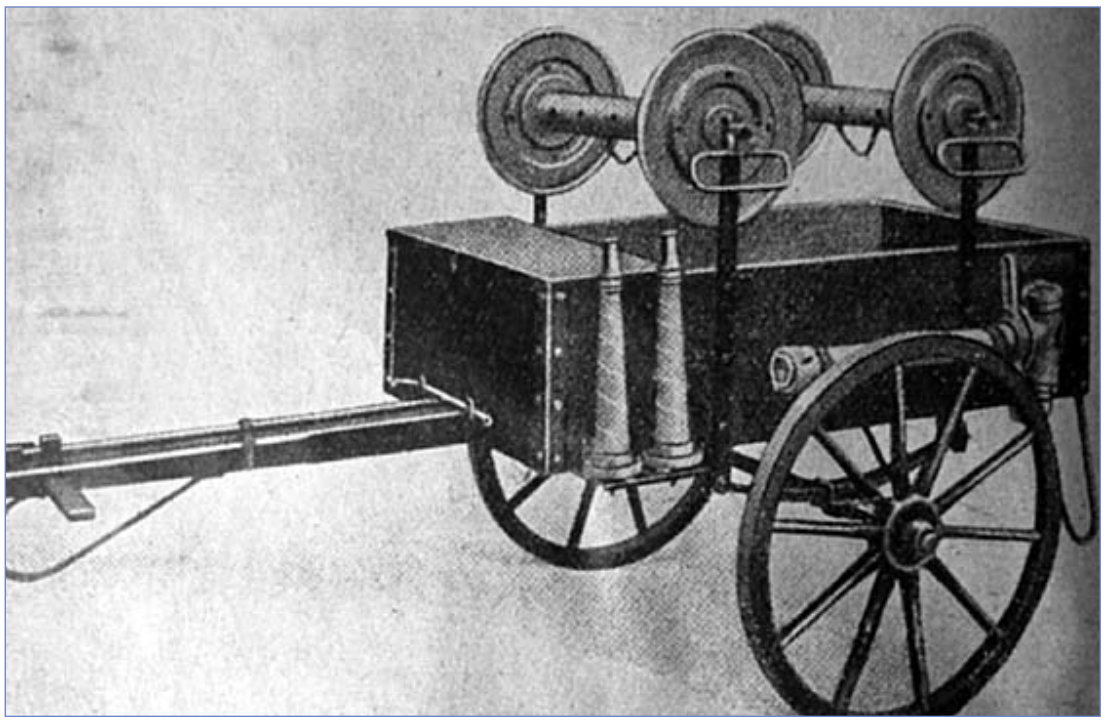

Materiály a provedení hadic

Hadice používané dnes v požární technice musí býti těsné a dobře držeti tlak. Je nutno používati takové příze, která je s to klásti tomuto tlaku dostatečný odpor. Čím horší je jakost hadic, tím menší je bobtnavost jejich materiálu a pevnost vláken k přetržení.

Bavlna, ramie (čínská tráva, konopice) a jutová příze nenabobtnávají a jejich použití k výrobě hadic je možné jen ve spojení s takovým materiálem, který vodu nepropustí (guma).

Československá norma ČSN 1138–1937 vztahuje se na dva druhy hadic, a to:

surové

uvnitř gumované.

Surové hadice

Surové hadice musí býti utkány z nejlepší jemnozrnné vláknité příze, bez uzlů a koudele (pazdeří), aby byly pružné, poddajné a při tom měly co největší pevnost a bobtnavost. Z toho důvodu používá se hlavně konopí a lnu. Podle toho rozeznáváme hadice:

konopné

lněné

konopnolněné.

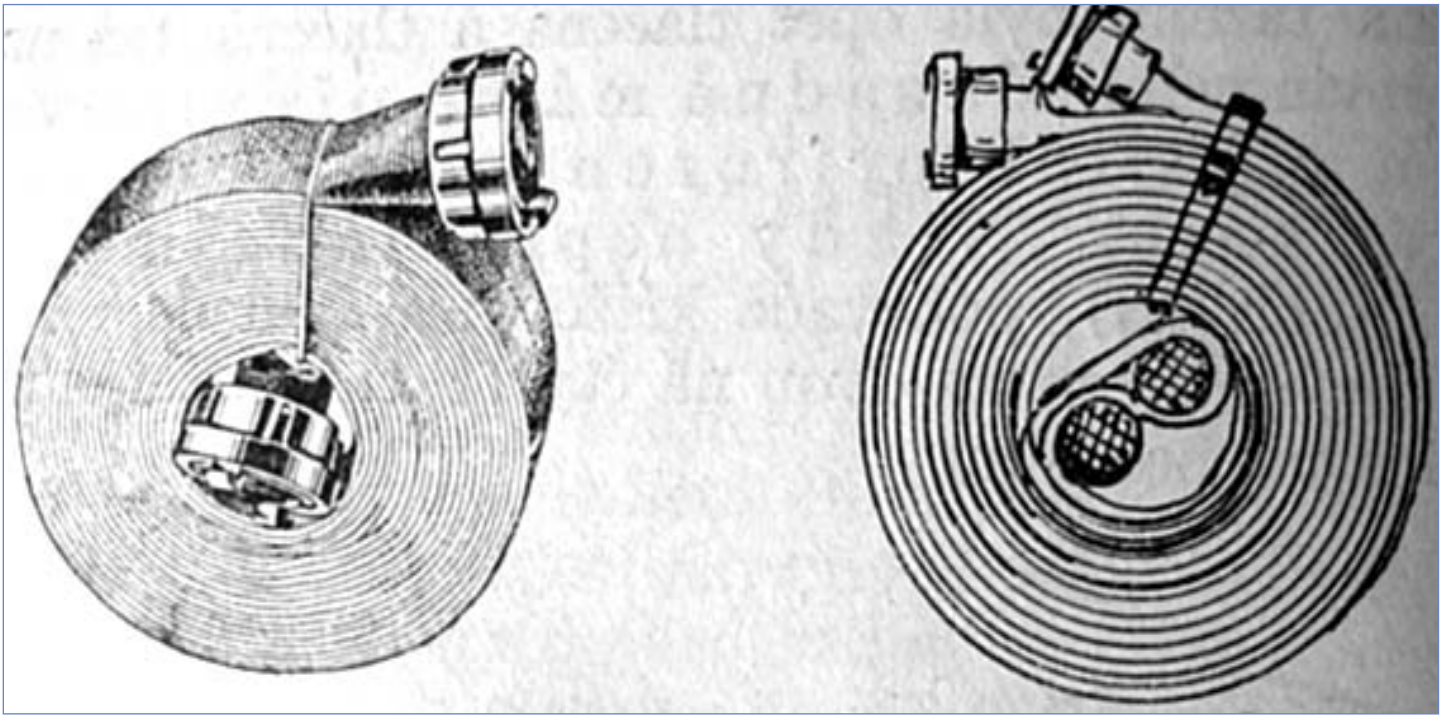

Nejlepším materiálem je vlašské dlouhovláknité konopí z Italie, rostoucí na úpatí Vesuvu a Mesiny.

Hadice uvnitř gumované

Tam, kde se často musí pokládati hadice uvnitř budov, kde by již malým prosakováním mohla býti způsobena škoda. Gumováním učiníme je naprosto vodotěsnými. Vnější pletivo hadic nemusí již nabobtnávati a proto k jeho hotovení můžeme použíti přízi ramie, bavlny nebo juty, která mají v tomto případě vzácné přednosti.

K hotovení vnitřního gumování používá se kaučuku získaného v Jižní a Střední Americe, Africe a Východní Indii. Nejlepší je jihoamerický kaučuk t. zv. „paraguma“.

Nanášení gumy na upředené hadice provádí se dvojím způsobem. Podle starého způsobu byla gumová hadice do tkané hadice natažena a tlakem páry na vnitřní stěny tkané hadice pevně natlačena. Gumové hadice byly předem natřeny zvláštním gumovým lepidlem.

Novým způsobem bývá tekutá gumová masa dovnitř vtlačena, čímž dosáhne se dobrého spojení gumy s tkanivem.

Následují kapitoly o roztřídění hadic, jejich průměrech, značkování, jak vyplnit záznamní list o hadici, jak hadice přepravovat a správně používat, jak je odklidit z požářiště, nakonec je tu i čištění a sušení a ukládání a opravy hadic po upotřebení.

Připravil
Michal Šanda

Špacírkou přes čenich!

Výběr z osmadvaceti knih, které byly v minulosti představeny v rubrice Z antikvariátních banánovek, vychází pod názvem Špacírkou přes čenich!

Nahoře

Obrazy

Jaroslav Kovanda

Baťák, akryl, 2007

Malá schovka, akryl, 2006

Kočka na zákusku, akryl, 2008

Jaroslav Kovanda (1941) celý svůj život působí ve Zlíně. Ve zdejším divadle působil řadu let jako kulisák nebo vyučoval na Základní umělecké škole. Možná víc než jako malíř vešel ve všeobecnou známost coby literát. Je autorem řady básnických i prozaických knih, např. Osiny (1996), Za oknem Erben (1999), Legenda o Svedrupovi (2000), Výlet na Kost (2007), Gumový betlém (2010), Jákobův dvoják (2013). Krom toho roku 1997 založil časopis Psí víno.

Nahoře

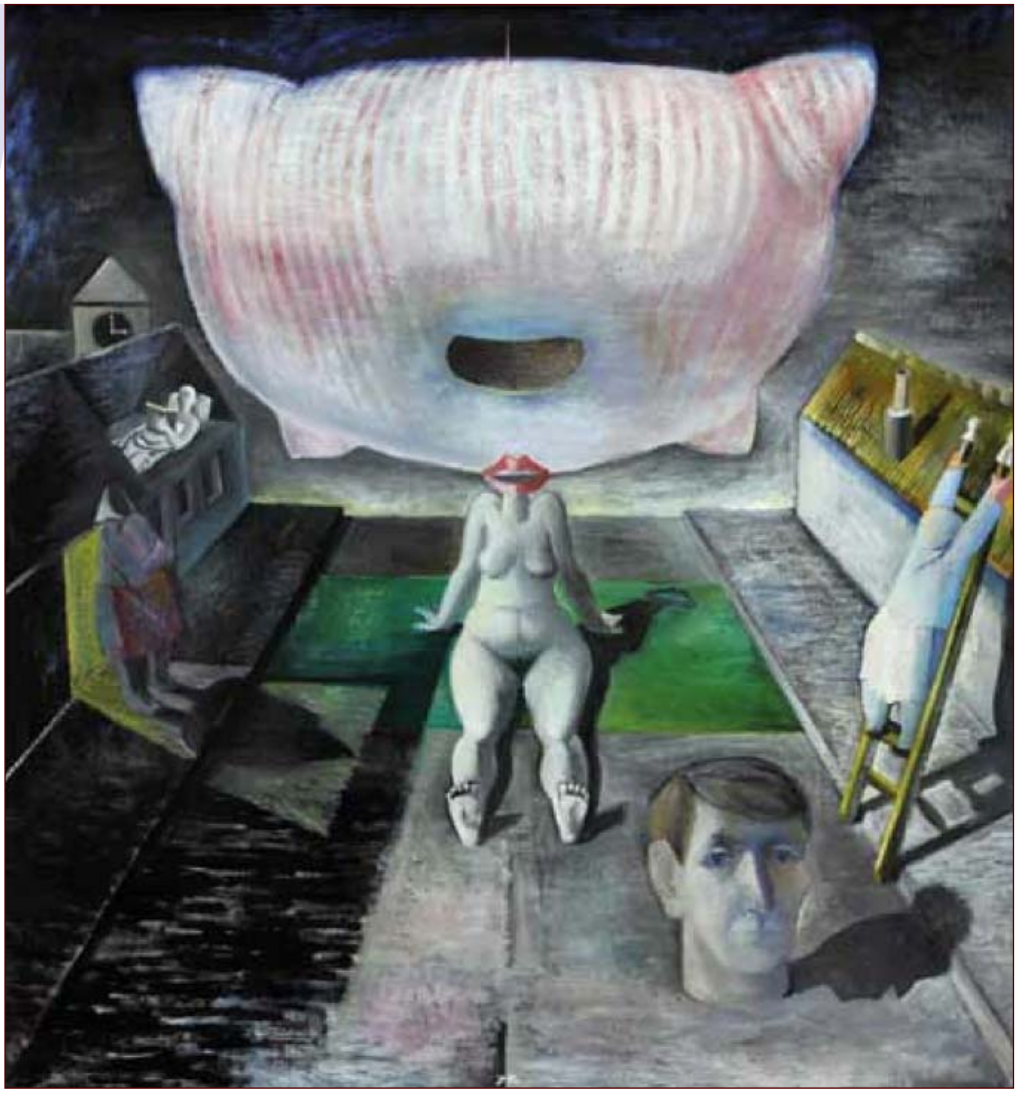

Ve tři v noci, olej, 1998

V paddocku, akryl, 2004

Otec a syn, akryl, 2009

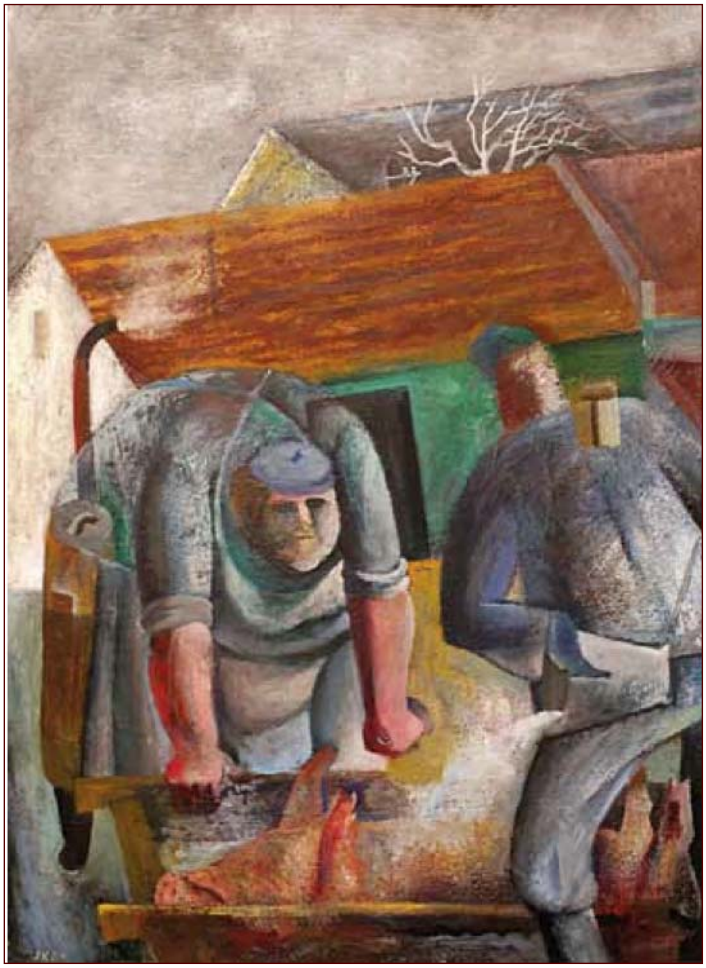

Paření prasete, olej, 1984

Na hřišti u elektrárny, akryl, 2004

Páka, akryl, 2007

Nahoře

Weles 54

V Čechách se zná každý s každým. Jenom ti dva, co se tváří, že jsou si absolutně cizí, trkají jeden druhému manželku.

Leopold Ferdinand Kinský

V časopisu Weles jsem publikoval mnohem dřív, než v Dobré adrese. Tehdy mu šéfredaktoroval Vojtěch Kučera, se kterým jsem se seznámil v hospodě U Bubeníčků, kde pořádala Renata Bulvová čtení Klubu 8. Pravidelnými účastníky tu bývali Emil Hakl, Václav Kahuda nebo Oskar Ryba. Weles založil Bogdan Trojak. S Bogdanem se vídám v jeho karlínské vinotéce. Trojak je odchovancem Víta Slívy. Se Slívou jsem se opil v Olomouci na festivalu Poezie bez hranic. U vedlejšího stolu se opíjeli Petr Král, Stanislav Dvorský, Petr Hruška a Ivan Wernish s Miroslavem Salavou. Opil jsem se i s Ondřejem Slabým, který převzal Weles po Kučerovi. Bylo to při setkání básníků na Bítově. Na cimbuří, na nádvoří i v honosných sálech hradu se opíjeli Jiří Kuběna, Martin Reiner, Ivan Diviš, Pavel Šrut, Ivan Martin Jirous, Luděk Marks, Pavel Kolmačka, J. H. Krchovský, Ivan Slavík, Bohdan Chlíbec, Jiří Rulf atd. Současného šéfredaktora Petra Čermáčka jsem potkával tu i onde, ale opili jsme se spolu až loni v listopadu v Drážďanech, kde jsme stanuli bok po boku ve finále Dresdner Lyrikpreis. Opili jsme se v turecké kebabárně lahvovým Radebergerem. Proč vám ale povídám o všech těch mejdanech?

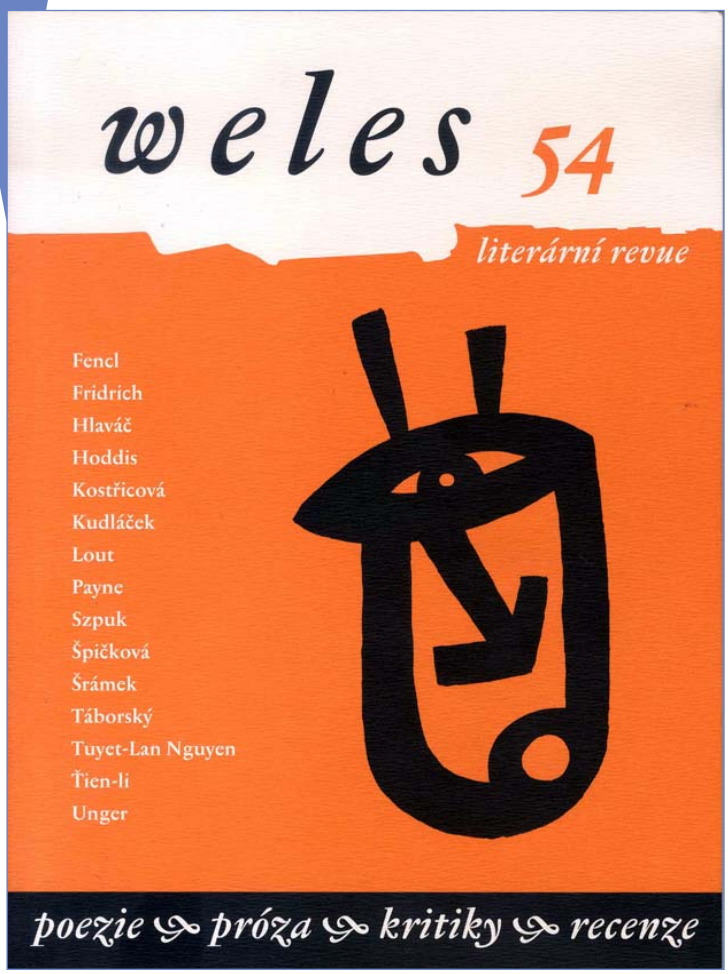

Radim Kopáč: *(šeptem napoví)* Weles.

Ovšemže. *(plácnutí dlaní do čela)* Vyšel nový Weles a představte si, že všechny autory publikující v čísle 54 znám.

Radim Kopáč: Opilecké historky už vynech.

No tak dobře, tak autory jenom vyjmenuji: Radek Fridrich, Roman Szpuk, Marek Fencl, Diana Tuyet'Lan Nguyen, Markéta Špičková, Martin Toul, Ivan Hlaváč, Adam Táborský. Blanka Kostřicová, Petr Pazdera Payne. Slavomír Kudláček. Jan Unger, Jang Ťien-li, Terezie Foldynová, À propos s výtvarníkem a typografem Lubošem Drtinou chodíme do hospody U Parlamentu ke štamgastskému stolu, kterému vévodí nakladatel Ladislav Horáček, on totiž Drtina dělá knížky pro Paseku.

Radim Kopáč: Konec!

Michal Šanda

Naše

Anna Brikciusová

Jedním skokem
na druhém konci

divadla ze střechy mračen
na tváři ani kapka

šál bělounký
kolem krku
v letu cípy se střetávají

na druhém konci
čeká kdosi podobný

podobný
důvěrně známý
v záři blesku
totožnosti nepřesné

je jiný
blízký
na druhém konci

Naše

Zuzana Chvatíková

Zážitek z voleb

Svatý Války

Hubený Končerl Bouma Vynikal – Chlasták a Hulicius
Bezecný Jobánek Fakenberg Půbal Ďatko
Hvězdová Eklová Holinková Kočička – Závorka Dydňanský Kukrle a Axamit

Posolda Demko Vykydal Chmel
Zachař Kazík Krajdl Kastely
Cajkář a Beznoska Lesák Vandas Rozvoral Zub

Šťáva a Svítek
Lomoz a Haspeklo
Láska a Chudoba

Ani jednoho z těchto kandidátů Stč. Kraje jsem nevolila

U prostřed

Leopold F. Němec

Chvilku se zastavit

Jsem starý oprýskaný muž a mám dost času. Zrovna předevčírem (to ještě bylo pěkně), sedím na zápraží, pobafávám z fajfky a užívám sluníčka. V tom slyším souseda (je o rok starší než já – dědek jeden), jak huláká na malé školáky.

„Slezte z toho stromu vy parchanti, nebo zlomíte větev, spadnete dolů a něco si uděláte."

„Ale pane Lebeda," ozvalo se z koruny stromu, „my sme šikovné děti. Jestli chcete, můžete vylézt za náma."

„Máte štěstí," hrozil směrem k ořechu Lebeda, „že se mně zrovna nechce. Jinak bych tam vylezl jako veverka." Z listnáče se ozval smích připomínající huronský řev.

„Nech je být Pepku," uklidňoval jsem Lebedu. „Copak tys nelezl po stromech a nechtěl být Apačem nebo banditou?"

„Di se vycpat a moc se jich nezastávé," odsekl mi stařík, „tys byl vždycky praštěné a to ti zůstalo."

Věděl jsem, čím ho naštvu, tak jsem utrousil: „No jo, rok to je velké věkové rozdíl."

Tak tak jsem stačil uhnout, aby mne netrefila jeho papuča. Lebeda s bosou nohou se naštvaně odbelhal domů a zabouchnul dveře. V kuchyni stáhnul roletu, ale nechal si tam velkou špehýrku. Dělal to tak vždycky. Zlost mu ale nikdy dlouho nevydržela, protože ji většinou jen předstíral. Když o něco šlo, byl na něho spoleh.

„Kluci, dejte na sebe pozor. A na ten strom taky, má křehký větve. Nebo vám to Lebeda spočítá."

„Jasně kapitáne," dostalo se mi odpovědi.

Děcka z okolí mi čtverácky říkají kapitán Korkorán. Kvůli tomu, že nosím námořnickou čepici, byl jsem za mlada v Indii a mám kocoura, který vypadá jako tygr. A hlavně kvůli tomu, že to oslovení slyšely u dospělých. Ale já se na děcka ani jejich rodiče nezlobím ani se neurážím, protože cítím, že to není nadávka, ale přirozenost. A vlastně i svérázný projev respektu a úcty.

Po chvíli se ze všech stran začalo ozývat volání rodičů, nahánějící jejich zlatíčka domů. „Tondo ... Pepíku ... Maruško ... domů," zněla každodenní halekačka. Jen zvolání „Lukrécia, oton" působilo jaksi nepatřičně. Ale maminka Lukrécie to tak nevnímala, protože se narodila v obci, kterou Maďaři nazývají Udvard a Slováci Dvory nad Žitavou.

Když se slunce dotklo hřebene vinohradu, byl již venku klid. Je to doba, které se říká podvečer, nebo také předvečer. Z celého dne mám tyto chvíle nejraději. Zvláštní ticho, kdy vítr i ptáci honem dopisují školní úlohy, aby si ještě chvíli před spaním zahráli na honěnou. Je to čas, kdy i den ráno probuzený kohoutem, musí už také domů.

Na lavici před domem sedávám ještě chvíli poté, co začnu cítit chlad. Okolo se trousí sousedé vracející se z pole, ze stavby domku, nebo z lesa. Každý pozdraví „dobrý večer dědo", nebo „jak se máte, kapitáne" a chvilku se zastaví. To je ta vzácnost, která mizí. Chvilku se zastavit. Abych se na něco zeptal já jich, a oni mne.

Většinou přesně v tu dobu kdy se podruhé otřesu večerním chladem, se z okna za mnou ozve: „Dědku, co tam pořád pozoruješ? Poď už domů, nebo se nastydneš."

Tak se zvednu a jdu si pustit internet. Copak se asi zase kde semlelo, pomyslím si. Nejdříve projdu Stream.cz. „Zírání na prsa je zdravé," hlásá titulek hned prvního videa o posledním objevu vědců. Řeknu vám, takový objev, to musela být těžká hokna. To ví přece každý vůl, že čumění do výstřihu prodlužuje život. Jinak bychom zde já ani Lebeda už dávno nebyli. Akorát jsem nevěděl, že je to věda. Ke všemu byl ten klip nezdravě krátký. Moc jsem si těch dekoltů neužil. Aby na mně sakra ještě něco nevlezlo. O své zdraví musí člověk přece pečovat i ve stáří.

Pak přejdu na Super.cz kde se dovídám, že Sámer Issa měl na večírku sluneční brýle stejné značky, jako všichni ostatní. Diletant. Když jsem to druhý den při krmení říkal králíkům, ani žrát nechtěli. Taky tam píšou, že Dianu Kobzanovou už neuvidíme nahou. Za sebe na rovinu říkám, že je to škoda. Přeci jen, sousedka Mádlová už má svoje roky, a přemlouvat tu bábu nebudu. Vždycky to byla slušná holka a ví, kdy se co hodí a kdy nehodí.

Pak zabrouzdám na Sport.cz, abych si přečetl co má „Bary" Milan Baroš opět za průser. Prý mu hoří v Istanbulu půda pod nohama. Nějakému Rumunovi Hagimu řekl, že je blázen. To by se "za nás" nemohlo stát. Měl mu rovnou vrazit přes hubu.

Finále mého internetového surfování obstaral klip „Rajcovní kočička." Kam se hrabe Kobzanová nebo koukání do výstřihu. Akorát že v rozkroku ta holka byla skinhed. To mě dost zklamalo. Ale klip byl dlouhý skoro dvě minuty a to mi stačilo. Čípak to asi byla vnučka? Fakt jsem šťastný, že ne moje.

Potom si ještě vyčistím zbývající zuby, zkontroluju babičce pyžamo, jestli si ho nenatáhla obráceně, a jdu spát.

Ráno, ještě za rosy, musím na trávu pro králíky. V loni jsem se kosou uťal a nechtěně jsem skácel vzrostlou slunečnici. Potvora se asi vysemenila a celé pole zaplevelila slunečnicovými kolektory. Králíci je nechtějí žrát, ale energie na to jejich dupání mají pořád dost.

V poledne už natěšeně sedávám v kuchyni za stolem a škádlím babičku: „Tak copak dobrého dnes máme, Věruško. Že by srnčí na smetaně? Nebo Punkevní pstruh na másle s kmínem?"

„Dej pokoj dědku", odsekne babička. „Rýžu nejíš, po knedlících tloustneš, tak máš zase brambory. Ale só čím dál hnusnější. Už ani ten americké brók to nežere."

„Tak už nehudruj, Věruško. Místo sázení zemských jablek zasejeme konopí a uděláme si konopné opodeldok. Ten je na všechno a ušetříme za léky. Však víš, jak só ty patáky drahy."

„Ale pré to je trestny," zapochybovala Věruška. „A já do kriminálo nepudu. S kým bych se tam hádala?" Než to s babičkou všecko probereme, přiblíží se opět podvečer. Zrovna jako dnes.

Než jsem si to v hlavě všechno přehrál, ozvalo se prasknutí větve a vzápětí řev. Tonda od Bedanů ležel pod stromem, nohu divně zkroucenou a řval, jako když ho na nože bere.

Lebeda vyběhl s bosou nohou, hrozil pěstí a hulákal: „Já sem to říkal ty uličníku. Vydrž Tondo, zavážu ti to a dám ti na to dlahu."

Když se Lebeda s klackem, co popadnul u dveří, došoural k ořechu, Tonda vyskočil jak stepní srnka a zmizel za ostatními. Jenom smích za nimi zůstal.

Lebeda se otočil a namířil za mnou na lavičku. Přisedl, a chvíli se díval na ulomenou větev, než s klidem prohodil: „Co na to říkáš Korkoráne. To só potvory ty děcka. Zrovna z toho samýho stromu sem jako kluk taky spadl. Ale to byl ten strom mnohem menší. Ten Tonda je ale šikovné, co říkáš." Při tom se stále smutně díval na ořech, za jehož rozložitou korunou zapadalo slunce.

„Jo, moc šikovny só ty děcka. I ti caparti. Ten tvůj pád pamatuju. Takys byl šikovné. Nic se ti nestalo."

Lebeda pokýval hlavou: „Škoda, že už s něma na ten strom nemůžeme." Chytil mne za ruku a cítil jsem, jak málo tepla pro druhého už v jeho dlani zbývá.

„Na, tu máš a obuj se," podával jsem mu papučové střelivo, kterým mne skoro trefil. „Přece nebudeš ty kluky honit bosé."

V tu chvíli jsem se podruhé otřásl večerním chladem a z okna za mnou se ozvalo: „Dědku, co tam pořád pozorujete? Poďte už oba domů, nebo se nastydnete."

U prostřed

Kateřina Komorádová

Kouskované podzimování

Jak nad svíčkou slova
/poslední rozloučení s Lenkou/

Ten den jsme šly na Petřín.

Vstávala brzy,
aby si nasadila vlasy
přes noc odložené na židli.
Vzpomínka bledne,
detaily mizí
jak nad svíčkou slova z citronu;
ne tak děs uvnitř mě
z pohledu na její holou lebku
a život v poločase rozpadu.

Smála se,
pusou i očima,
když vyprávěla o domě se psem a dítětem,
na Vánoce sníh
a vanilkové rohlíčky.
Věřila tak silně,
až kosti praskaly.

–

Zima letos nespěchá,
pole rozměklá
volají k sobě člověka,
ženu v rozpuku;
sad čpí prázdnotou
a u domu cedule „na prodej“.

2. 11. 2012

Abych nezapomněla

Abych nezapomněla tančit svoje sny,
abych nezapomněla vykřičet bolesti,
abych nezapomněla plakat nad zbořenou zdí uvnitř,
abych nezapomněla vzdouvat se bouří v podbřišku,
abych nezapomněla cítit v sobě Ženu,
abych nezapomněla přijmout Muže,
abych nezapomněla věřit v sebe jako člověka,
abych nezapomněla žít a milovat

taky proto přišels.

19. 11. 2012

bez podmínek

existuješ
a to stačí
o zbytek postará se svět kolem
mravních zákonů představy
společenských kvalit iluze
co jíst pít co si myslet
jak žít být šťastný a naplněný až po okraj
spotřebou
co znamená vzdát se odpovědnosti lásky důvěry
a hlavně neprohrávat!
co znamená milovat

odmítám život s podmínkou
lásku s podmínkou
podmínky samotné
odmítám své odmítání

dívám se
a důvěřuji
že jednou přijmu
podmínku života
v těle
podmínku lásky
otevřeného srdce
dívám se a věřím
že jednou přijmu
i tu podmíněnost svých podmínek

6. 1. 2013

Roztrhaná obloha

roztrhaná obloha jak na náměstí kapesník
výkřik člověka
ve vědomí
zůstáváš jak na plátně oblak
dokud se nezříš
nepoznáš
na hladině položený
s měsícem v zorničkách
kolébaná představa
otisk otisku otisku
druhých
zůstáváš
jak na hladině oblak

30. 1. 2013

Nebe jak ukřižované

s mraky vbitými na kříži mocipánů.
Není úniku.
Člověku marno
hněv a pláč.
Na tvářích prach,
v dělohách pusto,
slabých spermií křik
zní ozvěnou.

Vzduchem krouží rozklad
systému,
obloha úpí,
rozoraných brázd spad
nad hlavou.
Dlouze vzdychnul mrak
za oponou.

6. 3. 2013

Až pole změknou

V zrcadle dvojí
tvář
k diskusi;
uvnitř i vně
stejná, zdá se.
A pak se projeví,
žít chce v jednotě,
tělo i duše.
Uvnitř i vně
stejná, zdá se,
nikdo neví o kolejích
dvojitých.

A až je objevíš,
nejspíš tu už nebudu
plně.
A nejspíš se ani nezeptáš
proč,
to není tvůj styl
ani tohle má výčitka,
drahý,
jen skřehot labutí nad hlavou
a vděk uvnitř
za poznání vnesená tebou.

Jaro v návratu,
bez podmínek vyčkává
jako já,
až protnou se koleje
v blízkosti,
až pole změknou
a tělem duše prostoupí.

Pak stanu se celistvou
a ON bude moci přijít.

24. 3. 2013

O rybách

Mluvíš o rybách
a září ti oči.
Dívám se na tebe,
kluka vidím.

A vlastně mu i závidím,
kolik místa v tobě má –

můj Učiteli.

10. 4. 2013

V očekávání

Výkřik kostelních věží
rozříznul ráno
zděšeným pohledem vypoulených okenic,
učesaných polí vlas
šimrá oblak pod nosem
nízko zavěšený,
vlhko ve vzduchu.

15. 7. 2013

U prostřed

Alžběta Stančáková

Modlitbden

Balkon

Na balkoně schne prádlo. Jeden nacuclý svetr z ovčí vlny, jedny modré šaty a dvě podprsenky.

Čekám návštěvu. Tak za půl hodiny. Jsem ostentativně krutá a dnes mi bylo horko.

Nějaký muž s plnou pusou housky mluvil do dveří, člověku by až uniklo, že jsou pod vahou jeho těla ještě zvonky. Kdo ví, čí jméno na nich bylo.

Tahle cesta autobusem mě vždycky vrátí o pár let zpátky. Někdy snad i o víc než pár let, a já jsem v mžiku v době, ve které jsem ani nežila. Což se dost pozná.

Babička mi dala sponu do vlasů. Už od ní mám tři spony. Jednu z nich nenosím. Protože jsem ji ztratila ráno po cestě do školy, když jsem chodila ještě na gympl. Sebralo mě to tenkrát. Zatáhla jsem první hodinu a šla jsem znovu tu samou cestu, jen abych sponu zase našla. Ale nenašla. Byla kožená a zapínala se takovou jehlicí. Když jsem pak šla téhož dne kolem čtvrté domů a už jsem vůbec nedoufala, našla jsem sponu i s jehlicí pod dodávkou u vietnamského krámku. Bylo mi jedno, jestli se na ni někdo vychčil nebo tak podobně, byla jsem doopravdy šťastná a od té doby jsem ji už nikdy neměla na sobě. *Beztak nikdy pořádně nedržela.*

Právě jsem zvenku zaslechla cinkot zvonku od bicyklu. *To je zvláštní. V ruce prané šaty, svetry ani podprsenky přece necinkají. Nebo jo?*

Modlitbden

„... tam mezi dvěma domama byla ta obrovská čínská nebo jaká husa. Jenom seděla a koukala a když někdo kolem prošel, tak kejvala fanaticky hlavou. A když se ten někdo přiblížil, rozpřáhla křídla a dělala hrozný zvuky, ale ty byly...“

Nikdy jsem neviděla tuhle husu. Ale spojilo se mi to s Marcem Polem. Marco Polo se vrátil do vlasti a řekl: *„Viděl jsem jednorožce, ale vůbec není hezký. Je malý a tlustý a šedivý a kůži má zrohovatělou a roh má tupý.“* Tak si představuju tu husu jako něco velkého a komicky smutného a nechci si to kazit tím, že nakonec zjistím, že to je malá nudná husička. Ona ve skutečnosti nebude tak pohádková, jak si ji představuju. Jo a Marco Polo neviděl jednorožce, ale nosorožce, je to trošku jinej případ, ale přijde mi to jako hezká historka.

Nikdy jsem nevěděla, k čemu že slouží molybden. Teď jsem se dočetla, že jeho nedostatek způsobuje astma a anémii, tak mám molybdenu pořád ještě dost. Snad. Modlitbdenu nevím, kolik mám.

Napsala jsem místo zázraky zázraký. Už jsem afektovaná i v překlepech. Ale bylo mi krásně a krásně mi je. Banánová nálepka na umlklém stehně. Kartářky mají po porodech zpustošená těla.

Noc je nesmělá a bojí se potoků. Je hezký odemykat klíčema, na jejichž tvar si moje dlaň ještě nezvykla. Obloha byla dvojbarevná. Nahoře tmavá a dole zase světlá. Nebo to bylo naopak? Dvě jinak modré vrstvy, jeden srpec měsíce a jedna hvězda nad panelákem, co nikam nepatří. „Slečno, nemáte pár korun na rohlík? Nebo nekoupíte nám rohlík?“

Po rozkopaném chodníku poskakuje mezi dírami v zemi ratlík a z domovní schůze v sušárně se ozývá bzučení hlasů.

Sedím na kruhovitém nočníku, co je plný mých vzpomínek. Vnímám svoje vzpomínky prdelí a koukám, jak je venku hezky. Tenisové údery znějí jako kousnutí do zeleného tuhého jablka. Horší je, když se vzpomínky vyškrábou z nočníku až do snů a mají oči obmalované černýma linkama.

Jedním uchem poslouchám vodu a druhým uchem se snažím nezbláznit se. Lžička zacinkala při míchání pudinkové směsi a ze školky naproti se ozval dětský jekot. To je trochu jinej případ, ale přijde mi to jako hezká historka.

Respirace

magda plicková měla vždycky zápal plic
2 tejdny pak nepřišla do školky
někdy i 3 a půl
nosila růžovou mikinu s rozdroleným potiskem Princess
když umřela lady diana
dost jsme to spolu probíraly
a nechápaly co je smrt
na patře mezi plyšákama
kam na nás nikdo nemoh'
jsme to nechápaly
dneska už určitě umřela i ta její
princezna na růžový mikině
i s diadémem zařvala v kontejneru na charitu mezi zatuchlým šatstvem
nebo někde jinde
jí krteček zacpal pusu kdovíčím
aby ji utišil
krteček se nebojí tmy a umí plakat
ani já už se nebojím tmy taky a umím plakat
a magda plicková je asi na ekonomce
anebo na ARu
anebo už
jako ta její princess
ví co je smrt
z udušení

Charité Berlín

Čelem se opírám o stůl v přízemí
Lepí

Kolem prochází kluk v bílým županu
A pak pár dalších a
Všichni jsou
Tak divný
Skoro slepý

Charité berlín je velká
S velkým červeným křížem na zdi
Ve který určitě
Časem najdou azbest

Ten kluk v bílým županu
Má v kapse plastovej vak a v něm moč
Co ho musí hřát na stehně

Čelem se opírám o stůl
Ulepenej od coca-coly
Nechápu
Proč
Nikdo nechápe
Že Charité Berlín mě bere víc
Než Brandenburská brána
Tacheles
A všechny tyhle věci

U prostředí

I v ten večer, kdy jsem šla poctivě hned po demonstraci domů, jsem měla svařák. Seděli jsme v kavárně a vedle nás lidi hráli na basu a na kytary Suchýho a Šlitra.

„Posloucháš vůbec nějakou hudbu?“

„Ani ne.“

„Já taky ani ne. Ale lidi mi říkaj’, že jsem divnej.“

„Ale tohle zrovna znám, to je Pramínek vlasů.“

A pak bylo chvíli ticho.

Štamgasti hráli Voskovce a Wericha.

„Vždycky když jedu na chatu, musím se nějak všude vymlouvat, abych jel vlakem, víš. Protože pak můžu bejt sám v kupé a koukat se z vokýnka v noci, vystrkovat hlavu. Ale teď na tý trase vybudovali ty odhlučňovací zátarasy, už to neni vono.“

Kontrabasy se prohnuly

Z kuřete jsem obírala poslední zbytky peří. Jenom ty bílé ostny. Některé tam zbyly. Nedělalo mi to dobře.

Jako pivo. Já vůbec nepiju pivo. Nevím, jak se k tomu mám stavět. Piju ho jenom, když jsem nervózní, nebo když nemám na nic jinýho peníze.

Tak jak mám pak bejt hrabalovská, když se mi dělá špatně z kusů peří na kuřeti a když to kuře pak ani nezapiju pivem a pod prsama trojkama si neuvážu puntíkatou zástěru, protože trojky ani zástěru nemám.

Kontrabasy se prohnuly pod mou tíhou.

Tak nějak netuším, kde je Amélij z Montmártru a všichni ti ostatní.

Ale když jsem stála na zadní plošině, viděla jsem kluka, jak běží mezi dvěma kolejnicema, tam, kde nikdy nikdo neběhá, a tak tam nejsou ani stopy. Zajímalo mě, jestli doběhne, ale mezitím jsem koukla někam jinam a už jsem se to nedověděla. Tak co s tím.

Victim

Ve 4 jsem usnula a ráno mi všechno přišlo hlasitější. Rotovala jsem peřinou, schovávala si hlavu pod polštář, dokud nebyla jedna odpoledne. Stejskalo se mi po spánku, ale dál už to nešlo. Vedu vlastně depresivní život, tři hodiny po mým probuzení už je tma, a z aposlední tejden jsem neměla jedinej večer bez alkoholu. I v ten večer, kdy jsem šla poctivě hned po demonstraci domů, jsem měla svařák.

Seděli jsme v kavárně a vedle nás lidi hráli na basu a na kytary Suchýho a Šlitra.

„Posloucháš vůbec nějakou hudbu?“

„Ani ne.“

„Já taky ani ne. Ale lidi mi říkaj’, že jsem divnej.“

„Ale tohle zrovna znám, to je Pramínek vlasů.“

A pak bylo chvíli ticho.

Štamgasti hráli Voskovce a Wericha.

„Vždycky když jedu na chatu, musím se nějak všude vymlouvat, abych jel vlakem, víš. Protože pak můžu bejt sám v kupé a koukat se z vokýnka v noci, vystrkovat hlavu. Ale teď na tý trase vybudovali ty odhlučňovací zátarasy, už to neni vono.“

„A vokna už stejně většinou votevřít nejdou.“

„To je taky pravda.

A štvou mě regio jety.“

„Nene, to byla jízda mýho života. Tim jsem jela do Olomouce.“

„Ta stevardka –“

„vlakuška –“

„– vlakuška hrozně pískala a furt mi cpala nějaký jídlo a já měl místenku a nemoh’ jsem se rozvalit, kde jsem chtěl. A dávat si sushi ve vlaku? Když můžu mít guláš?“

a tužkou na obočí

vedle ve voze hrajou pramínek vlasů tak pojď poslouchat teprve svítání zpěv ptáků v oblacích a modré nebe nohama miláčku odstřihnu tebe

Oneir

Po prašný cestě přijel krásně zelenej Bentley z roku 1963. Vystoupil z něj můj kluk a zapálil si cigaretu. V kapse měl zastrčenej pár řidičskejch rukavic. A všichni mi ho záviděli. Nebo to auto rozhodně.

Když se budím, jsou přede mnou dva malé šálky čaje. Na nočním stolku hned vedle. Slyším, jak praská v kamnech. Závěsy už jsou roztažený.

Jindy zas mi Popescu vyprávěl, že je spousta stanic pražskýho metra, který neznám. Ptala jsem se, který to jsou a on mi je řekl. Stanice jako jaro anebo leden. Brouzdali jsme po kachlíkových zastávkách, kde nikdo nevystupoval, byly tajný jak nic jinýho. Pak jsme se rozloučili na zastávce, která vedla přímo do mýho bytu. Na tý zastávce pak vystoupil taky Rakov a ukázal mi kočku, kterou si nově pořídil. Vypadala spíš jako krysa, ale on říkal, že prý ji měla hraběnka Poftima a že je to teď mezi aristokracií největší móda. Pak mu ta kočka spadla ze stolu a já se sklonila a zavolala na ni. Přišla ke mně. Posílali jsme si ji pod stolem a nakonec jsme se na prožraný matraci milovali úplně bez polibků, až to bylo divný, že to takhle vůbec jde.

Slyším fukar, co mi hřeje nohy, aby mi nebyla zima. A ty spíš z jedný strany odkrytej a z druhý strany přikrytej.

Nevím, jestli je léto nebo zima, když vím, že je listopad, ale stmívá se v deset a chci být v bezpečí a vidět bílou barvu všude. Na oslavu jsme vyšly s Josefínou ještě za světla, ale šly jsme tak dlouho, že to nemělo už cenu. Bylo to v nějaký zapadlý vesnici. Stoply jsme bílý auto a já se ráno vzbudila u Amélije z Montmártru doma s bolavým kolenním kloubem. Amélij seděl v kuchyni a nebylo vůbec divný, že tam s ním jsem a že s námi není Josefína. Ptala jsem se, jestli mi nepomůže, že mě bolí koleno, a on že jo, že má nějakou mast, a tak mi ji podal a já zalezla do vedlejšího pokoje. Šel za mnou a já se ptala proč. On neodpověděl a odešel. Vyhrnula jsem si nohavici svejch skinny kalhot a napatlala si koleno průhlednou mastí.

Železniční přejezdy. 2 Balkánci si povídají a zní to skoro tak, jako by si říkali něco fatálního. V jejich promlkách bolí pražce a Balkánci tmavýma očima koukají na krajinu za oknem. Musel to být otec a syn, protože když se ten mladší a unavenější vzbudil, podíval se na něj ten starší s takovou laskavostí, s jakou to dovede málokdo.

Koukám na starou počítačovou skříň. Starou jak metuzalém a někdo mi říká: „Znáš to, nesmíš si to idealizovat. To jsou staří muži. Znáš to. Jak nereagujou na pokyny a mají problém se základními úkony. Ztrácí schopnost počítat.“ A já nemůžu zvednout pohled a podívat se, kdo to na mě mluví. Přetahuju se s tím vším, ale k čemu.

Všechna hesla jsou generovaná. Všechny příkazy nesplnitelné. Když ne vypnout, aspoň spát.

(Ukázky z připravované sbírky, která vyjde v Nakladatelství Petr Štengl)

Nevím, jestli je léto nebo zima, když vím, že je listopad, ale stmívá se v deset a chci být v bezpečí a vidět bílou barvu všude. Na oslavu jsme vyšly s Josefínou ještě za světla, ale šly jsme tak dlouho, že to nemělo už cenu. Bylo to v nějaký zapadlý vesnici. Stoply jsme bílý auto a já se ráno vzbudila u Amélije z Montmártru doma s bolavým kolenním kloubem. Amélij seděl v kuchyni a nebylo vůbec divný, že tam s ním jsem a že s námi není Josefína. Ptala jsem se, jestli mi nepomůže, že mě bolí koleno, a on že jo, že má nějakou mast, a tak mi ji podal a já zalezla do vedlejšího pokoje.

U prostřed

Ivo Fencl

Fluke

Jakub a Monika za mnou přijeli do lomu, který jsem hlídal, ale přijeli jenom na chvíli, ještě než jsem nastoupil směnu, a chystali se zase vypadnout směrem na Plzeň. Bylo to ve Lhotě, začínalo pršet, byl srpen a Monika řekla: „To bdíš celou noc?“

„Vyspal jsem se přes den.“

„To se válíš celej den?“ rozhlédl se Jakub po světnici uvnitř domku.

„Od dvanácti do tří, obyčejně, a sloužím jen víkendy. Prší, ale je tu hezky. Bývám tu jen s kocourem a...“ „... a to ti docela vyhovuje. Ne?“ dokončila Monika.

„To mi docela vyhovuje, když si představuju tebe.“

Jakub to nepřeslechl, ale usmál se. Neřekl nic a já jsem pokračoval podobně nadneseně: „To se dá vydržet leda s vámi, protože vy jste ti praví – a já tak sám. Jenom když si představuju, jak se mnou chodíte po lomu. Život to není, jsou to jen sny, ale velkolepé, řekl by Fitzgerald. Ne?“ zasmál jsem se.

„A Jorika?“ usedla Monika proti mně ke stolu a opřela lokty o kostkovaný ubrus. Kapky deště bubnovaly na plechovou střechu, zatímco Jakub se šel podívat dozadu, co mám schováno v ledničce.

„Joriku jsem miloval, nebo ještě miluju, ale jsou to tři roky. Co mě nechce. Rok a půl, co se rozešla tady s Jakubem. Ani se mi tuhle už nelíbily její nový fotky na Facebooku.“

„A moje jo?“ optala se Monika.

„Ale jo,“ ohlédl jsem se k ledničce. „Tam s tím pejskem na koupališti v Rokycanech ti to obzvlášť sekne. A bude pořád hezčí, Jakube.“ Ale popravdě mi připadala moc mladá. Původně jsem ani nepochopil, čím ho zmagnetizovala. Až tváří v tvář fotce, na které seděla pouze ve slunečních brýlích a v plavkách (a chystala se zvednout zadek z deky), mi to konečně došlo. „Sluší vám to. I s tím štěnětem,“ dodal jsem smířlivě. „Kde teď vůbec ňufá?“

„V autě,“ řekli mi.

„A ty bys ho chtěl vidět?“ zeptala se Monika. Povídám: „Ježiš, a proč jste sem jezdili, než abyste mi ukázali Fluka?“

„Fluka? - Jakého Fluka?“

„No psa. Vždyť ho znám jen z fotek.“

„Ale jmenuje se...“

„Budu mu říkat Fluke.“

Tak pravil Lorenc. „Kde jste vůbec nechali audinu?“ zeptal se, jako by stál sám nad sebou.

„U vrat.“

Bylo to asi šedesát metrů daleko. V ten den zůstala brána ještě otevřená. „Ale tam auto nemůže stát, vždyť přijede Jarda,“ povídám. „A proč vůbec Fluka vězníte?“

„Protože zase pojedeme,“ psal si Jakub něco do bloku. „Ale jsem rád, že jste se stavili,“ povídám. „Pohoda. Měli jsme to při cestě,“ zvedla se Monika skoro jako z té deky, přistoupila ke mně a řekla: „Pojď. Ukážeme ti Fluka.“

Vyšli jsme z bílého domku a chvíli stáli nad zlomem propasti šedého lomu. Tam dole se lesklo jezírko, hranatá žula studila od pohledu a ze srázů se plazila hnědavá hlína. Ještě chvíli jsme zírali do jiné dimenze, a potom jsem se zeptal: „Pamatuješ si tu fotku, jak jste s Jorikou u nás v hospodě, a jak má Jorika ještě hodně žlutý vlasy a na sobě něco červenýho? Kouká do objektivu uzounkýma očima, hezky se usmívá, i když trochu záhadně, a ty ji držíš kolem ramene a ona je šťastná, a právě fotka to štěstí dokazuje?“

Monika se ošila. „Jdeme za Flukem?“ zeptala se.

„Asi vím, kterou fotku myslíš. Ale je to hrozně dávno,“ vzal ji okolo ramen. Svorně šli výjezdem z lomu. „Stáhl sis to z Facebooku?“ dodal Jakub už skoro mechanicky.

„Přesně tak. A kdybych to náhodou fotil já, třeba by se mnou Jorika i kamarádila. Dneska. Už od tý chvíle.“

„Ale tys to nefotil.“

„Tomu fotografovi v podstatě závidím,“ následoval jsem oba milence k autu u kraje asfaltu. „Ne, já se na tu fotku nedívám zase tak často, ale dost. A jsou to už tři roky a ně-

co vám řeknu. Neokoukala se. Jak je to možný? Asi to bude tím, že jste byli zrovna tak šťastní, Jakube?“

Monika se opět ošila. Uvnitř, tam za okýnkem audiny, se vysunul chlupatý čumáček.

„Už si ten večer v hospodě ani nepamatuju,“ díval se nám Jakub zasmušile do očí a já dodal: „Víte, co je zvláštní? Koukám na tu fotku a většinou na Joriku a je to, jako by mi svítila do obličeje horká lampička. Je to slunce. Úsměv je možná něco jako kužel světla z nebe a koupu se v tom a pořád čekám, kdy se to okouká, ale funguje to jako perpetuum mobile. Navěky.“

„To tedy vlastně jen povrchně miluješ ty její sešikmené oči, ne?“ usadil mě Jakub.

„A její čumák,“ otevřela Monika ironicky auto. Fluke se jí vymrštil do náruče. „Lorenci? Není to málo?“

„Možná. Ale vemte si psa. Taky?s ho chtěla, že je roztomilej. Nebo i Kubu.“

Šťastně se mazlila s Flukem, neposlouchala a řekla mi: „Tak ahoj!“

„Ahoj.“

„A co Fluke? Ani ho nepohladíš?“ podivila se Monika.

Podrbal jsem teriéra pod krkem: „Perfektní pes.“

„Teprve štěně. Jorkšir. Pokud?s to nepoznal.“

Uplynuly asi tři měsíce a cítil jsem se mizerně. Život nemá smysl, anebo si snad myslíte, že má? Takový Lovecraft přesně vnímal tu absolutní lhostejnost kosmu k osudům veškerých živých tvorů i chudobek, a já si znovu četl jeho povídky a myslel jsem na Jakuba a Joriku, tedy, chci říct Jakuba a Moniku, proč si na to, sakra, nemůžu zvyknout? To ta hypnotická fotka z počítače? Určitě. Ta fotka mě vrací do éry, kdy byli šťastni, ale Joričino rozpoložení jsem tenkrát bohužel nevyužil. Ne v pravý čas. Akceptovala by mě, tehdy ještě jo. I když jsem tak trochu citový loudil. Dnes je však všechno jinak a Jorika nejspíš bez iluzí, což asi bude i jedním z důvodů, proč mi tuhle povídala: „Pokud vím, tak si netykáme. Budu ráda, až odejdete.“ A tak sem šel. Ale doma jsem se zase díval na její magickou fotografii z toho lokálu a chvěl se pod horkou lampičkou, jejíž paprsky mě omývaly a léčily, jako by se mě dotýkaly Joričiny prsty. Ale neuměl jsem si vlastně představit, oč lepší by bylo, kdyby ta fotografie ožila – a já do ní vstoupil jako do snu. Jako do toho dávném okamžiku. Jsou věci, které si jednoduše nepředstavíte. A fotografy máme od toho, aby zachycovali okamžiky. Neopakovatelné. A i nejšťastnější hodina má jen šedesát minut, jak řekl, tuším, G. B. Shaw.

Asi tři měsíce jsem Moniku a Jakuba neviděl a mrzelo mě, že nezavolají, ale říkal jsem si: Oni přece ani netuší, že tě to mrzí, a pokud to tuší, tak nemají ponětí, že tě to mrzí tolik. Takže má chyba. Zavolal jsem Jakubovi a zastavili se už za pár dní.

Vzpomínám, jak se mě zrovna ptala na místního kocoura, když se rozbzučel ten telefon. „Překáží mi tu ňáký auto!“ uslyšel jsem v něm Jardu.

„Kdo to volá, Lorenci? Útok monster?“ zajímal se Jakub od ledničky, kam mi zrovna přidával nějakou plechovku.

„Ne, ale sjet autem jste měli až sem.“

„Sem? Dolů? Máš tu bahno. A kdybych do toho vypustil Fluka, který dorůstá, bude z něj do pěti vteřin koule zrovna takovýho bahna. Ale jestli je to problém,“ dodal, „chytej klíčky.“

Chvíli jsem nechápal, ale Kuba vzal Moniku schválně do náruče a ohlédl se po mně přes rameno. „Ty jsi tu ještě, pse? Kuš.“

Běžel jsem podle olší nad obří propadlinou lomu k audině a tam s úsměvem čekal Jarda, který v lomu vyráběl kamenné kostky už dvacet let.

„Pěknej čumák! Čí je to psisko?“ zeptal se. „A proč ho necháváš v autě?“

„Aby se neušpinil,“ usedl jsem za volant, pohladil Fluka pěkně po packách i za ušima a sešlápl pedál. Byla tam zpátečka, škublo to vozem do silnice, blýsk - a rána jako hrom se slila s bolestí v jedinou foto-momentku. Když jsem otevřel oči, spatřil jsem sám sebe.

Spatřil jsem sám sebe, jak trčím za zdeformovanou přístrojovou deskou, a na vraku audiny stál neuvěřitelný nákladák s cisternou. Rozmačkal i Fluka? Rozhlížel jsem se. Ale štěně jsem nikde neviděl. Zato skrze střepy okna jsem slyšel křik a viděl dvě přibíhající postavy, a tu jsem se vymrštil a letěl jako šíp až do náruče své paní. Hup, už si mě chovala. „A běž tam sám, Jakube,“ uslyšel jsem. „Zatím ukonejším Fluka.“

„A proč mu říkáš Fluke?“ rozhodil Kuba zdrceně nerozdrcenýma rukama.

„Proč? To jméno přece vymyslel Lorenc. Ne?“ zahleděla se spolu se mnou k hořícímu vraku a dodala: „To nemohl přežít.“

Jenže žiju, Monika mě chová každý den, i na koupaliště mě berou a hrají si jenom se mnou, když si nehrají spolu, a někdy se mi dlouze dívají do očí - a jsem jako pod horkou lampičkou.

„Co se stala ta bouračka, je jako vyměněnej, viď!“ „To tedy jo. Asi šok.“ „A má jiný oči. Docela. Podívej. Docela jiný.“ „Možná jiný, ale je to náš Fluke.“

U prostředku

Vyšinutá Mašinka

Po loňských projektech *Praotec Mazlofóňan* a *Půlnoční Rapsódie* přichází opět **Viki Shock**, zakladatel aproximativní hudby, s *Vyšinutou mašinkou*, jejíž kořeny leží už v devadesátých letech. Písně Tlačítko, Lesněnky a Mašinky byly totiž nahrány už v létě roku 1996. Tehdy jednadvacetiletý Shock pracoval s Petrem Výplachem na druhé demokazetě legendární skupiny *Ironickej mozek*, přičemž vedle toho nahrál sám tuto psychedelickou trilogii, jež však dosud nebyla zveřejněna. Protože u Ironického mozku držel kapelník Výplach své vymakané a drahé klávesy Yamaha pevně v rukou, spokojil se Shock se starými Casio pro děti, které patřily jeho mladšímu sourozenci. Text písně Tlačítko pojednává, jak jinak, o lásce, smrti a šílenství. De facto je to kompilace fragmentů veršů a výkřiků, vzniklých pod vlivem marihuany, kteroužto autor v té době konzumoval se svým tehdejším duchovním dvojčetem Pítrem Dragotou. Slova písní Lesněnky a Mašinky zase vznikly, když dostal autor v klubu Újezd silný flashback. V kratičkém textu Mašinky, který je nejspíš o krizi identity, najdeme drobný odkaz (hebká mašinka) na dílo Williama Sewarda Burroughse, Shockova tehdy oblíbeného spisovatele. V textu Lesněnky je hlavní hrdina v separaci blázince, kde čeká na lobotomii, jež by měla ulevit jeho schizofrenním halucinacím.

Naproti tomu zcela nové jsou songy Vražda jako krásné umění a Body Art Performance. Autorovou inspiraci těchto textů bylo ovšem album Davida Bowieho z roku 1995 1.Outside, které pojednává o uměleckých vraždách. Děj je zhruba takovýto: Kdosi zavraždí čtrnáctileté děvče Baby Grace a jeho ostatky deponuje před muzeum. Vraždu vyšetřuje detektiv Adler, který má tři podezřelé: feťáka Leona, tajemnou sadistku Ramonu A. Stoneovou a stařík pana Touchshrieka. V krátkém příběhu, který David Bowie k albu napsal, se objevuje i postava, či spíše postavička, korejského umělce, který se nechává v rámci performancí postupně chirurgicky porcovat. Bowiemu byla bezpochyby inspirací kniha Vražda jako krásné umění od Thomase de Quincyho, starého anglického poživače opia, jenž jako první přišel s myšlenkou umělecké vraždy. Protikladem Shockových textů o umělecké vraždě a exhibičním sebepoškozování je až skotačivě veselá hudba s dlouhými sólíčky, v nichž se autor bohatě vyřádil (pochopitelně stále hraje na staré Casio mladšího sourozence).

Také text skladby Freddy Krueger – noční můra napsal autor už na počátku devadesátých let v pouhých sedmnácti letech. Ke zhudebnění došlo až nyní, o plných jednadvacet let později! Inspirací byl mu samozřejmě hlavní antihrdina skvělé série filmových hororů Wese Cravena Noční můra v Elm Street. Sladkobolná kolovrátková melodie je opět v bizarním protikladu drastického textu. Ne tak u druhé, vlastně původní verzi skladby, jež je pojata více klasicky hororově. Instrumentálky V horách šílenství a Starý bručoun z Dunwiche jsou zase inspirovany dalším autorovým oblíbencem, spisovatelem Howardem Philipem Lovecraftem a jeho originální tvorbou, plnou bezbožného děsu. Poněkud netypickou jeví se

míří k vám!

skladba Atilla Bič Boží. Text je opět dvacet let starý, napsán pod vlivem četby románu Ve stínu hunské slávy od Gézy Gardónyie. Hudebně by se mělo jednat o hard rock (autor se inspiroval hlavně písní Iron Man od Black Sabbath) a jednoznačně je napsán pro celou kapelu. Kytaru, basu a bicí dětské klávesy Casio opravdu nezastoupí, pročež se zřejmě jedná o nejslabší kousek Vyšinuté mašinky (taktéž text není příliš přínosný a navíc je zcela neironický).

Na žánr klasické jarmareční písně neboli morytátu navazuje Shock německy zpívaným Frrritzellandem (Fritzlovskem), ačkoli správnější označení by bylo spíše monstrozitát, neboť v této zrůdné cause rakouské rodiny k vraždě jako takové nedošlo, „pouze“ k letitému znásilňování dcery vlastním otcem. Další německy zpívaný song Hunger (Hlad) reflektuje současnou celosvětovou hospodářskou krizi a chudobu podobně jako v češtině zpívaný kousek E-fašismus (velmi výrazně ironický, ba až výsměšný). Nikoli zdaleka posledním německy zpívaným kouskem je Wasserleiche (Utopenec), pocházející z pera německého spisovatele Hannse Heinze Ewerse stejně jako haitskou francouzštinou zpívaný Mamaloi Papaloi Voodoo Zombie. Obsahově se texty tohoto kdysi velmi výrazného a později zakázaného a dnes téměř zapomenutého spisovatele, milujícího hrůzu a fantazii, hodí k Shockovi dokonale! Ve skladbách Frrritzland a Wasserleiche autor experimentoval. Do první zmíněné skladby nasamploval zvuk mlýnu na lidský popel, do druhé zase pro větší autenticitu zvuk kachen na rybníce. Zvuk psychedelické skladby Vyšinutá mašinka (Veselá mašinka smrti) a pesimistické Neuč padat Ikara! (Mea Maxima Culpa) zase obohatil o foukací harmoniku. Naopak King Kong je zpívaný jen á capella s občasným hvízdáním. Texty jsou většinou existenciální, pokud nejsou ryze infantilní a žertovné.

Tak například u Plešatýho revolveru se zkoumá vliv chudoby na úroveň sebevraždy, zatímco v zatím jediném anglicky zpívané songu The Last Joint Of My Life jde pouze o intoxikaci marihuanou. V E-fašíku, se autor zamýšlí nad lidskou svobodou, že tak však činí velmi ironicky, to se dalo čekat. Píseň se hodí k předvolebnímu klání v naší pararepublice, jen není jisté, zda pravicové či levicové straně. U Myší čverylky (Nokturna) se zase jedná pouze o vyrušení ze spánku autora myšmi. Mimochodem co se týče myší, součástí románu Ladislava Fukse Myši Natálie Mooshaberové je říkanka Stařenka slepá, kterou Shock dosti svérázně zhudebnil. Tento song se pěkně doplňuje a tvoří duo gerontohitů s „baladou“ Můj strýček Parkinson, která je inspirována smutnou realitou, jak je to popsáno v jejím věnování. Obětí této nemoci je totiž Shockův vídeňský strýček Peter a právě po jeho návštěvě v léčebně napsal Shock tento tragikomický text. Germánský živel v Shockově tvorbě prozatím uzavírá duo skladeb Der Zeitgeist (Herr Gott ist tot) a Willkomen in Österreich!, která je textově totožná s Frrritzllandem. Hudebně se jedná o čirý minimalismus a hudební klauniádu. Poděkování patří básníkovi Radku Friedrichovi za přehlédnutí německých textů.

U hudební tvorby Vikiho Shocka, kterou sám označuje za aproximativní hudbu, se musíme ptát, zda se skutečně jedná o svébytný žánr anebo o pouhý hudební naivismus respektive primitivismus. Odpověď na tuto otázku nám však můžou přinést až hudební historici a kritici budoucnosti. Každopádně se však jedná o dílo vskutku neotřelé a velmi originální, což víme již dnes. Hudbu najdte na adrese **http://bandzone.cz/vysinutamasinka** .

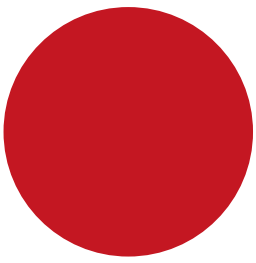

Hans von Landschmiett

hudební kritik, říjen 2013

U prostřed

Milan Hrabal

Na loutkách

• • •

k loutkám jsem se dostavil
a jejich nitě oslavil
už nikdy pak nikde neležel
jen šel jsem a šel
a neslyšel
a neviděl
jak mi říkáš:

„nech toho
a pojď mě radši
milovat“

• • •

jasmín u sousedů za plotem
ten co ho nechápu
hlásá:
každý voní jak umí

hlemýždi
jak jim ujíždí čas
se mi pletou pod nohama

„a ten bordel na půdě“
opakuješ
„samý knížky

a prach“

• • •

kolikrát jsem si myslel
že umírám
a později měl radost
že to neumím

„pojď
naučím tě to, nešiko“

• • •

kdyby se to někdy stalo
a já byl zase někdo jiný
řekl bych mu
aby si dal pozor na blatouchy

jsou totiž kolikrát žlutější
než slunce

• • •

po české silnici
v sudetech
právě nikdo nešel

využil jsem té příležitosti

a nešel jsem taky

• • •

o téhle fotografii ještě nikdo nepsal:
dvě mouchy se ohmatávají tykadly
půjčenými od motýlů
což se neprojevilo na mušincích
zatímco
tys řekla:
„koho mám ve sbírce
už nezabíjím“

• • •

ukázal jsem na zarostlý úvoz
a tys odpověděla:
úvoz

z houští vylétl pták
za ním hejno

znělo to jako potlesk traktoristů
když dozpívá slavík
nad bramborovým lánem

trochu se setmělo
a pak už mě zas jen
bolely nohy

• • •

v řadě pohlednic
které stíní mým knihám
stojí krabice od kefíru

víc než dva roky
zkouší být k něčemu

jsme si stále víc podobní

já o pár let dýl

• • •

přítel básník náhle zestárnul
musím za ním zajet
do Prahy
ne že by ***tam*** zrovna teď bydlel
ale zatím pokaždé
jsme ***tam*** byli mladší

• • •

v pokoji
nad notebookem
vyhořelo světlo
přepalovaný drát prskal kovové jiskry
kdykoli jsem sáhl na vypínač
„světlo?“
zeptala ses
„ale ne
jenom jeden z jeho lustrů“
odpověděl jsem
i když tebe to zas tolik
nezajímalo

• • •

příště to udělám jinak:
nebudu se na nic ptát
a rovnou
někde uprostřed
abych se mohl pořádně rozkročit
se postavím do řady
a budu pouštět
před sebe
všechny co mě předbíhají

ušetřím tak čas
potřebný
k čekání

• • •

až zase půjdeš
vezmi si klíče
co kdybych tě neslyšel

přece nebudeš čekat venku
než odložím sluchátka
nebo se znovu narodím

U prost řed

Ivan Wernisch a Miroslav Salava čekající na vlak na zastávce ve Střezimíři. V Igelitové tašce REN se skrývá rukopis básnické sbírky Hlava na stole. Foto Michal Šanda

Miroslav Salava

Kdo mě pochválí?

Kde se vyválím?

• • •

Jak Sisyfos štípu dříví
(no – každému se nezalíbím)
Každému ale prý co jeho jest
(jaká z cest má mě vést?)
Sťat vhodil jsem na zmrzlou podlahu
(pod ledem ukrutným k štěstí si doplavu)

• • •

Připravil jsem sebe – na co?
Kdepak ti lovci lebek jsou?
V kotli se pajšl vaří zlehka
Vrazi úkladní tančí v trepkách
Ze škvarků kuchyní vůně se line
Ve vině v jedno stejně se slinem...

• • •

Na střepu sedím hladkém
(no ano! celým zadkem)
Třpytím se jak vtékám do krve
není to naposled a ani poprvé
co hvězdu za noci nespatřil jsem jedinou
(ubožák od sraček! takým já hrdinou)

• • •

Modli se aby modly
neztrácely se – ač by mohly
(ne nevrátím už se do hry)
A čas mi končí s očí v oči
(k Pánu stejně nedoskočím)
Beztvarý bezmocí z které vyplavou
skvrny mastnoty tiše doubravou
A ptáci se zpěvem dočkat nemohou
(alespoň to hladí mou duši zoufalou)

• • •

Snad aby ve jméně byla prokleta
Věčnosti spustila se roleta
Sníh taje jak přilétá
Ano! jsi to ty! právě ta...

• • •

Jsem ten který padal z višně
po cestě řval a přesto pyšně
své tělo zlomené si prohlížel
Otázka padla spolu dolů: „Tak dlouho jste vydržel?“

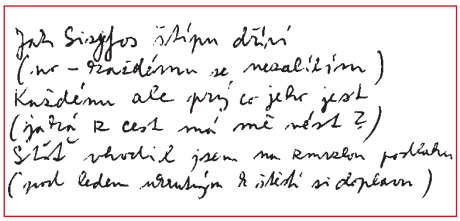

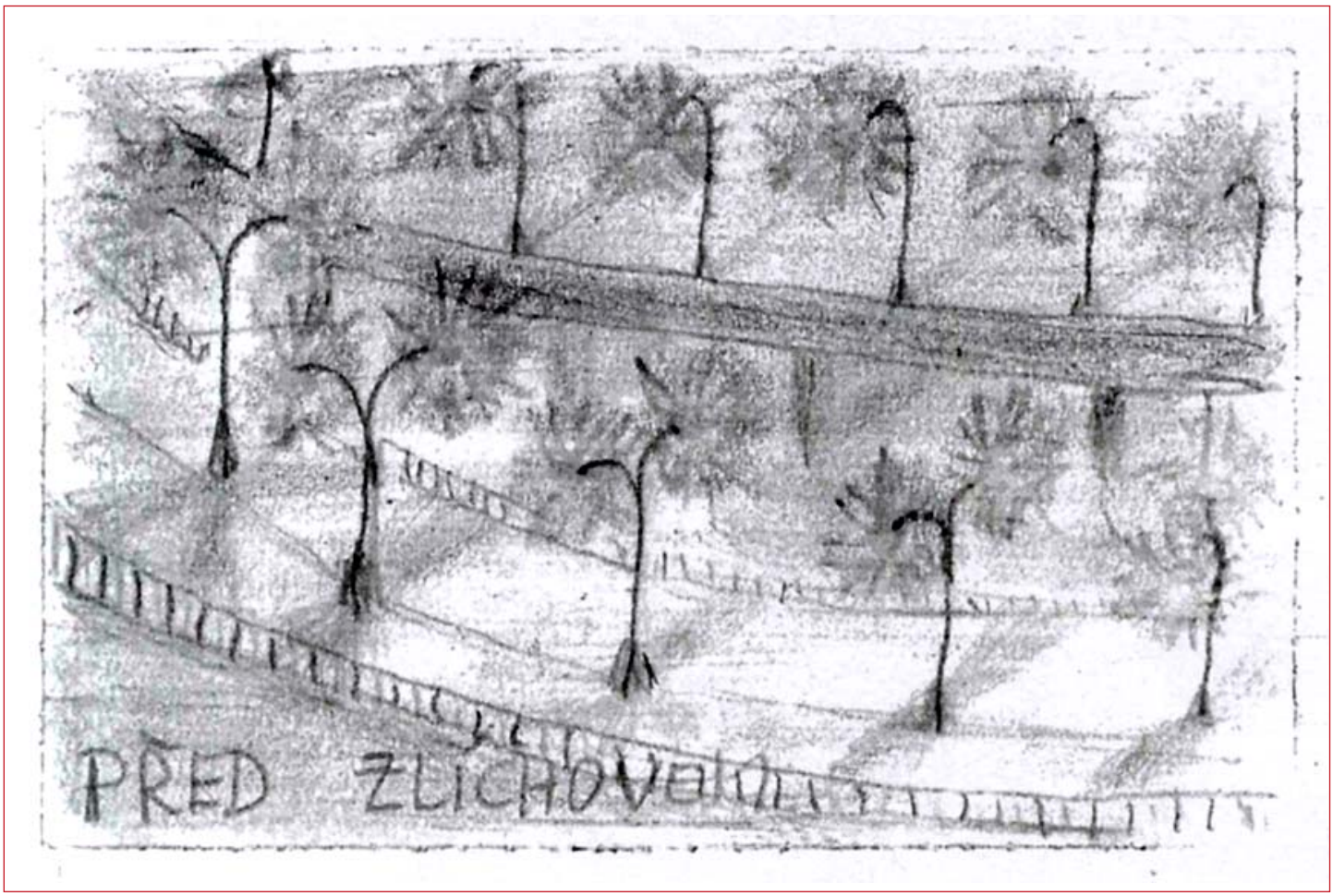

U prostřed

Paralelní literatura 2 – Feministky

Ve druhém díle seriálu mapujícího krajní zákoutí domácí literatury jsme se vydali za ženami.

Za těmi, které si své ženství uvědomují a vědomě ho z různých stran řeší jazykem.

Salome Brožková

Neperu + nevařím + neuklízím

Moje matka pořád prala
všude haldy špinavýho prádla
všude sušáky s prádlem

Moje matka pořád uklízela
luxovala, vytírala, myla, šůrovala
fakt už nás tim docela srala

Moje matka pořád vařila
a fotr furt žral
až jednou se jí zamotala hlava, nebo co
spadla do hrnce
a uvařila se

ani si nevšim
že mu v polívce
plave něco divnýho

Alexandra Vydrž

Pořád jen zezadu

Pořád jen zezadu
snad abych si na prdel namalovala oči
tváříš se jak kyselá prdel
říká mi slova lásky
v satelitním městečku
za vysokou zdí
aby sousedi neviděli
slzy na mý prdeli

+ + +

Když si poserete prkýnko
tak si to umejte
já nejsem vaše manželka!
přilepil někdo ceduli u nás na pánským záchodě

Všichni vědí kdo to posral
všichni vědí kdo to napsal
ale nikdo neví
čí manželka to prkýnko přijede umejt

• • •

Jsem chlap s kundou
kozy po tátovi
v práci mi říkaj Sašo
myslej, že jsem lesba

Nejsem lesba
jsem chlap s kundou
Každej druhej chlap
má doma nějakou kundu
Za trochu lásky
šla bych světa kraj

Marie Panda

Výchova

Když jsem byla maličká, maličkatá
řvala na mě babička, máma, táta

Že užírám z lednice sladký, slaný
Že jsem tlustá prasnice do sekaný

Dneska žiju za Brnem, s útlým pasem
bába už je pod drnem, dědila jsem

Pravý muž si na veřejnosti dovede udržet respekt

Když pouštím stařiky sednout si v tramvaji
Shrnou si spodky a scvrklíkem mávají

Když pustim v muzeu do dveří kluka
nasraně dlaní na poklopec ťuká

Dva mozky mezi nohama
Bimbaj se bimbaj před náma

Kvo kvo kvo kvóty

Tuhle mě šukal docent
tak ňák na 50 procent

Nikdy se se mnou neožení
Honim mu rovný zastoupení

Dokud prej vypadám mladě
smim bejt ve vědecký radě

prostřed

Alma Materová

Jedna ruská umělkyně

šla do supermarketu
tam normálně vzala chlazený kuře
nacpala si ho do vagíny
pak prošla pokladnou
a to kuře nezaplatila

Tak jsem šla do supermarketu
a měli tam chlazený kachny
farmářský špekáčky
a fíky v akci
lentilky jsem si nechala na konec
jenže mě čapli
a já se tak lekla
že ze mě ty lentilky začaly vypadávat
a když došlo na kachnu
tak mysleli
že začínám rodit
a zavolali sanitku

Obřízka

Ženská obřízka
je projevem emancipace, genderové vyváženosti
náboženství je mozková obřízka
zůstává zmrzačená duše
Ježíš krvácel jen jednou
nevím co je nábo
zato vím, co je ženství
krvácet každý měsíc

Říkali

Říkali že jsem hezká
lektorka z Polska
říkali: pobyt v Indii
ti změní život
vrhli se na mě na ulici plné lidí
za bílého dne
nikdo mi nepomohl
šli kolem policisté
jenom se dívali
jenom se dívali
říkali
pobyt v Indii ti změní život

Martina Co Pak?

• • •

Právě jsem se vrátila
z hajzlu
Pan prezident moje návrhy
přijal.

• • •

Nejsem tvoje máma
abys mě mrdal do prdele

• • •

Máma semlela Emu
Ema dělá dámu
Diví se divu divadla
Pak přítulně pije pyj

Interpretace básnické sbírky oceněné Ortenovou cenou

Potřebuje šukat
Potřebuje šukat
Potřebuje šukat
Potřebuje šukat
Potřebuje šukat
Potřebuje šukat
Potřebuje šukat
Potřebuje šukat

Nemá ho kam strčit
Nemá ho kam strčit
Nemá ho kam strčit
Nemá ho kam strčit
Nemá ho kam strčit
Nemá ho kam strčit
Nemá ho kam strčit
Nemá ho kam strčit
Nemá ho kam strčit

Vyser si voko,
debile

Valerie Melková

• • •

Ještě jsem neviděla holku umírat
neumíráme, neumřeme
jen se přilepíme k hlíně
roztančíme v popelu jak vítr

• • •

Ženy se rodí těžké jako kámen
Padají dolů, pořád dolů
Spojené strachem z rány, z roztřísknutí
Nikdy nedopadnou, neví jen, že letí

• • •

Staré panny mají děti každý den
jeden porod za druhým a další, další, další
Touha po neznámé bolesti
Nejženštější samomluva světa

Vanda Sebekind

Tatínek

A večer se krátí a děti šly spát
ze sna volaj „tati!“, zas budou se bát
Až stín se sem vrátí a obnoví řád
vždyť živí tě, šatí, tak strhne ti šat

Až přiletí rána, až přistane pěst
snad bude už zrána a vymyslíš lest
snad obměkčíš pána, vždyť stačí to snést
je dokořán brána, smí modřiny kvést

Pátek večer ve Snučicích

Malý holky, velký holky, jako břízky z Ruska
tančí, kejvou bílym kmínkem, nálada je kluzká

Velký holky, malý holky, zpívaj čistým hláskem
pásek v rohu sní si, jak by seřezal je páskem

Holky, holky, velký malý, vystavený těla
hotová zem živitelka, příroda to chtěla

Ester Malinů

Bohyně z reklamy na Givenchy

Na pavoučím kopci, v mechu z bílých sítí
leží srdce dívek celých z Photoshopu
všechna klidně bijí, sem tam zavoní ti
maso žárem blesků roztavené v ropu

V chrámu z žeber mužů pokosených krásou
papírových dívek srolovaných v rolích
uctíváme vůni, která kryje maso
jeden plátek růže, hodně místa pro líh

A po zdech skáčou stíny dětí

Na lásku ženám nesahejte
a neberte jim polibky
Do filmů, básní jim je dejte
k nim vycíděné kolíbky

My chceme snění do růžova
my jíme ho a pijeme
vždycky ho vzývám, znova, znova
jím kundolůno žije mé

Kamila Veltřichovská

Vyjekání

(úryvek)

Viděla jsem nejlepší kundy své generace
sedět na barových stoličkách a žvanit o rovnosti
Viděla jsem je v kancelářích řešit chlapy, chlapy, chlapy
co nemejou nádobí nemejou podlahy nemejou si ptáky
Viděla jsem mladý maso v reklamě na řezivo
Obráceně jsem to neviděla
Óženo, která jsi tančila s vlky
žena je vždycky něco mezi člověkem a vlkem
a krávou
Žena je vždycky něco mezi machnou a šunkoflekem
Viděla jsem nejlepší ženy své generace,
jak řeší příponu „ová“
Óženo andělská z básní
subjekto-objektový konstrukte
Beatrice, Lauro, Lolito, Jarmilo
píčo
Ty nejsi nejlepší žena z mojí generace
Protože nejsi z mojí generace
Viděla jsem nejlepší prsa všech generací
placatět a padat volným pádem
roky
Óženo, která se ve všem vyrovnáš muži
ženo tvůrčí, ženo hudebnice
spisovatelko, sochařko, konceptuální umělkyně
artistko, videoartistko
ovládneš každý obor, na který se vrhneš
ale na chlapy nemáš
Muži mají něco, co ženy nemají
Žena dokáže všechno, co muž
ale muž líp
Muž vyletí jako pták
z poklopce až do tebe
ty do něj nikdy
Jenom ty děcka chlap neporodí
nenamenstruuje
nenakojí
Óženo, Hubert Gordon Schauer se ptal správně
nebylo by pro nás ženy lepší
zůstat chlapama
nehledat vlastní jazyk, kulturu, autonomní státoprávnost federokonfederaci
pohlavní obrození?
Kdo potřebuje ministryni vnitra?
Viděla jsem nejhezčí zadky své generace
přirážet v pornu
Kam až do hloubky se zvládnou dostat prachy?
Chytnou se v děloze, počkají na spermijky?
Za devět měsíců buben plný zlata
Tlačte maminko, tlačte, máte klistýr?
Ať si to zlatíčko neposerete
Óženo lesbo, ženo žen, ženo na druhou
Máš blbé chromozomy, nebo něco takového
Takže se ti už nebudu věnovat
Viděla jsem nejlepší nehty svojí generace
pomalované veselými barvami
Děti by měly dostat rovnoprávné vzory
Otce na manikúře vedle matek
Matky na motorkách před otci
Rovnoprávné postavení na trhu práce
Rovnoprávné postavení na trhu
Ukažte zuby

...

U prostřed

Jan F. není nikdo a je všichni. Z proudu jeho myšlenek je třeba vybírat, teprve tak formujete jeho osobnost. Podle našeho výběru z jeho deníků se zdá, že je to novinář středního věku s velkou rodinou, pravicově liberálního smýšlení a sklonem k ostrým formulacím a černému humoru.

Z deníku Jana F.

21. srpna: Chtěl jsem říct: „Sláva, to zase bude dneska den, kdy holky chodí skoro nahé!“, ale pak jsem viděl, v čem jde dcera Anežka za svými teenagerskými kamarády.

23. srpna: Kryštof vznesl u snídaně dotaz, proč když je někde hov.., přiletí tam vosy. Nevím, jak na to přišel, my se o vosách většinou vůbec nebavíme.

25. srpna: Nemyslím si, že když mladá hezká holka skoro bez šatů vyjde do ulic, že zachrání svět. Ale každopádně ho hodně vylepší.

26. srpna: Až jednou půjdou všichni do prdele, jo to bude svátek, to bude den, den jako svět.

27. srpna: Čtyři dny na českém venkově, exkurze do suterénu gastronomie.

28. srpna: Církve jsou Sudeťáci 21. století...

29. srpna: Komunisté chtějí zavést „právo na první práci“ – daňové zvýhodnění pro firmy, které zaměstnají absolventa školy. Krásný příklad vytloukání klínu klínem. Proč firma zaměstná absolventa? Zrovna včera jsme jednoho vzali, takže to vím dost přesně: je levný, tvárný, nějaké vzdělání má. Moji ochotu ho přijmout reguluje hlavně jeho nižší plat vyvažující menší zkušenosti. Přijde mi to dostatečná pobídka pro firmu než laborovat s dopadem změny daní. Ty by se měnily pro celou firmu? Všem nebo jen na plat absolventa? Pokud všem, tak bych bral absolventa ne proto, že potřebuji, ale pro optimalizaci daní? Takže budeme ignorovat signály o obtížné uplatnitelnosti absolventů produkovaných naším školstvím a místo abychom zlepšili vzdělávání, budeme to flikovat přes další daňové výjimky? Děkuju, komunisti, tím republice i absolventům jistě prospějeme...

30. srpna: „Ministr mě podržel.“ versus „Ministr mně podržel.“ (Such a Difference!!!)

31. srpna: Každé ráno Vespasián spolkl žábu, aby mu zbytek dne připadal jako procházka růžovým sadem. Na ráno jsem si jich naplánoval sedm.

1. září: Dnes byly na ulicích zvýšená koncentrace žáků 1. ročníků, stejně tak městských strážníků na stejné inteligenční úrovni.

2. září: Politické strany v Česku jsou takové franšízy. Místopředseda sociální demokracie Michal Hašek by mohl úplně v pohodě šéfovat ODS, předseda ODS Martin Kuba by byl šikovný Zemanovec, šéf Zemanovců

Zdeněk Mynář je ideální pro socany. Je to, jako by šéf pobočky KFC přestoupil k McDonald's.

3. září: První telefonát, manažerka nejmenované firmy ze Slovenska: „Dobrý den, my jsme se dnes na poradě shodli, že jste nejlepší v tom, co děláte, a chtěli bychom vám nabídnout spolupráci." Říkám, že mám práce nad hlavu, ale ať mi to pošlou mailem.

Druhý telefonát, o něco později, stejná manažerka: „To jsem zase já. Prosím vás, my neznáme vaši práci, mohl byste nám obratem napsat, co děláte?" To se musí učit na nějakém školení, jinak to není možné.

4. září: Podezřele mnoho mých vrstevníků si začíná stěžovat na to, co je ta dnešní mládež zač. Je to stejně děsivé jako vypadávání vlasů.

5. září: Miluji angličtinu. „Piece of cake for a smart cookie like you!" = „Pro chytrou sušenku, jako jsi ty, je to kus dortu." Skutečný význam: „Tuhle věc za mě uděláš, protože ani idiot jako ty to snad nemůže zkazit."

6. září: Co přesně znamená „Budu se těšit"? To se tedy dotyčný moc netěší, když se netěší už teď. A jak dlouho před setkáním se na něj začnou těšit?

7. září: Černí afričtí kluci, co sedí kdesi v hlubinách černého kontinentu u noťasu (vodu nemají, jídlo nemají, práci nemají..., ale mají velmi rychlé připojení na páteřní síť) zkoušejí oblbnout bledého, ošklivého, šedivého a podle jejich představ totálně hloupého stárnoucího Středoevropana úžasným příběhem, který se mu spolu s fotkami krásné, mladé černošky začnou posílat na e-mail:

My Dear.

Jsem více než šťastný, když jsem viděl váš mail.How byl tvůj den?, Důl je trochu studený tady v Dakaru v Senegalu. Mé jméno je slečna Podpořit Michael Gbagbo z Pobřeží slonoviny v západní Africe, 5,7 stop vysoký, tmavé pleti, (nikdy vdaná, je mi 23 let teď) a já jsem v současné době pobývají v uprchlickém tábor v Dakaru zde v důsledku občanské války, která se odehrála v mé zemi.

Můj zesnulý otec Dr. Michael Gbagbo byl ředitelem Gbagbo zpracovatelského průmyslu (WA) a on byl osobní poradenství pro bývalé hlavy státu (Pozdní Dr. Robert Guei) před povstalci zaútočili našeho domu jedna ranní a zabil mou matku a mé otec chladnokrevně ..Bylo to jen mě, že je naživu, a teď se mi podařilo udělat svou cestu do blízkosti země, Senegal, kde jsem opustil now.I se chcete dozvědět více o you.Your libosti a nelibosti, záliby a co děláte v současné době. Řeknu vám více o sobě na můj další mail. Přiložené zde je mé fotografie a pošlu další snímek v příštím mailu. Budu také rád viděl svůj obrázek.

Doufat, že slyším od vás nejdřív¨

S pozdravem.

upřednostnění

8. září: Byl jsem na diskotéce v Uherském Hradišti. Moudro z toho je toto: Lidi se strašně chtějí množit. Bez ohledu na to, v jak beznadějném místě a situaci se nacházejí.

9. září: Potrefená Husa. Hudební podkres jedou 90' a 80'. Přitom žádné hlouposti. Jenže tu točí Staropramen. Každá dobrá věc má prostě svoje ale... Které z ní dělá špatnou věc.

10. září: Omylem jsem si přečetl text Jiřího Suchého o Jiřím Menzelovi („Mám Vás moc rád, mám rád Vaše filmy, jste skvělý jako člověk, jako režisér i jako herec a já jsem Vaším velkým obdivovatelem!"). Jdu si stahovat dětský porno, abych ze sebe smyl ten hnus.

11. září: Odposlechem servírek jsem se dozvěděl o existenci ženy, která se jmenovala Mouchová a vzala si Mouku. Svět mě nikdy nepřestane překvapovat.

12. září: Novinář, ten tvrdý chleba má: Dobrý den, měl bych dotaz: mám několik příběhů, které se týkají sodomie, tak se ve starých dobách označoval sex se zvířaty. Ve smolných knihách je zachycena celá řada případů, kdy venkovští čeledíni měli styk s krávou či ovcí. Pokud se na to přišlo, končilo to obvykle upálením na hranici (jak člověka, tak i zvířete). Mohl bych nějaký takový případ snadno napsat, ale nevím, zda by to pro čtenářky Chvilky nebyla trochu moc silná káva. Co o tom soudíte?

13. září: Pár zfetovanejch negrů s letlampama, s. r. o., se měla jmenovat firma, která by nabízela prožít den ve stylu filmu Pulp fiction. Ale na Městském soudu mi jí odmítli zapsat, takže smůla.

14. září: Zastávka v hřebčíně Favory. Sraz motorkářek. Témata rozhovoru: zbraně, která koho kde zmlátila, přejela, dostala pokutu. Standard ženský.

15. září: „Myslím, že se oba týmy dnes budou snažit vstřelit gól." – Ještěže ČT Sport ty experty na fotbal má, co bychom si bez nich počali.

16. září: Hotel Clarion, Ostrava. Usměvavá servírka přijímá objednávky na večeři. Předkrmové rizotko tří barev s variací mořských plodů láká, navíc je v menu doporučené. „Dal bych si to barevné rizoto, vypadá báječně." – „Ježíšikriste!" zakřičí servírka. S mírným úlekem vyskakuji, jestli se jí nic nestalo. „To se kuchař zblázní... On to strašně nerad dělá, to rizoto, víte? On na to potřebuje sedm pánviček, rozumíte – SEDM?! No to mě zabije, když mu to řeknu, co budu dělat..."

Snažím se zabránit masakru zrušením objednávky, ale profesní čest dívky se ozý-

vá: „Ale ne, když to chcete, tak já mu to musím říct," říká pevně. „On to nakonec udělá," dodává už s menší jistotou. Křičím cosi o utopencích, ale již mě ignoruje.

Po pěti minutách vychází z kuchyně – mírně pobledlá, ale pevným krokem a bez zjevných popálenin. Lehce kývne hlavou mým směrem. Sedmero pánviček již tančí po sporáku.

17. září: Považují za velký neštěstí této země, že tu není jediné náměstí Emila Háchy ani jediná pitomá ulice s jeho jménem. V zásadě by se po něm měla jmenovat i stanice metra Pankrác. Poblíž nedůstojně vězněn zemřel.

18. září: Jdu si do knihovny půjčit Stalinovy spisy. Je mi, jako bych si tam šel půjčovat tvrdý porno.

19. září: Paradox novinařiny: Prezident Zeman řekne něco nepřijatelného, média píšou, že měl byt zticha a přitom jeho řeči šíři dal do světa.

21. září: Šel jsem si vzít ředkvičku, ale protože už byly snědené, nalil jsem si bourbon.

22. září: Heslem dne budiž: Ideály bez rizika!

23. září: „Máme několik vyšetřovacích verzí, ale v současné době je nemůžeme ztotožňovat." Pendrekčeštin jak víno.

24. září: Z onoho e-mailu to bylo jasně patrné: psal ho mladý, silami překypující floskulín.

25. září:

– Prosil bych jedno preso, ale ne to úplně malý, nějaký větší.

– Moment, takže budete si přát ristretto, espresso nebo lungo?

– NE, TY GASTROFAŠOUNE S DVOUHODINOVÝM KURZEM, CHCI NORMÁLNÍ PRESO, A PŘESTAŇ NA MĚ HRÁT TYHLE POŠAHANÝ HRY, NEBO TI TY KAPSLE KOUPENÝ V MAKRU NARVU I S KÁVOVAREM DO ZADKU! (potichu)

– nahlas: Víte co, dejte mi jemně perlivou vodu.

26. září: Jeden z mých čtenářů mi napsal: „To co napíšeš stojí za ho.... Je z tebe cítit zloba a nenávist a je mi z tebe na blití. Požádej cikány, aby tě vzali na výkopy, tam by jsi byl alespoň trochu užitečný. Hlavně už nic nepiš." Tolik citát. Tak zase s chutí do práce, není to marné!

28. září: Zeptal jsem se své 16leté dcery Anežky, jestli si někdy koupila noviny. Prý jednou, ale vůbec nevěděla, jak v nich číst.

30. září: Kryštof nějakým způsobem vyndal baterku z mého mobilu, hodil ji pod skříň a mobil pak uzavřel, takže nic nebylo znát a já jsem se jen divil, že nejde mobil nabít. Po scéně, která by jistě zajímala soudružku Zubatou ze sociálky, baterku našel a odevzdal. Dobrá zpráva je, že některé věci umí. Špatná zpráva je, že jsem objektem jeho umění.

2. října: Občas si v hypermarketu připadám jak v muzeu, kde za pultem a kasou vystavují interaktivní exponáty, které demonstrují kognitivní a emocionální výbavu dávno vymřelých vývojových stupňů druhu homo sapiens.

U jednoho pultu jsem si objednal zavináče. Slečna prodavačka, která mě oslovila cca 1,05 s poté, co jsem k pultu dorazil, začala poněkud hystericky vřeštět, že si mám objednat nejprve šunky, protože ryby jsou u „stejného pultu" o 3 metry dále a dodala, že už se od rána nachodila dost.

Po korektně vedené disputaci, v níž se dotyčná dopustila jen několika drobných logických faulů a irelevantních emočních argumentů, na které jsem ji s laskavostí mně vlastní upozornil, jsme se shodli, že se ryby skutečně objednávají u toho pultu, kde stojím, a že ještě nemohu vědět, jakou výběrovou šunku a zda vůbec si vezmu, protože jsem si před agresivním nástupem obsluhy nestihl vybrat, slečna s nasupeným výrazem zhrzené a z drsné hypermarketové tlupy nedávno vyobcované děvy doklusala pro zavináče. Když se vrátila, své irelevantní argumenty zopakovala.

Tak jsem ji poslal pro matesy.

3. října: Za 300 let bude Hitler vnímán jako sice krutý, ale cílevědomý dobyvatel, něco jako Kublaj-chán. Lenin bude vnímán jako filozof. Kennedy jako kosmonaut. Obama jako Spartakus.

4. října: Jdeme s Majkou na večeři a ona mi vytkne, že mi tvídové sako neladí s manšestráky a se šálou.

Zkontroluji se v zrcadle. „Myslím si, že vypadám jako profesor z Harvardu."

„Ale od kterého utekla před deseti lety manželka," nevzdává se žena.

„No ano, chudák, a od té doby mu nezbývá nic jiného než mít poměr se svými studentkami."

Tím je tato drobná neshoda vyřešena.

5. října: V Praze na Ládví vypadlo obchodu na výloze jedno písmeno. Nabízejí Ovoce z Lenina.

6. října: Vycházím z filmu ve 3D v IMAXu, řítí se ke mně kamarádka a na celou halu křičí: „Viděla jsem, jak jsi vylízal skina."

7. října: Už chápu, jak funguje letošní reklamní kampaň Coca-Coly!

Před firemním školením jsem si kupoval klasickou Coca-Colu. Nepiju to rád, do hodiny si musím jít vyčistit zuby, nicméně na školení se vysoká hladina cukru i pozitivní vliv na žaludek prostě hodí.

Jenže v samoobsluze měly všechny flašky nápisy jako miláček, brouček, zlatíčko, šéfík, Janička, a ani jeden, se kterým bych

si během školení nepřipadal jako totální kretén.

No a pak tam byla Pepsi. S nápisem Pepsi.

8. října: Chystám se napsat scénář k bijáčku.

Příběh se odehrává v osmdesátých letech v Československu. Normalizace pryč, do revoluce daleko, veksláci, estébáci, šedivá hnusná republika. Hlavní hrdinou je týpek, lehce perzekuovaný režimem, ale nic mimořádného. Někde sežene (nebo si vyrobí, ještě nevím) hafo zbraní. A půjde vystřílet komanče.

Nejprve oddělá předsedu národního výboru, hodně efektně, bouchačku bude držet pootočenou o 90° a dá u toho skvělou hlášku. Pak tajemníka, krev cákne na kameru, a vůbec celý barák pročistí no a pak zajede do Prahy. A tam začne teprve to pravé maso. Nastoupené čety milicionářů lízne plamenometem, zase prohodí boží hlášku. Postupně se dostane až do budovy Federálního shromáždění, tam zrovna všichni tleskají, když je pokropí sapíkem. Epická scéna, krve jak z komunistů, za chvíli všichni mrtví. Už chce jít ven, když si všimne, v rohu je ještě někdo živý, je to Jakeš, řekne mu „zase sám jak kůl v plotě" a vychutná si ho srpem a kladivem.

No a teď jde na Husáka. Ten už ho čeká a jak vejde do Vladislavského sálu, otočí se v křesle a koukne na něj těma děsivě vyzvětšovanýma očima: „Čakal som vás." Nastane takový ten dramatický monolog hlavního padoucha, kde vysvětluje své důvody, ale nebude to říkat spatra, nýbrž bude to číst jako novoroční projev, vždycky dvě slova na A4, a při každém otočení listu si nasliní prst a udělá to zvuk, jako když si náš pes líže koule, a najednou šáhne a tam už žádnej další list nebude a náš hrdina nabije RPG a zamíří a řekne něco jako „Gusta la vista, bejby" a rozstříkne prezidenta po půlce sálu.

Všichni lidi se radují v ulicích, titulky a konec.

9. října: Byl jsem nakupovat na Dobříši – ve městě, kde maminky stále ještě volají na své děti Vašíku a Alenko a nikoli Nicolasi a Sandro.

10. října: Film „Šmejdi" o prodejních akcích pro seniory včera v TV nepřekvapivě potvrdili, že mezi námi jsou všehoschopné svině.

Zajímavější byla ta sociologická sonda do života těch, kteří svou životní prázdnotu řeší opakovaným (!!) dojížděním na akce tohoto typu. Moje víra v to, že neustálé prodlužování délky lidského života je nezpochybnitelný výdobytek Okcidentu, dostala další trhliny.

A nezapomínal bych na to, že tam různé dobré duše volaly po větší ochraně částečně nesvéprávných („po ovoci a nakoupených tretkách poznáte je") a přitom nikdo nezmínil, že tato stále rostoucí armáda nudících se individuí, které se jak přestárlé děti dožadují další a další pozornosti i za cenu placení výpalného komukoli v dosahu zájezdové karosy a svůj latentní hedonismus i nijak neskrývaný pocit, že jim v životě něco podstatného uteklo, ukájejí nákupem nesmyslů, má volební právo a v dalších letech bude čím dál tím více ovlivňovat politiku této země.

Vím, že východisko z toho není, ale ten pocit, že stále rostoucí populismus politiků mají odhalit lidé, kteří nejsou schopni (opakovaně!!) odolat pokušení dojet na prezentaci s trochou žvance v ceně, je dost nepříjemný.

Kde život některých z nás je na konci se svou poutí, lidskou důstojnost si za předražené hrnce s trojitým dnem kdokoli koupí.

11. října: Četl jsem nadšený článek o lidech, kteří si postavili domek za pár korun a žijí v něm „přírodně". Jenže zaboha nemohu zjistit, co je obdivuhodného na tom, že si někdo za 600 tisíc postaví chatu s latrínou, kde není tekoucí voda, v zimě bude zima, v létě vedro, vaří se na plynových bombách, rodiče spí s děckama v jedné posteli a koupelna je vana v rohu. A proč se redaktor může radostí pominout z toho, že pojmenovali svoje děti Jasmínka a Modřínek? Nemám nic proti takovým „sluníčkářům", každému co jeho jest, ale proč se z těchhle podivínů dělají vzory, to je mi opravdovou záhadou.

15. října: Exprezident Klaus dostal od jedné americké nadace cenu za boj proti komunismu. Sledování dopisů různých lidí Američanům, aby Klausovi odebrali cenu a zároveň exprezidentových úvah na téma „v kotelně to za komunismu vlastně byla pohoda" mě utvrzuje v přesvědčení, že na olympiádě v trapnosti by ČR patřila k velmocím.

16. října:

Změna času na zimní nám připomíná, že pro stát je velmi snadné třeba i změnit čas, a zároveň takřka nemožné později tohle opatření zrušit.

Jan F. děkuje Tomáši Baldýnskému, Josefu Bouškovi, Miloši Čermákovi, Davídku, Grudlovi, Alidě Guzman Horváthové, Filipu Humplíkovi, Martinu Janderovi, Janu Jandourkovi, Davidu Jarešovi, Pavlu Kubešovi, Janu Mojžíšovi, Pavle Horákové, Báře Procházkové, Vilému Bigvilíkovi Rubešovi, Vítu Schmarzovi, Petru Skočdopolovi, René Steinovi, Danielu Steigerwaldovi, Josefu Šlerkovi, Marku Švehlovi, Radku Alexxovi Tůmovi, Jirkovi Utrafinovi, Vojtěchu Varyšovi a Patricku Zandlovi.

U prostřed

Roman Rops

KO 7 / OK

... někdo si podtrhává
já vystřihuju ...

Sen, jaro 2007

Nakonec ho tedy uzbrojila. Leží jí u nohou a považuje to za své životní vítězství. Ještě vnoučata budou slavit výročí, jejichž stálým opakováním splynou orgasmy se sarkasmy vjedno.

Nejprve chtěl před jejími něžnými a směšnými zvacími úsměvy jednoduše uniknout; ale vybavil si vždy jen zrcadlo v bytě. Prasklinu v zrcadle ve svém bytě. Své nahé tělo přeškrtnuté prasklinou v zrcadle v bytě. Vše byla míchanice vzpomínky a zlých vyhlídek.

Když ho v nestřežené chvíli vzala za ruku, vytanula mu představa pneumatických a elektrických nástrojů v rukou dobře zaplacených silných chlapů, jak berou za kliku jeho bytu. Vyrvou dveře i s futrama. Našlapou nejen v předsíni. Zrcadlo navždy slepé.

A když Miloše, už tak dost oslabeného, přepadla polibky, úplně ho to vyřadilo. Byly by ty primitivní šukací úkony prostě nechutné, kdyby nebyly tak absurdní.

Muselo to být. A muselo to všechno být už hodně dávno.

Protože nyní je mu blízká. A nechtíc, aby spal, hovoří.

– Ale dával sis pozor...? Poškrábala sem tě moc?

– Dobrý. Nezasvinili sme postel?

– Neboj, měla sem to pod kontrolou...

– ... a co dál? Můžeš mě teda prosimtě odvázat?

– Copak jsi tak ztuhlej? Nevaž se. Odvaž se! Můj účes to vydrží!

– A kde mám cigarety...!

– Kuřáku, smrdíš. Kuřáku, chcípni. Ale do rána to snad přežiješ. Zatím bys mi moh říct, co si jako myslíš. Co jako s náma bude dál.

– Uvidíme. Ale říká se, že vrchol intimity a blízkosti, co může mezi dvěma lidma nastat, je, když si před holkou normálně bez zábran uprdnu. Beze studu, víš. Co si o tom myslíš, drahá?

– Arciže, podobá se!

– Věděl jsem, že se shodneme.

...

– Nech své krásné oči zavřené, drahá. Jen mi ještě řekni, zda to platí i v takovém případě, když nechtěně s plynem – při samé něžné opatrnosti – unikne i nějaká ta kapka hmoty. Promiň, nebetyčná. Souhlasila bys i s tímto?

– Jakpak by ne, při bozích!

– Copak to tam dole...

...

– Nemůžu ani vyjádřit své překvapení. Ale drahá. klidně bych se šel normálně utřít a umýt. Kdybys mě odvázala. Ty sis myslela, že mi tím uděláš radost, viď? A div, že jsi nevynalezla novou techniku.

– A dobře, Pornokrate, soudíš a uvažuješ, jak se mi zdá. Při Diu!

– No kouřit teď radši nebudu. A nečekáš, že se budeme líbat, že ne, zlatíčko?

/Nesrozumitelné./

– Víš, že sem si podala ruku s Gerhardem Schröderem?

– Tos teda měla říct dřív...

– Náhodou se za to nestydim. A na to, jak su mladá, procestovala sem svět. Ještě před mateřskou, ještě na škole, ještě... Však víš.

– Jo.

– A spala sem na Novým Zélandu, jak tam točili Pána prstenů, tak v hobití díře sem přespala! Teda nic moc, ti povim. To je, co?

– To víš, že jo.

– A na spousta koncertů sem byla. S tátou hodně. Uriah Heep sem viděla, Ronnieho Dia sem stihla, ještě než umřel, a říkala jsem ti, že děda má trsátko přímo od Hendrixe, Hendrixem podepsaný?

– Jo? Téda.

– Nechce mi ho děda dát. Ale až umře, bude stejně jednou moje, slíbil mi to.

– Tvůj děda musí být prima chlap. Já žádnýho dědu nemám.

– A na Rolling Stones sem byla dokonce dvakrát, a taky na Plantovi, jů to ti je furt frajer, a ... no to sem žila tři čtvrtě roku v Berlíně s takovým... no byla sem tam na stáži s Erasmem, víš. ... Říkala sem ti už, že vlastně spinkáš s čerstvou doktorkou filosofie?

– No ne! Chytrá holka! Děti a doktorát z filosofie... Tys byla vždycky jednička.

– ... a taky mám státnice ze dvou jazyků a... –

– Jo, angličtinu jsi měla dobrou už na střední. To si pamatuju. Jazyky především.

– No... Hlavně abych byla přesvědčivá, aby až se mě zeptaj: Máte poměr s Petrem Tluchořem? Tak já řeknu: Já sem v životě s Petrem Tluchořem nespala. Ale potřebuju bejt přesvědčivá. Já když lžu, tak musím být přesvědčivá. Poměr se mnou má. Ale proto to brzdím. Rozumíš mi? Ale ty seš něco jinýho. Na tobě mi... na tobě mi prostě záleží. Strašně mi záleží, abys mi rozuměl.

– Mně taky. Rozumím. Prostě o všem přemejšlet, opatrně a ono to půjde.

– Přesně. Ty seš tak chytrej! Musíme prostě všecko pěkně naplánovat a ono to pak hezky vyjde. Mít tu vizi toho cíle. Višco, já si stejně myslim, že kdo skutečně chce, tak si nějakou práci vždycky najde.

– Víš, že máš krásnej hlas? Co kdybych si teď dal hrachovou, pak si zakouřil, a ty že bys mě pak zas tím jazejčkem pěkně dočista...

– Mluvim vážně! Měl ses vykašlat na to psaní nepsaní a zkusit normálně dělat něco pořádnýho, dokuď to šlo. Cokoliv. Možná že bys tady teďko nebyl.

– Asi ne.

– Ba věru sotva, při bozích! Nemůžeš bejt přece pořád ten parazit, miláčku, na těle společnosti. Taková jako přísavka. Jo, tam mě lízej, přesně tam tam tam! Ách. Věci už nevrátíš, ale ách, nějak to tý společnosti musíš vrátit, víš? ... Při psu, Miloši, Pornokrate! Věci už nevrátíš. Ale svůj přístup můžeš, a měl bys, změnit vždycky. Zkus taky někoho přivést... Co třeba... Achfrantiška! Ha. ... I ten pocit bude hned o něčem jiným než se pořád jenom vézt. ... Jak černej pasažér, viď. Ty nad vším totiž moc přemejšlíš, Miloši. Se pak nediv, že... Jakoby zprimitivnět. Něco tomu obětovat.

– Zprimitivnět k úspěchu.

– Při Diu, přesně! Tys byl vždycky chytrej. Musíme se zas někdy vidět.

– Musíme.

– Ach.

– Můžeš mě teda odvázat?

– Hihi, málem bych zapomněla. Bych tě tady málem nechala.

– Dík. Měla bys už jít.

– Musíme se zas někdy vidět, ju?

– Musíme.

...

– Oukej. Máš to za litr. Ze starý známosti. – Dík. – Napřesrok chcu vyslat první dceru na jazykovej kurs, to víš. Každá koruna dobrá.

...

– Nemělas jít radši na práva?

...

/Zbytek nesrozumitelný. Konec odposlechu./

U prostřed

PONREPO listopad 2013

Kino, kde se PROMÍTAJÍ filmy

Pátek 1/11
17.30 Vizuální antropologie
Otto Schulz-Kampfhenkel / Tajemství amazonsk?ch pralesů / Rätsel der Urwald-hölle
Německo 1937 / CZT / 90 min.
20.00 Konstantin Jeršov - Georgij Kropačjov / Vij / Vij
SSSR 1967 / hrají: Leonid Kuravljov, Stěpan Škurat, Borislav Brondukov / CZT / 78 min.
Pondělí 4/11
17.30 European Film Gateway: První světová válka ve filmu
Howard Hawks / Patrola / The Dawn Patrol
USA 1930 / hrají: Richard Barthelmess, Douglas Fairbanks ml., Neil Hamilton / CZT / 72 min.
20.00 NFA 70
Jan Stanislav Kolár / P?ichozí z temnot
ČSR 1921 / hrají: Theodor Pištěk, Anny Ondráková, Karel Lamač / CZT / 60 min.
Živá hudba: Andrea Rottin
Úterý 5/11
15.30 Kapitoly z dějin filmu
17.30 Mark Cousins / P?íběh filmu: Odysea III.
Velká Británie 2011 / CZT / 60 min.
19.30 Carte blanche pro t?i Klusáky
St?eda 6/11
19.00 František Čáp / Noční mot?l
ČSR 1941 / hrají: Hana Vítová, Svatopluk Beneš, Adina Mandlová / 82 min.
Čtvrtek 7/11
17.30 Zanikl? svět rukavic a další filmy Ji?ího Barty
Pátek 8/11
17.30 František Čáp / Panna
ČSR 1940 / hrají: Věra Ferbasová, Saša Rašilov st., Antonie Nedošinská / 76 min.
20.00 Rangel Valčanov / Tvá? pod maskou
ČSR 1970 / hrají: Josef Kemr, Luba Sko?epová, Ladislav Mrkvička / 76 min.
Sobota 9/11
17.30 Czech Classics - English friendly
Karel Plicka / Zem spieva / The Earth Sings
ČSR 1933 / ENT / 63 min.
20.00 Rufus Norris / Rozbit? svět / Broken
Velká Británie 2012 / hrají: Tim Roth, Eloise Laurencová, Cillian Murphy / CZT / 90 min.
Neděle 10/11
17.30 František Čáp / Tanečnice
ČSR 1943 / hrají: Marie Glázrová, Ji?ina Štěpničková, Růžena Nasková / 90 min.
20.00 Albert Camus - 100 let
Luchino Visconti / Cizinec
Itálie - Francie 1967 / hrají: Marcello Mastroianni, Anna Karina, Bernard Blier / CZT / 97 min.
Pondělí 11/11
17.30 František Čáp / Dve?e zůstanou otev?ené / Vrata ostaju otvorena
Jugoslávie 1959 / Rade Vergovi?, Milena Dravi?ová, Teodora Arsenovi?ová / CZT / 100 min.
20.00 Film p?ed sto lety - rok 1913 - IX.
Griffith, rok šest? / ENT / celkem 82 min
Úter? 12/11
17.30 Jacques Tati / Můj str?ček / Mon oncle
Francie 1958 / hrají: Jacques Tati, Jean-Pierre Zola, Adrienne Servantieová / CZT / 105 min.
20.00 Alain Resnais / Můj str?ček z Ameriky / Mon oncle d'Amérique
Francie 1979 / hrají: Gérard Depardieu, Nicole Garcia, Roger Pierre / CZT / 128 min.
St?eda 13/11
17.30 František Čáp / Stopa vede do Berlína / Die Spur führt nach Berlin
SRN 1952 / hrají: Gordon Howard, Irina Gardenová, Kurt Meisel / CZT / 89 min.
20.00 Claude Jutra / Můj str?ček Antonín / Mon Oncle Antoin
Kanada 1971 / hrají: Jacques Gagnon, Lyne Champagneová, Jean Duceppe / CTZ / 102 min.
Čtvrtek 14/11
17.30 Richard Sarafian / Běž si a dováděj / Run Wild, Run Free
Velká Británie 1969 / hrají: John Mills, Mark Lester, Gordon Jackson / CZV / 92 min.
20.00 Georg Wilhelm Pabst / Pando?ina sk?íňka / Die Büchse der Pandora
Německo 1928 / hrají: Louise Brooksová, Fritz Kortner, František Lederer / CZT / 83 min.
Pátek 15/11
17.30 František Čáp / Jan Cimbura
ČSR 1941 / hrají: Gustav Nezval, Ji?ina Štěpničková, Jaroslav Průcha / 80 min.
20.00 Rangel Valčanov / Šance
ČSR 1971 / hrají: Ji?ina T?ebická, Josef Abrhám, Ji?í Krampol, Gustav Nezval / 84 min.
Pondělí 18/11
17.30 František Čáp / Chvíle rozhodnutí / Trenutki odločitve
Jugoslávie 1955 / hrají: Stane Sever, Julka Stari?ová, Stane Potokar / CZT / 101 min.
20.00 Alberto Bevilacqua / Taková zvláštní láska / Questa specie d'amore
Itálie 1972 / hrají: Ewa Aulinová, Angelo Infanti, Fernando Rey / ČZT / 106 min
Úter? 19/11
15.30 Kapitoly z dějin filmu
17.30 Mark Cousins / P?íběh filmu: Odysea IV.
Velká Británie 2011 / CZT / 60 min.
20.00 Rangel Valčanov / Slunce a stín / Slanceto i sjankata
Bulharsko 1961 / hrají: Anna Prucnalová, Georgi Naumov / CZT / 66 min.
St?eda 20/11
17.30 František Čáp / Muzikant
ČSR 1947 / hrají: František Miška, František Hanus, Lída Vostrčilová / 88 min.
20.00 Konrad Wolf - Rangel Valčanov / Hvězdy / Sterne
NDR-Bulharsko 1958 / hrají: Saša Krušarská, Erich S. Klein, Georgi Naumov / CZT / 85 min.
Čtvrtek 21/11
17.30 Georg Wilhelm Pabst / Deník ztracené / Das Tagebuch einer Verlorenen
Německo 1929 / hrají: Louise Brooksová, Josef Rovensk?, Fritz Rasp / CZT / 89 min.
Pátek 22/11
17.30 František Čáp / Naše auto / Naš avto
Jugoslávie 1962 / hrají: Rusa Boj?ová, Janez Čuk, Milan Srdo? / CZT / 95 min.
20.00 Wim Wenders / Nebe nad Berlínem / Der Himmel über Berlin
SRN - Francie 1986 / hrají: Bruno Ganz, Solveig Dommartinová, Otto Sander / CZT / 128 min.
Sobota 23/11
17.30 Czech Classics - English friendly
Martin Frič / Hej-rup! / Heave Ho!
ČSR 1934 / Ji?í Voskovec, Jan Werich, Theodor Pištěk / ENT / 97 min.
20.00 Sophie Fiennes / Perverzní průvodce ideologií / Pervert's Guide to Ideology
Velká Británie - Irsko 2012 / CZT / 134 min.
Neděle 24/11
15.30 Ponrepo dětem
Ruské klasické pohádky: Žabka Carevna a Pohádka o rybá?i a rybce
SSSR 1950, 1954 / CZV / celkem 68 min.
17.30 Julien Duvivier / P?ípad Mauricius / L'Affaire Maurizius
Francie 1953 / hrají: Charles Vanel, Daniel Gélin, Anton Walbrook / CZT / 103 min.
20.00 Ji?í Menzel / Slavnosti sněženek
ČSR 1983 / hrají: Rudolf Hrušínsk?, Jaromír Hanzlík, Josef Somr / 80 min.
Pondělí 25/11
17.30 František Čáp / Děvčica z Beskyd
ČSR 1944 / hrají: Jaroslav Volta, Marie Glázrová, Ji?ina Štěpničková / 82 min.
20.00 Alberto Bevilacqua / Žena snů / La Donna delle meraviglie
Itálie 1985 / hrají: Claudia Cardinale, Ben Gazzara, Lina Sastri / CZT / 106 min.
Úter? 26/11
17.30 Klasická hudební moderna v dokumentu: Britten, Martinů
pásmo krátk?ch filmů / Velká Británie 1936, 1948, ČSR 1988 / celkem 85 min.
20.00 Howard Hawks / Všude jiné děvče / A Girl in Every Port
USA 1928 / hrají: Victor McLaglen, Robert Armstrong, Louise Brooksová / CZT / 65 min.
St?eda 27/11
17.30 Jugoslávsk? exil Františka Čápa (p?ednáška) + Piran (projekce filmu)
20.00 Setkání s Davidem Gattenem
pásmo experimentálních filmů za účasti autora / uvádí Henry Hills
USA 2002-2011 / 16mm / celkem 92 min.
Čtvrtek 28/11
17.30 Rangel Valčanov / Ezop
ČSR 1969 / hrají: Georgi Kalojančev, Miroslav Macháček, Radovan Lukavsk? / CZT / 93 min.
20.00 George Eastman House uvádí
Cecil B. DeMille / Desatero p?ikázání / The Ten Commandments
USA 1923 / hrají: Charles de Rochefort, Estelle Taylorová, Richard Dix / CZT / 123 min.
Pátek 29/11
17.30 František Čáp / X-25 hlásí / X-25 javlja
Jugoslávie 1960 / hrají: Dušan Jani?ievi?, Tamara Mileti?ová, Mata Miloševi? / CZT / 95 min.
20.00 Werner Herzog / Nosferatu - Fantom noci / Nosferatu - Phantom der Nacht
SRN 1978 / hrají: Klaus Kinski, Bruno Ganz, Isabella Adjaniová / CZT / 106 min.
Sobota 30/11
17.30 Czech Classics - English friendly
Avantgarda t?icát?ch let / Film avant-garde of the 1930s
20.00 František Čáp / Vesna / Vesna
Jugoslávie 1953 / hrají: Metka Gabrijelčičová, Franek Trefalt, Janez Čuk / CZT / 96 min.

Liszt a Wagner... v Piešťanech

2.

3.

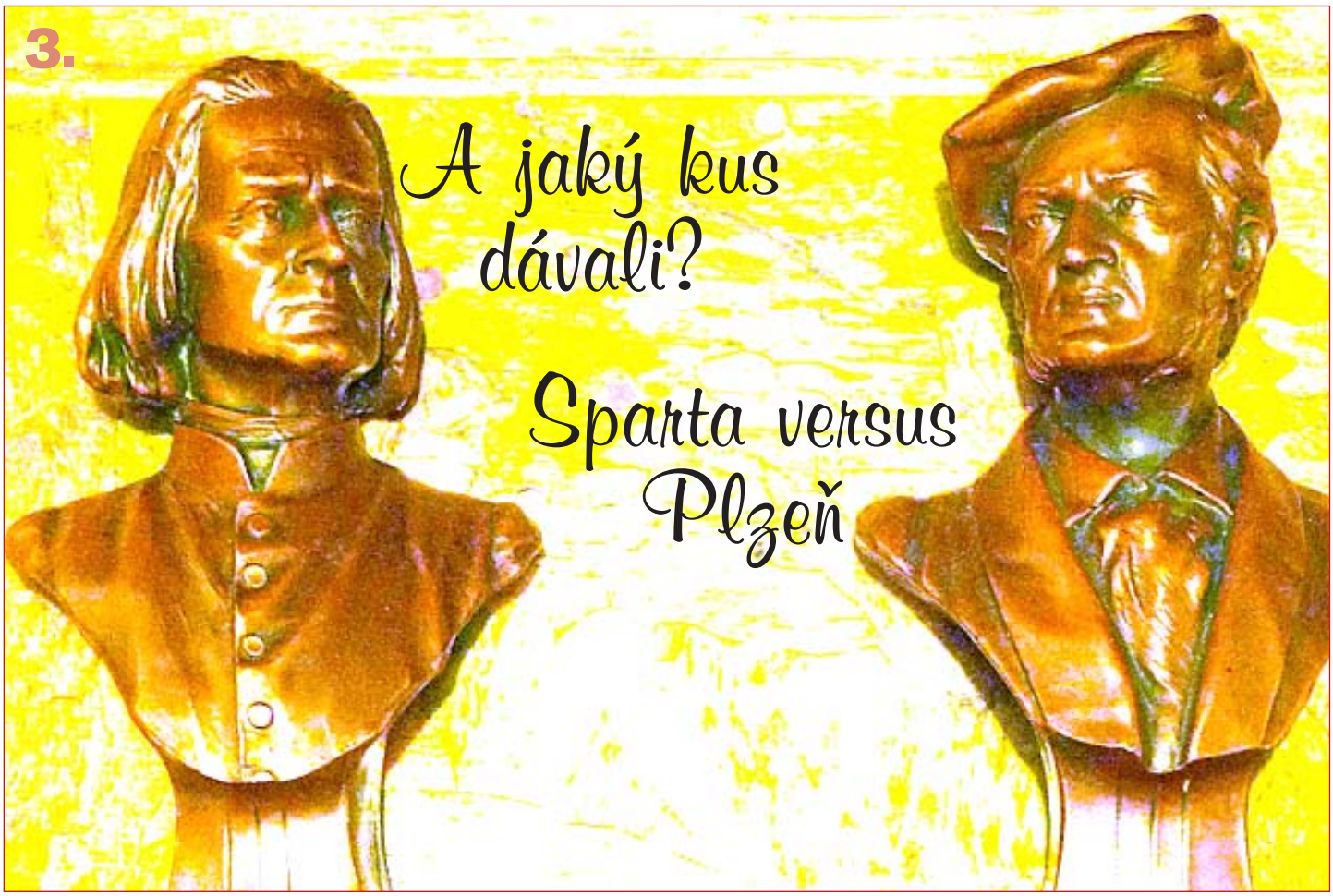

Adun Mortensen: Dole

Ondřej Buddeus a Audun Mortensen na křtu sbírky 9. 10. v kavárně Fra. Foto Ondřej Lipár.

Out of office reply

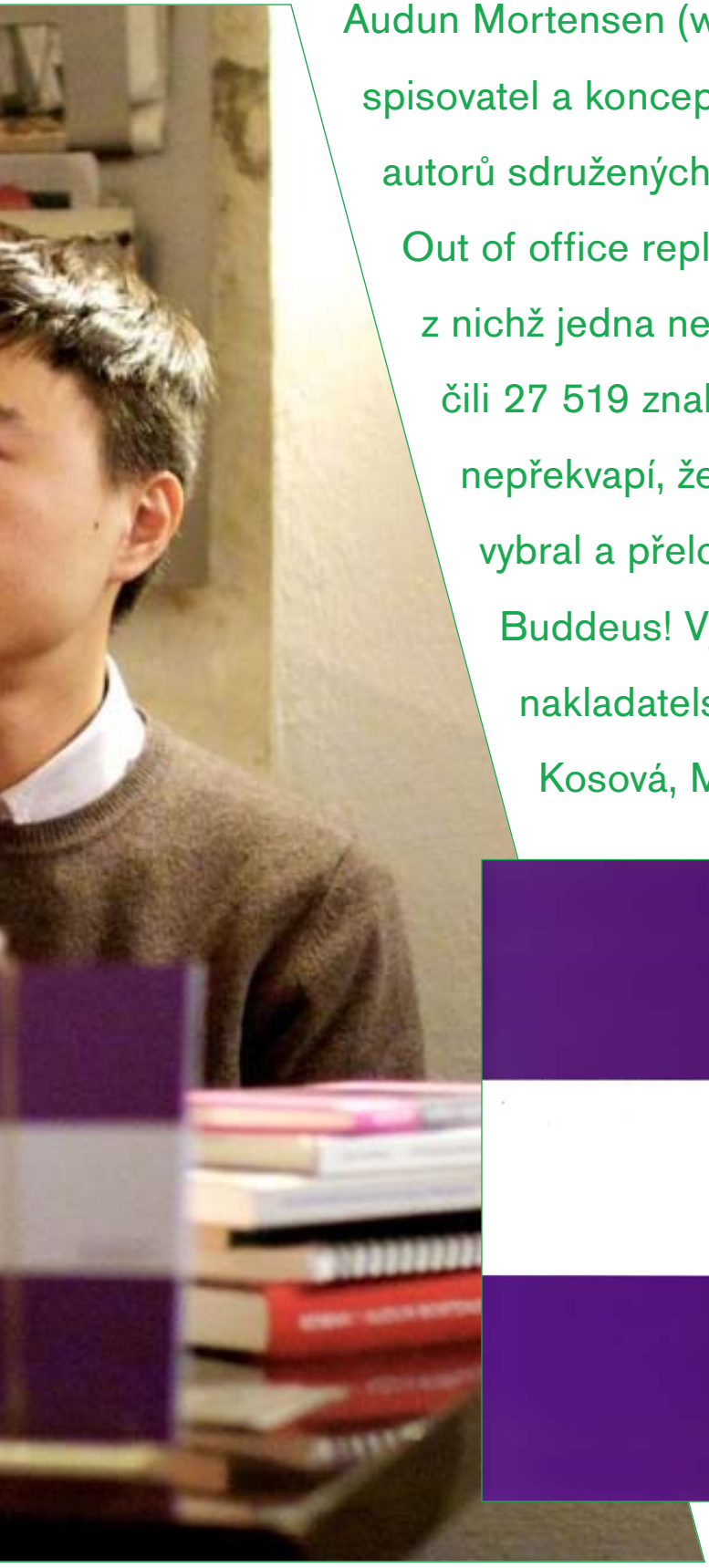

Audun Mortensen (www.audunmortensen.com) je norský spisovatel a konceptuální umělec. Patří k nové generaci autorů sdružených při nakladatelství Flamme. Sbírka Out of office reply je výborem z několika sbírek, z nichž jedna nese název 27 519 tegn med mellamar, čili 27 519 znaků včetně mezer. A tak ani nepřekvapí, že básně vybral a přeložil Ondřej Buddeus! Vydalo nakladatelství Eliška Kosová, MAKE*detail.

madonna

britney spears beyonce knowles kylie minogue justin timberlake beyoncé knowles kylie minogue justin timberlake britney spears kylie minogue justin timberlake britney spears beyoncé knowles justin timberlake britney spears beyoncé knowles kylie minogue kayne west britney spears kylie minogue beyoncé, knowles justin timberlake christina aguilery

nepodařené haiku

za 20 min ok
albert ok
big one ok

čtyři díla (pokus o současnou poezii)

teď

teď

teď

teď

Dole

Max Ščur

O rasismu

Podle mě jsme my Češi nejpracovitější národ ve světě. Je to samozřejmě dáno i geneticky. Můžete se o tom přesvědčit skoro každý den. Kudy chodím, všude vidím samý Čechy, jak hákují ostošest, někdy i ostosedm. Kam se na nás hrabou jiný národy! Vemte si třeba, kdo tady kope jámy a opravuje silnice? Češi. Kdo staví baráky? Češi. Kdo nespí po nocích a prodává ve večerkách? Zase Češi. Dřou doslova jako barevní. Někdy se ptám, zda je to ještě normální, tolik pracovat. Vždyť se takhle dá upracovat k smrti. Ptám se, zda by se Čechům nehodila nějaká sociální podpora, nebo aby aspoň chodili do důchodu dřív. Co myslíte? Protože tolik makat, to není jen tak. To se pak podepisuje na zdraví. A to nejenom duševním, jako u mě. Jsou i horší případy. Jedněm (to budou ti, co dřou v dolech a kopou na sluníčku ty jámy) z ničeho nic tmavne kůže. U druhých (to jsou ti z těch staveb) z té dřiny někam mizí normální česká výslovnost. To je jasné – vždyť ta práce je vo hubu, vo tom žádná. Třetím (to jsou ti, co prodávají v těch večerkách) se z té tmy normálně zužujou voči, a jak nevidí to slunce, tak celý normálně zežlutnou. Není pak na ně hezký pohled. Kolikrát se ani nedá poznat, že jsou to normální Češi, jako my. Ti nahoře by se nad tím měli už konečně zamyslet. Vždyť kurňa naši lidé jsou naše budoucnost. Kdo nám pak tady bude budovat reálný kapitalismus, když ne my, Češi? Že by Cikáni? Prosimvás, těm je to u zadele...

Je už vám snad jasný, že žádný rasista ani radikál nejsem. Mám akorát blbé zkušenosti s některýma etnikama. Vadí mi, že jsou neprávem zvýhodňovaná oproti nám, kteří jsme slušní a přizpůsobiví. Nejhorší ze všech jsou samozřejmě Slováci. Rozpínají se jako mor. Je jich tu čím dál víc. Dokonce ve státní správě, o vedeních podniků nemluvě. Kupují si tady nemovitosti – klidně i na Pražském hradě – včera jsem zrovna šel kolem ňáký galerie Miro... Každý druhý číšník, což dříve bývalo poctivé české povolání, je už dneska Slovák. Většinou ale hledají taková místa, aby nemuseli makat. Hlavně v nějakých soutěžních porotách, vod StarDance po SuperStar, nebo v konkurzních komisích. Nebo se jen tak producírují po jevišti a pak nám tady srážejí autama lidi. Nejdřív ta J. K. Rollinsová s těma svýma kuličkama štěstí, pak ta čarodějnice Jakubisková a nakonec i ten Roman Jánošík. Že by za to šli do vězení? Kdepak, to je přece rasismus! Je to přece státem chráněná sorta občanů! Nebo si vemte takového typického Slováka, jako je třeba Richard Müller. Tlustý odporný prase, které patří do psychiatrické léčebny, celý život jenom fetoval za naše prachy, co jsme mu platili za ty jeho hnusný desky. Nebo takový ten P. Nagy, co podniká ve focení porna a jen klátí naše holky. Nebo ten brejlatý, co předstírá, že je Anglán, jen aby se nemusel učit česky. A to jsou ještě ti nejlepší!

Je to tu zkrátka Slovákama celý úplně prolezlý. Kdykoli zapnu bednu – je tam samý Slovák, respektive Slovenka! To jako už čeští herci nejsou nebo co? Vždyť se ani nevobtěžují pořádně naučit česky! Já jim kolikrát ani nerozumím! Taky mi vadí, jak jsou furt vymydlení a navonění. A jak jsou blbí! Někteří neumějí ani ovládat počítač, jako ten Babiš, umějí akorát krást a spekulovat. Ten má dokonce tu drzost, že se cpe už i do politiky! To už tady všichni zapomněli na rok 1939? Nebo jak nás porazili v roce 2012 v semifinále? To si necháme od nich v klidu kálet na hlavu?

Ze všech těch důvodů dám v příštích volbách hlas zlínskému rodákovi T. O-vi. On tady s těmi Slováky určitě zatočí. Pošle je tam, kam patří – někam do Asie. Nejlépe na nějaký ostrov, třeba do Japonska. Uvidíme, jak se tam přizpůsobí.

Zapalujeme nebe

Barbora Knížková
Pavel Bareš

Venku končí svět.

Za oknama leje a za oknama hoří. Z nebe padaj andělé od padesáti tun výš a jen dokud se vám domy bortí nad hlavou, tak víte, kde je nahoře – a jen dokud jste při smyslech, tak víte, že když budete dostatečně dlouho kopat směrem dolů, stejně skončíte zase nahoře.

Za oknama kavárny padá popel jako sníh. Děcka černý od sazí si nad kanálama pouštěj lodičky a pak brečej, když si pořežou ruce od střepů z rozbitejch voken. A každej anděl, rozpláclej v kráteru svý vlastní majestátnosti, ještě chvilku plácá křídlama, než exne.

A... sorry, holka, ale tohle je fakt nejhorší rande všech dob.

•

Dívám se na tebe a řvala bych. Vůbec nevím, proč jsem na to rande s tebou šla, nejsem na tebe zvědavá. Chlapů mám dost, jsou otravný. Možná jenom proto, že končí svět. Všimnul sis toho? Končí svět. Venku létají hejna kobylek, lidé zoufale křičí a snaží se je smést z vlasů. Měsíc je celý rudý a z mokrých chodníků vyskakují žáby.

Když jsi mi napsal, abych šla na víno, chvíli jsem nevěděla, ale nakonec jsem si řekla, že proč ne. Že když končí svět, tak je jedno, s kým jdu na víno a co mu budu říkat. Prostě jenom nesedět sama doma a tvářit se, že nejsem zoufalá. Ikdyž jsi křovák, neumíš se chovat, nejsi vůbec citlivej a ani nejsi intelektuál nebo trochu umělec, tak jak to mám ráda. Piješ víno a vůbec mi to k tobě nesedí. Jako bys byl nefalšovaný pivař, ale kvůli mně se překonával. Usmíváš se a snažíš se mluvit poeticky, vůbec ti to nevěřím, ale taky se usmívám a za okny už je taková apokalypsa, že se tvářím, jako bys mi imponoval. Ale ve skutečnosti jenom chci, abys byl někdo jiný. Někdo, u koho bych se nemusela přetvařovat, u koho bych se nemusela tak snažit. Třeba... třeba on, ale to je jedno. Nejdřív mě podvedl, pak mě opustil. Idiot, bez něj je mi líp.

Jsi tu, na jeho místě, já tě za hrob nesnáším a sladce se usmívám.

„Dáš si ještě, Domčo?“

„Ano, ráda. Opijeme se, když venku všechno hoří, ne?“

Pořád o něčem mluvíš, opakuješ takové ty normální fráze, na které se balí holka, a já se pořád tvářím, že ti jdu na ruku. Přitom nenávidím, jak se na mě díváš, jak vyslovuješ moje jméno, jak si myslíš, že vedeš. Tenhle večer rozhodně neskončí ve tvůj prospěch. O to se postarám. Jen si mysli, že z tebe blázním.

„Kdyby dneska opravdu končil svět, co bys dělala?“ ptáš se.

„Vždyť on končí, Radku. On končí, tak se z toho okna podívej. Nevidíš tu havěť? To zoufalství? Tu katastrofu?“

„Trochu dramatizuješ, ne?“

„Jen se snažím být realistická.“

„Já vím. Máš to teď těžký, viď?“

To se snažíš být citlivý? Proč to od tebe zní, jako by ses mě ptal, jestli k tomu vínu nechci olivy?

•

„A nedáš si olivy?“

Ta holka je divná. Znám ten typ. Tyhle pseudointelektuálky. Pijou víno, protože pivo je moc „neotesaný“, mluvěj v dlouhejch složitejch větách, aby zněly chytře, a buď kouřej, protože je to děsně umělecký, nebo nekouřej, protože je to děsně povrchní a image je přece vůbec nezajímá.

„Tak jo. Zelený.“

Sedí tam jak panna, muchlá si rukávy, prohání se pohledem po ulici za oknem, s čirou fascinací v tom pekle, co se tam odehrává. Prohrábnout vlasy, postrčit brejle, zamlaskat, jen aby mi dala najevo, jak hrozně ubohá existence jsem.

Potřebuju víno, fakt hodně vína.

„Na co máš ty visačky?“ neodolám nakonec a zeptám se. „To si jako nikdy nesundáváš cenovky z oblečení, když si ho koupíš?“

„Ne,“ řekne.

„A... proč jako?“

„Abych nikdy nezapomněla na to, jakou mají věci cenu. Je důležité si cenit pravé hodnoty věcí.“

„Aha... takže... ty šaty za 70,-? To je dobrej kauf, ze sekáče?“

„Ne. Ty jsou po mámě.“

Ty vole, ta holka je fakt divná.

Ten kluk je zoufalej.

Pozérka.

„Omluv mě, musím si odskočit.“

Dokonce i na záchod odchází povýšeně. Konkrétně tak, že ani trochu nekroutí zadkem.

Vžuuuuuuuuum - PRÁSK! Další anděl, napálil to do baráku na druhé straně ulice, křídla mu hoří. Dům se bortí, děti nechávaj lodičky lodičkama, utíkaj...

A neutečou...

Lidi umíraj po stopadesáti tisících za minutu. Hořej, tonou, škrtěj se navzájem kvůli kyslíku a tkaničkám do bot.

Já sedim v kavárně a opíjim se vínem, který mi nechutná.

Kdyby dneska končil svět, dumám si sám pro sebe, šel bych ho ven zachránit?

•

Jít na záchod je ten nejlepší způsob, jak získat trochu času. Ten konec světa mi dává zabrat. Přišel tak náhle, prostě jsem na něj najednou zničehonic řvala, že je hajzl, kretén, že ho nenávidím a ať mi nechodí na oči. A proč taky ne? Podvedl mě. Do háje, vyspal se s jinou! Jak vůbec může mít tu drzost, udělat něco takového mně? Mně, která jsem výhra v loterii!

Kopla jsem patou do porcelánové mísy.

Určitě je úplně blbá, ta jeho nová holka. Nesahá mi ani po kotníky, tak je to. A on? Myslí si, že to hrozně vyhrál, a... A svým způsobem má pravdu. Já jsem tady ta, která nemá nic. A který končí svět.

Pod dveřmi kabinky prošly bosé mužské nohy se špínou za nehty, byly pořezané od střepů a zanechávaly na bílých dlaždičkách krvavé stopy.

„Áááá,“ zaječela neznámá paní na vedlejší toaletě.

„Sorry, sorry, já si spletl ty obrázky na dveřích,“ a nohy zase prošly zpět.

•

Seděl jsem na zábradlí železničního mostu a čuměl do Vltavy. Slyšel jsem ji přicházet snad ještě dřív, než vyrazila z domu pět stanic odsud.

„Čus,“ říká.

„Čus,“ říkám já.

„Co tu děláš?“ ptá se.

„Existuju?“

„Ty seš taky filozof, ty debile,“ odfrkla si. „Máš cíga?“

„Nemám. Přestávám.“

„Nešituj, dej mi ňáký.“

„Říkám ti, že přestávám.“

Za zády nám projel vlak. Jestli mi zase nějak zanadávala, neslyšel jsem ji.

„Hele, Radku, já ti musim něco říct,“ pronese po chvíli, tak hrozně strojeně, že to snad ani není pravda.

Ale já to nechci slyšet.

„Vono jde vo to, že...“

Du-dum, du-dum, du-dum! Další vlak. V protisměru. Trpělivě počkala, až přejede.

„Chci ti prostě voznámit, že...“

„Kristýno,“ říkám, „Jen si to nech, já to slyšet nechci.“

„Bych ti to říkat nemusela,“ rozčiluje se, „Kdybys nebyl tak tupej. Jsem se fakt snažila, aby sis všimnul, ale ty seš slepej jak... jak... Ty vole, co je fakt slepý, kurva...?“

„Kristýno, prostě to nech bejt.“

„Ani náhodou, chci ti říct, že s...“

Du-dum, du-dum, du-dum! Most se otřásal až v základech. Nechci to slyšet.

„Přestaň s tim!“

Další vlak. A další. Kristýna mi buší do ramene a křičí: „Šukám s Bořkem, šukám s ním, ty ubožáku, ty pitomče, ty buzno jedna, a na tebe seru, jasný? Skončila jsem s tebou!“

Du-dum, du-dum, du-

Najednou je ticho.

Jen Kristýna pořád ječí.

„To seš celej ty! Utíkat od problémů, furt! Jen si kecnout na prdel a čekat, až to přejde. Kdyby dneska končil svět, s tebou by to nehlo!“

Hodí si kabelku na rameno a rázuje pryč.

Já si vytáhnu z kapsy krabku, z krabky cigáro a z boty zapalovač. A když už vtahuju i filtr, hodim nedopalek do vody. Chytne jako benzín, a za chvíli už hoří celá Vltava. Obloha se zatáhne, začne hroznej slejvák a Prahu zasypává nános šedýho popela.

A Dominika se vrací ze záchoda.

•

„Všechno v pohodě?“

Jo, tak on si bude hrát na starostlivýho.

Radši ještě trochu vína. Je nemožná. Paní nedostupná.

A mně je čím dál tim víc blbě.

„Hele...“ říkám vyschle, „Dneska končí svět, co?“

„M-hm.“

„A žádný zítra nebude.“

No a je to tady...

Ona je taková panička.

On je fakt nadrženej primitiv.

Strašně povýšená.

A trochu obtloustlej.

Jak si ta kdy mohla nabrnknout nějakýho kluka?

Jak si ten kdy mohl najít holku?

„Chci říct… jestli zítra nebude zítra, nemusíme platit účet."

Pche…

„…Tak ještě víno?"

Apokalypsa neapokalypsa, vesmír se mi motá jak kaleidoskop. Kuuuuuurva…

„Jsi nějaký bledý."

„Jo, je mi na hovno."

Zvednu se a potácím se na záchod. Tolik vína, fuckt moc vína.

Záchody jsou mrňavý, jenom s jednou mušlí. Stojí u ní anděl, s pomuchlanejma křídlama složenýma na zádech a s bosýma ušmudlanýma chodidlama, pořezanýma od střepů.

„Hned to bude," ujistí mě, když vidí, že čekám.

„Chill. Já vydržim," mávnu rukou. A… co že to tady vlastně dělá anděl?

„Hele, chlape," otočí se na mě po chvilce prosebně, „Nemohl by ses otočit? Mně to jde blbě, před cizíma."

„Jasný."

•

„Co tu děláš, řekla jsem ti, že jsi hajzl a ať mi nechodíš na oči."

„Uklidni se, Domi. Jenom si mě představuješ."

„Jestli začneš s tím, že ti chybim, tak…"

„Ale no tak. Kdo je ten kluk, se kterym tu seš?"

„Radek? Nikdo. Zoufalec, křovák, omezenec."

„Byl jsem lepší?"

Prohrábnout vlasy, popostrčit brýle, nespokojeně mlasknout.

„Chybím ti, co?"

•

Otočím se a lovím v kapse cigára. Jen zapalovač docvakal. „Nemáš voheň?" ptám se anděla.

„Jo, jasně. Vydrž." Pravou rukou si šmátrá po kapsách, cuká sebou, nakrucuje se, a…

„Ty vole, já počkám, až skončíš," ujišťuju ho.

„Ne, pohoda, tady, tady je," vytáhne ho ze zadní kapsy a pochčije půlku zdi vedle umyvadla.

„Dík. Bys měl bejt venku a padat z nebe, ne?" ptám se a pro jistotu se opřu o zeď, pro lepší stabilitu.

„Ty bys měl bejt venku s nějakou zrzkou a šeptat jí do ouška pěkný slovíčka," řekne anděl a ani se nesnaží dát za tu větu otazník.

•

„Kreténe. Můžeš mi vysvětlit, co je na ní lepšího? Proč jsi s ní šel? Na co tě sakra uhnala?"

„Už ti někdy někdo řekl, jaká seš pozérka?"

„Prosím?"

„Hraješ si na hroznou umělkyni, nejcitlivější duši pod sluncem, piješ si to svoje víno, nesundáváš si visačky z hadrů a když něco zdědíš, ještě na to novou visačku připneš. Na kolik si sakra vážíš svojí mámy? A jakou visačku mám já?"

„Jak se můžeš takhle ptát?"

„Co bych jako nemoh? Když jsem se s tebou včera rozešel, předvedla jsi ten největší hysterák na světě. A mám-li to říct na plnou hubu, chovala ses jako tupej omezenej ignorant."

•

„Sem tady s tou… tamtou…"

„Jo, jste pro sebe přímo stvořený." Anděl si meje ruce. „Takže, myslíš, že to dotáhneš? Přefikneš umělkyni?"

„Ty seš taky vtipnej. Vůbec nezabírá. Je mimo."

„Ne, ty seš mimo. Zapaluješ si nebe nad hlavou kvůli holce, co nestojí ani za to štrejchnutí."

„Co ty víš o Kristýně?"

„Je to kravka, buďme otevření."

„O tom víš hovno. Seš anděl, nemáš holku."

„Ne. Ale ty taky ne, a já mám křídla." Vezme mi cígo z pusy a potáhne si. „Máš na ni. Máš na každou. Jen nebuď debil."

Vezmu mu cigáro a hodím ho do mušle. Blafne to.

„Jdi někam."

•

„Prosím tě, už vypadni."

„Jasně vole. Jenom mi řekni…"

„Ještě jeden dotaz."

„Kdyby dneska končil svět…"

„Kdyby dneska končil svět…"

„…šel bys ven a zachránil ho?"

„…odpustila bys mi?"

•

Je ráno.

Je mi blbě.

„Dáš si k snídani míchaný vajíčka?"

Do háje, proč ten svět včera neskončil?

Foto Michal Šanda

Dole

Martin Vokurka

Básně z října

* * *

Nedělní ráno
Bez sobotní noci
Ve tmě se kdesi ztratila
I s tebou
Přesto svítá
Jaký to div
Bezohlednosti světa
Rozčísne tmu
místo slunce
Záblesk v očích
tvýho milence
vyzývavě
Posílá nový den
do mý touhy
Probouzím se
na sněhový pláni
Beze stopy
Těla
Sám s nočním potem
Odcházím přes park
Neztišitelný
za nutkavou vzpomínkou
Ty neviditelná
mezitím se navracíš
dlouhou ulicí
Osprchovaná
v sobě neseš
Nekonečnou noc
s hvězdami v děloze
A mý ztuhlý prsty
pronikající už týdny
Rosolem míjení
Do nezvratna

* * *

Spočti svý orgasmy
za posledních pár
Let
Manželka
Milenka
Masturbace
Náhodný styky
Vypočti procenta
všech těch výkřiků
Kdy mrazí
do prázdna
Kdy buší
ve spáncích
Nadějí
Láskou
před níž klesáš
Hrdě jdeš
až za rozum
Zamysli se
Nad svým životem
Co jsi vlastně
zač

* * *

Stovky dnů
Ještě víc nocí
co jim chybí
Vyprázdnění
Jen tmu
schraňují
v níž netečeš
V ústrety
Mý cestě za tebou
Migréna
Infekce
Zranění v egu
Lásce se daří
S rukou schovanou
v cizích
Snech

Základy fyziologie

Chloridy v mozku
Tlumí synapse
Jak na hajzlu
Působí
Emoce čistí
Devadesát devět procent
Zničí
Beze zbytku
Až na tebe
Ty přežiješ
Devastaci
Každej můj smutek

Základy biochemie

Jaterní enzymy
Prokousávají se k střízlivosti
Opravdový samotě
Rozkládají alkohol
Na ocet
Prozření

* * *

Nerozsvěcet
Na ubikaci
Bez stropů
Ještě jsem se nevyspal
Zatéká sem
Po obratlech
Kapka jedna po druhé
Z toxického nebe
Střípky krve
Pod bříšky tvých prstů
Zrají
Temnými obrazci
Za příliš ostříhanými nehty
Marně škrábou
Touhu
Při nemilování

Dole

Paseka v háji české literatury

Nula, nula, nula
Roberto Saviano

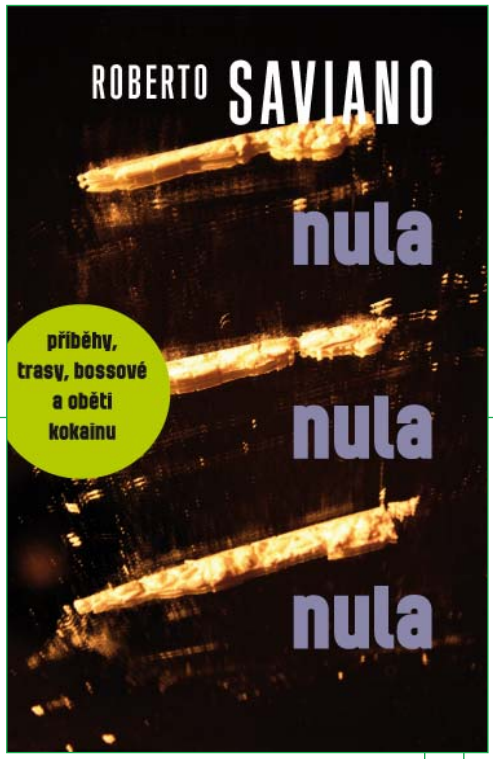

koks #2

Není to heroin, který z vás udělá chodící mrtvolu. Není to tráva, která vás uvolní a zrudnou vám po ní oči. Koks je výkonnostní droga. S koksem můžete dělat cokoli. Než vám po něm exploduje srdce, než vám změkne mozek, než vám navždy zvadne péro, než budete mít ze žaludku hnisající ránu, než se tohle všechno stane, budete víc pracovat, budete se víc bavit, víc si zašoustáte. Koks je vyčerpávající odpověď na stále naléhavější potřebu naší doby: neexistenci limitů. S koksem budete víc žít. Budete víc komunikovat, což je první přikázání moderního života. Čím víc komunikujete, tím jste šťastnější, čím víc komunikujete, tím víc si užíváte, čím víc komunikujete, tím víc kšeftujete s city, víc prodáte, prodáte víc, ať je to cokoli. Víc. Pořád víc. Jenže naše tělo nefunguje na pořád „víc“. V jistém bodě musí vzrušení opadnout a tělo se musí vrátit do klidového stavu. A v tu chvíli zasáhne kokain. Je to práce s vysokou přesností, protože se musí strefit mezi jednotlivé buňky, přesně do místa, které je odděluje, do synaptické štěrbiny, a zablokovat jeden základní mechanismus. Je to, jako když hrajete tenis a právě jste vyřídili svého soupeře útočným úderem hraným podél čáry: v tom okamžiku čas zamrzne a všechno je dokonalé, klid a síla ve vás koexistují v naprosté rovnováze. Je to pocit pohody vyvolaný miniaturní kapkou jisté látky, neuropřenašeče, která byla vyslána přímo do synaptické štěrbiny. Buňkou

projede vzrušení a ona jím nakazí i buňku vedle sebe, a tak dále, až se to v takřka okamžitém hemžení rozšíří na celé miliony buněk. Rozbliká se život. Nyní se vrátíte k zadní lajně a váš soupeř taky, jste připravení zápasit o další bod, ten pocit, který se vás zmocnil před chvílí, je jen vzdálenou ozvěnou. Neuropřenašeč byl zase vstřebán zpět, impulzy mezi dvěma buňkami byly zastaveny. A teď přichází na řadu kokain. Zabrání zpětnému vstřebání neuropřenašečů a vaše buňky jsou stále rozsvícené, jako by byly celý rok Vánoce a světelná výzdoba zářila třistapětašedesát dní v kuse. Neuropřenašeče, které koks miluje k zbláznění a od nichž se nechce ani na okamžik odloučit, se nazývají dopamin a noradrenalin. Ten první vám umožní stát se hvězdou večírku, protože všechno je teď rázem snadné. Je snadnější mluvit, je snadnější flirtovat, je snadnější vypadat sympaticky, je snadnější cítit se středem obdivu. Ten druhý, noradrenalin, působí záludněji. Kolem vás se všechno rozšířilo. Spadne sklenice? Slyšíte ji dřív než ostatní. Přibouchne se okno? Všimnete si toho jako první. Někdo na vás volá? Otočíte se, ještě než dořekne vaše jméno. Takhle funguje noradrenalin. Zvyšuje schopnost bdělosti a pozornosti, prostředí kolem vás se zaplní nebezpečím a hrozbami, stává se nepřátelským, neustále čekáte, že vám někdo ublíží, zaútočí na vás. Vystrašené a poplašené odpovědi jsou zrychlené, reakce okamžité, schází vám filtr. To je paranoia, dveře má dokořán. Kokain je benzin těla. Je to život vyzdvižený na piedestal. Než vás stráví, než vás zničí. Za ten život navíc, který jako by vám koks daroval, zaplatíte vydřidušské úroky. Možná, pak. Jenže pak nic neznamená. Všechno je tady a teď.

Minutové hry jako komiks

12 rozhlasových miniher očima 12 umělců je vystaveno v brněnské kavárně Trojka a v pražském Café V lese, kde ve čtvrtek 10. října proběhla vernisáž.

(mš)

Dramaturgové ČRo Vltava
Hynek Pekárek a Kateřina Rathouská

D

ole

Josef Šíšo

Šachy v oficíně aneb když strana volá a nedá se svítit

Holičskou dílnu měl Vejmělek přímo na náměstí. Bylo to náměstí ne nepodobné tomu v Telči a mělo atributy typického malebného jihočeského maloměsta na konci 19. století: nějaký ten mariánský sloup, sem tam masný krám, pivovar komorních rozměrů, kamenná kašna či spíše kašnička, statisticky nadprůměrná sebevražednost tamních obyvatel a cukrárna, kde se od božího rána – kromě soboty – otáčel za pultem Lederer.

Na vývěsním štítu Vejmělkovy oficíny hrdě stálo něco, co by se spíše hodilo na hřbitovní bránu či do nějakého antiutopického románu: „Budete všichni na vlas stejní“.

Cukrárna byla od oficíny coby kamenem dohodil a Vejmělek nejen že Lederera škádlíval, kdykoliv ho potkal, řka: „O Šábesu si dováděj, jak je jim libo, však mám pochopení, ale pak už mi Hospodina nerozptylujou…“, ale zavedl-li někdo řeč na Ledererovu cukrárnu, když mu tento mistr lazebnický, dejme tomu, voskoval knír či pomádoval ofinu, dostalo se mu ujištění, že holiči antisemité nejsou, protože – „jak praví klasik, chytrýmu Žid nevadí“, čímž Vejmělek naznačoval, že je chytrý. Pak ještě dodal, že to není z něj, ale z jednoho z ruských klasiků, ale protože si nemohl nikdy vybavit z kterého, tak tajemně mlčel.

V době tzv. Hilsnerovy aféry musel chtě nechtě dokázat, co si již vyslechla dobrá polovina města, a když potkal malou Esterku Ledererů, nabídl jí, že přijde-li k němu do provozovny celá famílije, taťkovi že pejzy nechá a navíc – ať na tom tratí – dá i nějakou tu množstevní slevu. Vždyť Lederer se vyznačoval mimořádnou potencí – po domě se mu hemžilo devět potenciálních dědiců.

V tu dobu to v Rakousku-Uhersku kypělo jako ve vroucím kotli a Vejmělek – ač mu táhlo na 68 – o sobě hrdě prohlašoval, že je mladočech jako Brno, bije se divoce do své skromné hrudi živnostníka. Nebyl daleko od pravdy, když tvrdíval, že je se svým přesvědčením ve městě sám voják v poli. Vždyť zde byli členové Strany konzervativního velkostatku, Národní strany svobodomyslné, Strany radikálně pokrokové, Katolické strany, Agrární strany, ale i lidovci a Československá sociálně demokratická strana dělnická či Svaz proletářských bezvěrců. Pro každou z nich měl Vejmělek peprnou zkratku, například lidovcům říkal jízlivě „temnořitníci“, kdežto agrárníky zhusta častoval uštěpačným „zvoraní synkové“, členy Strany radikálně pokrokové zas kousavě jako „volné myši“, ač česká sekce Volné myšlenky teprve čekala na své založení. Nevěrce ze Svazu proletářských bezvěrců nazýval „proteisty“ a kdykoliv na ně přišla řeč, tak se demonstrativně nepokřižoval. Vejmělek nemusel dlouho přemýšlet, aby přišel na to, jak alespoň symbolicky vítězit nad všemi těmi partajníky, mezi nimiž se cítil jako v obklíčení. Jeho dům byl podsklepen a skýtal nevídané prostory. Největší místnost upravil do podoby obrovské šachovnice a poté, co při obligátně familiérním rozhovoru se zákazníkem nenápadně zjistil, ke kte-

ré partaji dotyčný patří, čtyřma pěti obratnými a spěšnými tahy připravil zákazníka o zbytek kštice a s břitvou v jedné ruce a lahvičkou brilantiny v druhé mu dal na vybranou: buď si půjde zahrát i s ostatními takovými holohlavci do sklepa partičku šachů a počká, až mu vlasy dorostou, nebo riskuje takovou míru zesměšnění, že dostojí statistikám a sáhne si na život: „Jó, vašnosto, nezapomínaj, maloměsto je holt maloměsto, s tim nic nenaděláte." Maje obavy z neúprosnosti statistických údajů, čerstvý plešatec, který by mohl směle používat umělou lysinu coby baterku i v kasematech, se volky nevolky podřídil a sestoupil do sklepa. Tam se připojil k černým kamenům, a teprve až mu vlasy dorostly do dvou centimetrů, přestoupil ke kamenům bílým, což byl tým mladočechů. Pravidla byla upravena tak, aby vždy vítězil tým mladočechů. Kdo by pravidla snad porušil, riskoval by další ostříhání. Tak si Vejmělek zajistil nekonečnou sérii vítězství, která alespoň symbolicky kompenzovala jeho frustrační paroxysmy.

Ten, kdo míjel sklepní okna oficíny v podvečer a slyšel kupříkladu: „Kramář na D 5" či „Šrámek na G7", eventuálně „Masaryk na A 4", nutně získal dojem, že se zde na šachovnici rozhoduje o osudu trůnu habsburského, a to z pohledu živlu českého. Když se Vejmělek před spaním pochlubil své ženě, že mladočeši opět triumfovali, tak ač nebyl křestním jménem Antonín, říkávala mu pochvalně a s pocitem zadostiučinění „ty muj Tondo kolenatej", načež se oba smáli, až se za břicho toho druhého popadali. Ač mu tato situace nahrávala k tomu, aby popustil zvířecí chtíč, jsa spíše erotickým tradicionalistou, udržel jej na uzdě. Měl totiž jakousi průpravu ze své každodenní práce: když do oficíny vstoupila žena těžko odolatelného půvabu a jejich pohledy se střetly, tak zatímco oné osobě blesklo hlavou něco jako „ten by mi vyprášil tu mou kačenu", Vejmělkovi zas vzápětí „což o to, kačenu bych ti vyprášil, ale mně jde v lásce o mnohem víc".

Po sarajevském atentátu a následné mobilizaci nastal masivní odliv mužské populace a Vejmělek se chvíli smiřoval s myšlenkou, že šachovnici ovládne ženské plémě. Jsa však realistou, brzy seznal, že by to byla slepá ulička. „Ne, s těmi to nevyhrajem," stál si přesvědčeně na svém, ač nebylo patrné, zda myslí světový konflikt či vítězství mladočechů, až zavládne mír. „Jako červená nit táhnou se tímto čertovým plemenem latentní inklinace k hysterii, hojnou měrou též emoční labilita, a rovněž silné tendence k sebelítosti," deklamoval s oblibou. Nejednou právem usoudil, že říci o některé z jeho zákaznic, že je blbá jak tágo, by bylo těžkou urážkou této hole na postrkování koulí na kuleč-níkovém stole.

A tak časem náhodnému turistovi musel nutně padnout do oka nápadný počet na kůži ostříhaných toulavých psů. Situace byla nějakou dobu tak neutěšená, že náš mladočech zvažoval, zda nezačne raději cestovat v konfekčním zboží.

Vejmělek trpěl dvěma mimořádně vzácnými chorobami a byl na to patřičně hrdý: trpěl nejen nyktalopií, nýbrž i nykturií. První se projevovala tak, že viděl lépe v noci než ve dne, což mu usnadňovalo poruchu druhou, která se zas vyznačovala tím, že močil víc v noci než ve dne. V kombinaci se svou přirozenou lesklou pleší, jejíž záře si v ničem nezadala s pouličním plynovým osvětlením, tak ušetřil za elektřinu, jelikož i za tmavé noci nemusel při čtení rozsvěcet lampu. Dokonce mu mnohdy jeho žena Vendulka, převracejíc se z boku na bok, mírně nevrle navrhla, zda už nechce zhasnout, a ťukala si přitom nejednoznačně na hlavu. Po nocích Vejmělek louskal jeden román Zanea Greye za druhým, v nichž se těšila jeho mimořádné oblibě postava Hirama Benta, a to nikoliv pro jeho široko daleko pověstnou mušku, nýbrž pro jeho empatii k vysoké. Jednou Vejmělkovi šlehl hlavou spásonosný nápad. Co se takhle popídit po inspiraci v ateliéru Šechtl a Voseček, a to dřív, než jejich archiv podlehne digitalizaci. Tábor, kde ateliér sídlil, nebyl daleko a Vejmělek si od návštěvy sliboval hodně, protože oni dva pánové měli zvláštní zálibu fotografovat takřka výlučně muže s plnovousem. „Kde plnovous, tam i kštice," sliboval si v duchu. „Nedá se svítit, Vendulko," řekl Vejmělek po návštěvě ateliéru, „nejde-li hora k Mohamedovi, musí Mohamed k hoře."

„Ten můj blázínek stará snad na stará kolena konvertoval a ještě mu přeskočilo," pomyslela si Vendulka, udiveně se rozhlížejíc po bytě, kde se v tu chvíli velkopansky svítilo všude, ale hned se opravila, jelikož jí připadala věta s dvěma stejnými přívlastky poněkud neústrojná. „Sbal nám našich pět švestek, musíme za prací do světa," rozhodl. Vendulka se ošila, protože ve spíži, kam tajně chodila ujídat zavařované švestky, když ji po půlnoci vzbudil hlad, zbyly už jen sklenice čtyři. „Inu, nedá-li se svítit, tak to já rovnou pozhasínám," řekla v naději, že Vejmělek si deficitu nakládaných švestek nevšimne. Příští ráno už oba stáli s ruksaky na zádech před domem a Vejmělek – mávaje vycházkovou holí poněkud vágně směrem k obzoru – slavnostně parafrázoval sokolské: „Paže tuž, mladočechům služ," a přidal „vstříc kšticím!"

„Inu, když se nedá svítit, nedá se nic dělat," řekla smířeně Vendulka a letmým pohledem zkontrolovala, zda někde v domě nezůstalo rozsvícené světlo.

Zuzana Chvatíková: Čína očima

Dole

Hongkong druhým okem

Hongkong je ve světě vnímán hlavně jako přelidněné velkoměsto s mrakodrapy, jímž rozhodně je. Urbanisticky není nijak zajímavé, žádné historické stavby se zde v podstatě nedochovaly a jeho čistě pragmatická architektura nikterak nelahodí oku. Naprosto neopakovatelná krása Hongkongu však spočívá v tom že zhruba 70 % celého území této metropole tvoří neobydlená pohoří a lesy.

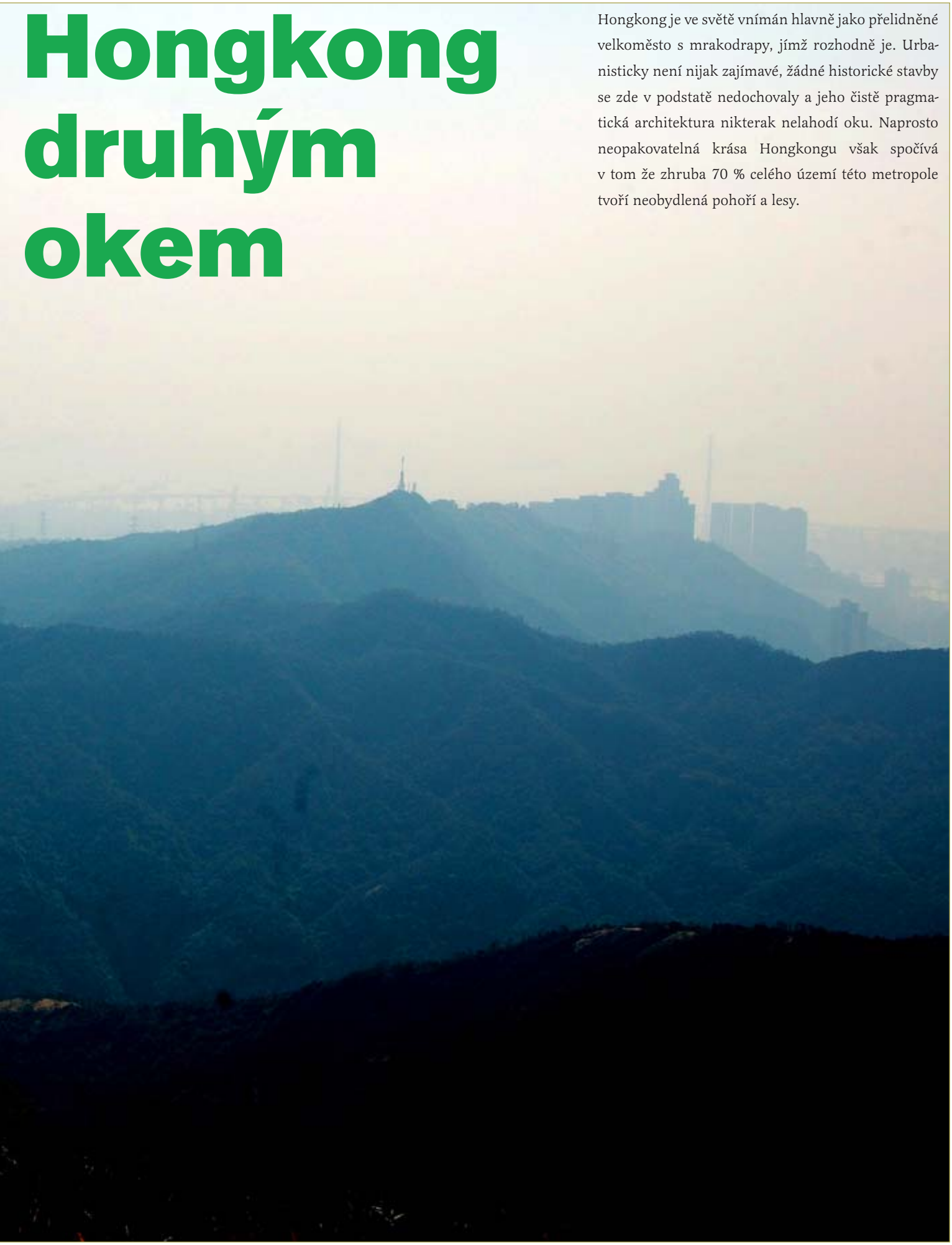

Pohled z Kowloonu na Hongkongský Ostrov

Jde o velmi strmé kopce sopečného původu, na nichž často dochází k sesuvům půdy, a tím pádem jsou pro zástavbu nevhodné. Všechny jsou navíc jakožto národní parky státem chráněny a protkány turistickými stezkami. Zástavba paneláků se nachází jen na pobřeží u paty těchto pohoří, dále pak už jen na rovných plochách uměle zasypaného moře. Ve výsledku tkví hlavní výhoda Hongkongu v tom, že zachce-li se člověku do přírody, nemusí se za ní dlouho trmácet městem až na periferii. Ať se člověk nachází ve městě kdekoli, nemá z lesa mrakodrapů do lesa zeleného nikdy déle než půl hodiny pěšky.

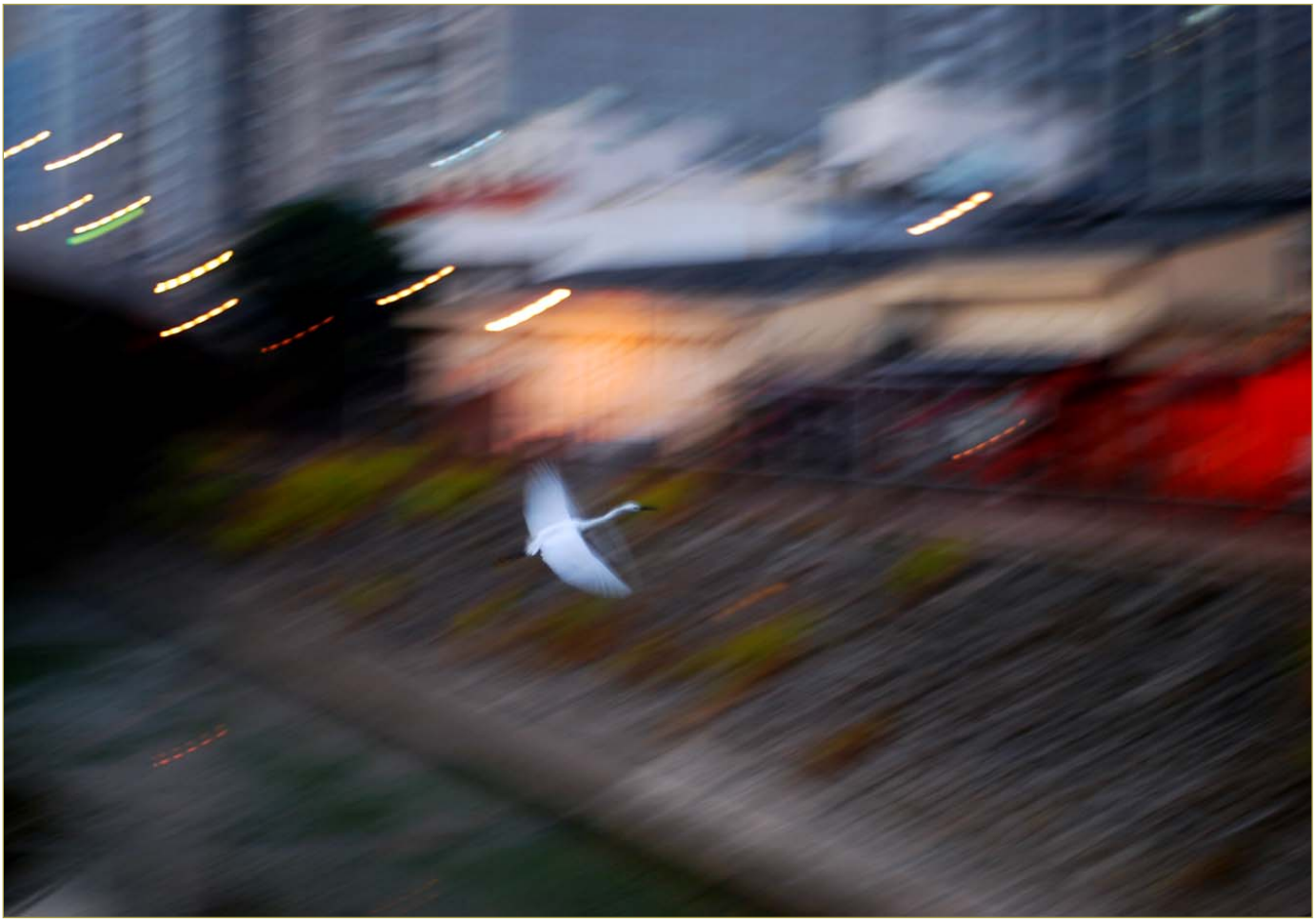

Ze stejného důvodu tu ani příroda nemá k člověku daleko. Mezi mrakodrapy přímo v centru krouží dravci druhu luňáka hnědého (milvus migrans) s rozpětím křídel až dva metry, ryby tu vyskakují nad hladinu i v té průmyslově nejznečištěnější stoce a bělostné volavky (mesophoyx intermedia) si tam na ně s gustem počíhávají. Noviny píší, že se u jedné z nejzalidněnějších ulic schovalo za soumraku mladé divoké prase v areálu mateřské školky a policii trvalo celou noc, než ho našla, uspala a odvezla někam daleko. Za dva měsíce poté se u stejné školky objevili dva dospělí divočáci. Zřejmě rodiče. Marně hledali ztraceného syna.

Zatouží-li člověk po zeleni, může se během chvíle rázem ocitnout v neprostupné džungli, kde se nalézá neuvěřitelné množství zvířectva, hlavně nepřeberně druhů ptactva a motýlů, ale i třeba malí gekoni či dikobrazi. Džungle se však s nikým nemazlí. Sejít ze značené turistické stezky tu znamená jistou zkázu. Ne snad proto, že by člo-

Volavka

Fíkus

věka sežrala dravá šelma, šelmy tu nejsou žádné, ale pokud se rovnou nezřítí to nějaké strže, každopádně zabloudí a hledat ho pak lze už jen helikoptérou. Za tmy se proto do džungle nechodí. Zajímavé je si uvědomit, proč se místní Číňané, v jejichž mytologii jistě hraje džungle velkou roli, obecně bojí tmy, samoty a ticha - a hlavně následků toho všeho, tedy duchů, a to i ti nejcyničtější. Těžko se divit, že pro klid duše Číňané zásadně vyhledávají místa rušná osvětlená a hlučná. Džungle je svou dravou silou nemilosrdná. Poradí si se vším, spolkne a hustě po-

Jehlová hora

roste vše, co jí přijde do cesty, včetně betonu. Přeci jen je však v jistém ohledu někdy laskavější než český les. Byť je opravdu neprostupná, nevyskytují se v ní rostliny trnité, ani žahavé, ani klíšťata, ani ovádi, včely, vosy či sršni. Jediné, co tu člověka může sežrat, jsou komáři, kteří ale naštěstí přenášejí jenom žlutou zimnici, nikoli malárii. A to zdaleka ne v takové míře jako v Čechách klíšťata boreliózu.

Roháč

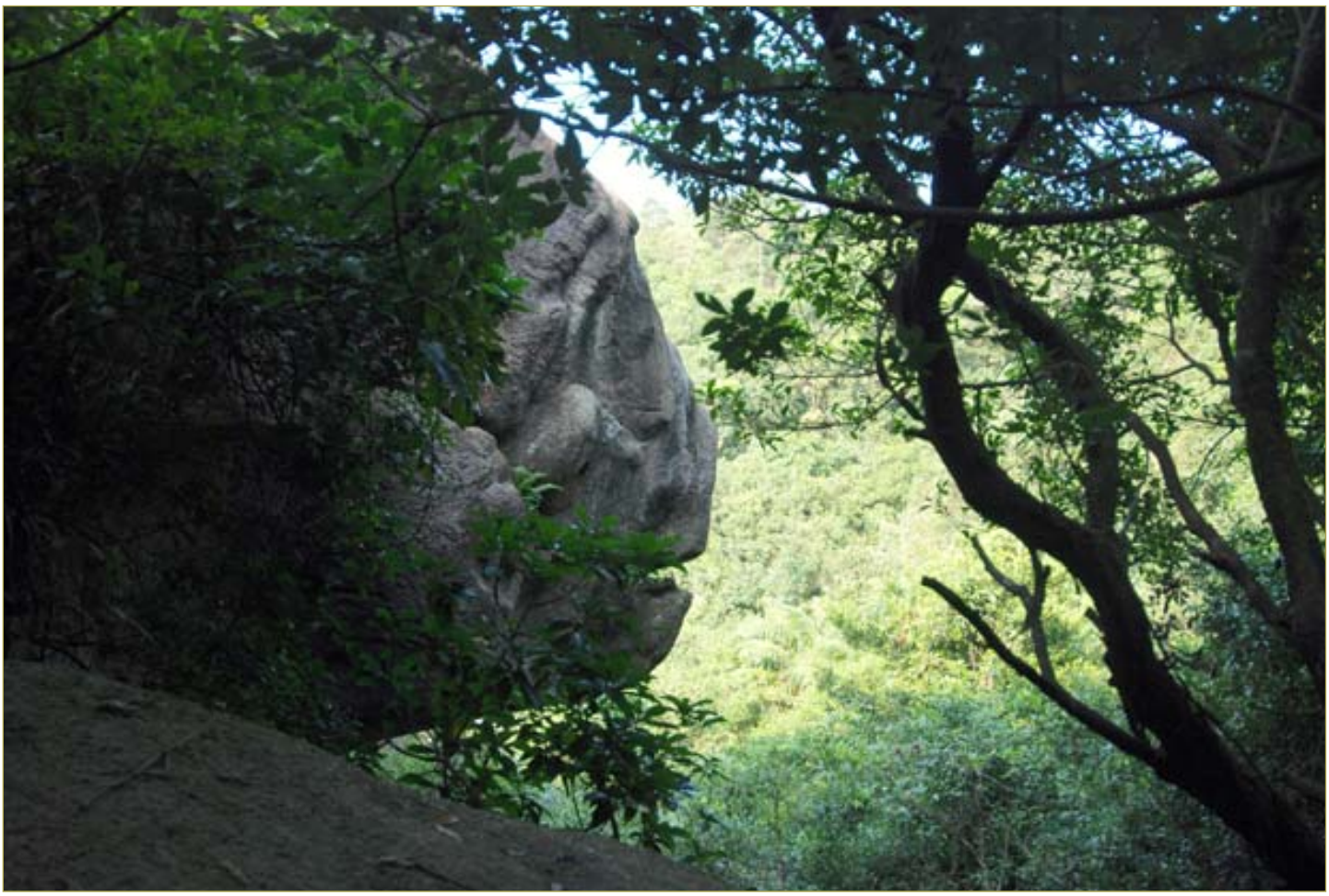

Tento není jedovatý

Larva motýla (macrobrochis gigas)

Larva smrtihlava (acherontia styx)

Původní vesnické domky, pokud na ně vůbec člověk narazí.

Hongkong má prvenství v leckterých přírodních úkazech. Jedním z nich je, že se zde nachází nejvíce druhů motýlů na kilometr čtvereční.

Hongkongský Ostrov, dříve zvaný Viktoria, kde je centrum metropole, je zastavěn jen po obvodu a to ještě ne po celém. Geografický střed ostrova tvoří vysoké hory a hluboký les. Na odlehlých místech se nacházejí bývalé rybářské vesnice a při nich sem tam malé pláže. Jak vesnice, kde jsou všechny původní domky přestavěny na dvoupatrové paneláky, tak ani pláže obvykle neoplývají malebností či panenskou čistotou. Pláže jsou však chráněny sítěmi proti žralokům, a tak se tu dá koupat i v noci, kdy už není žár, což je velká výhoda.

Vesnická rujna

Vesnice dnes

Díky své zvláštní zástavbě není Hongkong ani město ani venkov. Je to městský stát, který končí hranicí s Čínskou lidovou republikou. Z Hongkongského Ostrova, byť i z jeho nejvyššího kopce Viktoria, pak však nelze k hranici dohlédnout. Je z něj vidět severně na pevninskou část Hongkongu a západně pak na daleko větší ostrov Lantau, kde leží nové hongkongské letiště a který je osídlen ještě méně, takže si tam obecní úřad už dávno odhlasoval naprostý zákaz soukromých motorových vozidel a člověk se smí po ostrově pohybovat pouze městskou dopravou. Malého bahenního buvola tam člověk potká nejen na silnici, ale i na turistické stezce při namáhavém výstupu na nejvyšší horu, která má nadmořskou výšku něco málo pod 1000 m. A vůbec všechna pohoří, která tam vyrůstají přímo z moře, budí při takovémto převýšení dojem alpských masivů. Možná si lze těžko představit, že ve chvíli, kdy člověk vrchol zdolá, nasedne krátce nato na autobus a na metro a během slabé hodinky je doma u večeře.

Tele buvola

Výstava českých krav v parku Viktoria

Hranice Hongkongu s ČLR je od Hongongského Ostrova severním směrem, ale až za devatero vodami a devatero horami. Přesněji řečeno, nejdříve se člověk musí dostat přes Viktoriinin Průliv (Victoria Harbour), vlastně takzvaný Vonný Přístav, což je význam slova Hongkong, aby se ocitnul na malém poloostrově Kowloon, jehož oblast si Britové osvojili po Hongkongském Ostrově jako druhou a která je z celé metropole zastavěna nejvíce, protože je jediná placatá a ještě do nedávna byla v moderní době místem s nejvyšší hustotou obyvatel na světě. Poloostrov Kowloon je od dále pokračující pevniny oddělen strmým pohořím zvaným Devět Draků (Gau Lun) a překročí-li člověk tento horský masiv, dostane se do Nových Territorií, kteroužto část si od čínské vlády Britové pronajali až jako poslední a kde je pevnina stále poloostrovem, i když nesrovnatelně širším a větším. Dříve šlo Devět Draků překonat jen jediným průsmykem a od začátku 20. století po jediné železniční trati zvané Kowloon-Canton Railway, která končila v čínském městě Kantonu (Guangzhou). Jinak to šlo jen po horských stezkách, a to až do doby, než si lidé vyvrtali tunel v Diamantové Hoře, pod Lví Skalou a jinde. Po pašeráckých stopách se v moderní době vydávají už jen pěší turisté.

Nová Teritoria. V pozadí Devět Draků

Než Britové dostali Nová Teritoria, museli si v Kowloonu postavit letiště Kai Tak, které Hongkongu sloužilo až do roku 1998 a které se těšilo pověsti šestého nejrizikovějšího letiště na světě. Piloti se prý vždy těšili, jak si při přistání po dlouhém nudném letu zamanévrují a předvedou takzvanou „hongkongskou zákrutu“, která byla nutná právě kvůli bezprostřední blízkosti horského masivu i husté městské zástavbě. Při přistávání prý mohli pasažéři koukat obyvatelům Kowloonu do oken a na internetu lze najít bezpočet snímků stejného typu, kdy obrovský letoun těsně míjí sotva šestipatrové paneláky.

Linie pijáků džinu

Linie pijáků džinu Systém podzemních bunkrů je velmi komplexní. Aby se v něm vojáci vyznali, dali jednotlivým chodbám názvy podle londýnských ulic. Zde Regent Street a Shaftsbury Avenue(k následujícímu)

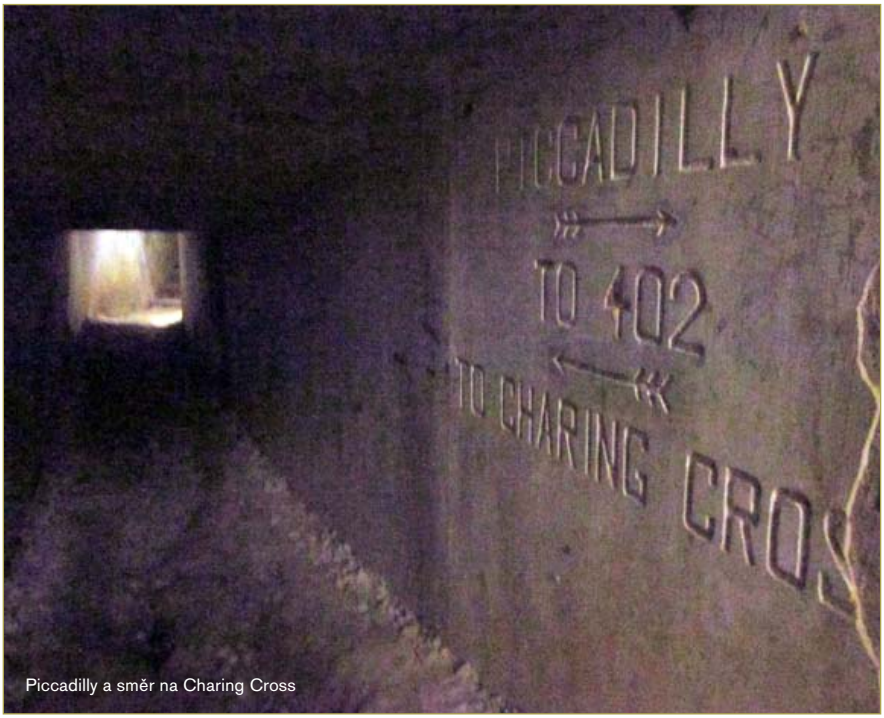

Piccadilly a směr na Charing Cross

Tímto směrem na Strand Palace Hotel

Devítihlavý dračí horský masiv se pyšní ještě tím, že měl posloužit při obraně Hongkongu proti předpokládané japonské invazi za druhé světové války. Po jeho celé délce byla podle vzoru Maginotovy linie vybudována série bunkrů a odstřelovacích pevností, jež západně končila nad Čertovou stěnou (Devil's Peak). Tento systém se jmenoval Linie pijáků džinu (Gin Drinkers' Line), a to možná prorocky, protože Japonci nakonec na Hongkong zaútočili nejen z pevniny, ale i ze dvou stran po moři, takže přepadená posádka této linie se okamžitě vzdala a Japonci se města velmi potupně zmocnili během pouhých deseti dnů. V těchto bunkrech se tedy nikdy nestřílelo. I dnes je v nich hra na vojáky zakázána.

Linie pijáků džinu je národní památka, ale zábradlí s ukazately a vysvětlivkami k místům nevedou. Dovnitř bunkrů se lze dostat do všech a zcela svádějí ke klukovským hrám. Ty však, jak hlásá tento nápis, jsou v nich zakázány. Místní děti ale nejsou příliš hravé a do lesa chodí jen když musí se školou.

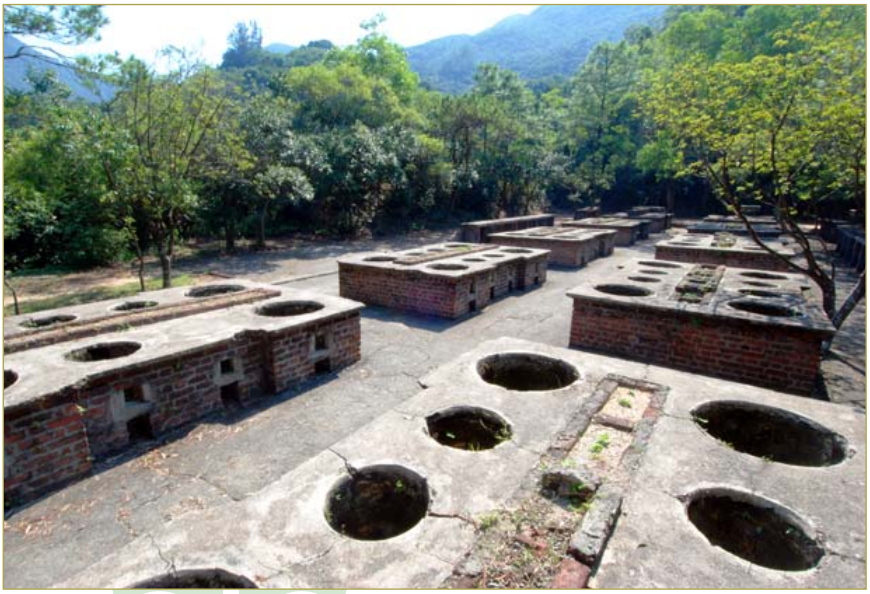

V případě dlouho trvajících bojů o HK se měli obyvatelé skrýt v džungli. K tomu byly vybudovány ohromné polní kuchuně. Ani v těch se nikdy nevařilo. Jsou jen smutnou připomínkou toho, že při vpádu Japonců si Britská vláda myla ruce.

Polní latrína

V Nových Teritoriích je paneláková zástavba opět jen při břehu, tedy podél řeky Šing Mun (Shing Mun River), u jejíhož pramene je postavena jedna z pěti hongkongských přehrad a která se dále vlévá do zálivu Tolo a protože je to řeka přílivová, oplývá neuvěřitelným množstvím ryb. Záliv Tolo lemují opět mnohá pohoří s různými mytickými názvy, které lákají na celodenní výlet jako třeba Pohoří osmi Nesmrtelných (Pat Sin Leng).

Šing Munská přehrada. Voda z hongkongských přehrad nikdy obyvatelstvu nestačila. I co do zásobování jídlem, elektřinou, plynem a ropou byl HK vždy zcela závislý na Číně. Proto si ji hodně předcházel. Už i za Britské vlády. Stačilo by ji naštvat, otočila by kohoutkem a nedalo by se svítit.

V džungli se často nacházejí velmi výstavné hrobky. Obsahují urny s kostmi. Dvakrát ročně „na dušičky“ rodina urny vyjme a kosti opráší, případně přidá dalšího rozloženého nebožtíka.

Pláže daleko od civilizace jsou dostupné jen pěšky, takže jsou skoro prázdné.

Východ slunce

Po celé délce řeky Šing Mun a kolem zálivu Tolo se táhne jedna z mála cyklostezek, která má však 30 km a v noci je osvětlená, takže se na ní člověk může vyhnout nejen dennímu slunečnímu žáru, ale i denním cyklistickým „lufťákům”, kterým jde na ruku to, že si na jejím začátku mohou na celý den vybrat kolo v půjčovně a odevzdat ho vpodvečer na konci cyklostezky, aniž by se museli vracet. Člověka by asi nikdy nenapadlo, že jsou Číňané, kteří neumí jezdit na kole, ale v Hongkongu je to pravidlem. Zřejmě proto, že je tak hornatý a pro cyklistiku nevhodný. Jezdci na této dvouproudé cyklostezce dělají brikule, které by si ani sebevrah nevymyslel. Často v největší rychlosti brzdí nohama – o zem, ti vyspělejší, co používají brzdu, zase zastavují náhle v zatáčce, případně jezdí klikatě, jakoby široko daleko nebylo ani živáčka, těm se v určitých kruzích říká „meandrtálci”, a ti, co umí jezdit bez držení, se při SMSkování za plné rychlosti často ocitnou na dlouho v protisměru. Normální cyklisté proto na stezku zajíždějí až kolem půlnoci, kdy je úrazovost daleko menší. Ti zase skýtají člověku jinou přehlídku. Obliba Číňanů všeho, co se leskne a bliká, se tu projevuje vpravdě tím, že někteří mají na kole tolik osvětlovacích zařízení a blikavých serepetiček, že působí jako pojízdný vánoční stromeček. Dalšími návštěvníky noční cyklostezky jsou občas cyklogangy, což je neškodná mládež, jejíž jediná revolta spočívá v tom, že vždy jeden z gangu má po obou stranách za sedlem důmyslně připevněny velké stereo bedny a takto se za rychlé jízdy celý gang opájí ne drogami, ani alkoholem, ale pouze letem kolem vodní plochy poháněn hudbou v úžasné zvukové kvalitě. Na rozdíl od ostatní hongkongské mládeže, která obvykle nerevoltuje vůbec, zato za jízdy se chová neohleduplně, tito zásadně dodržují pravidla silničního provozu, a protože jejich revolta je výrazem svobody a není zaměřena proti ostatním cyklistům, chovají se za jízdy slušně a nikdy nikoho neohrožují. V bezprostřední blízkos-

ti stezky není obytná zástavba, takže hlasitá hudba nikoho neruší. Navíc gangy jezdí tak rychle, že se hned po Dopplerově efektu hudba do minuty vytratí.

Pichavka

Ropucha

Z této cyklostezky se dá po serpentině vyjet na historicky velmi starou cestu, dnes silnici, která se po vrstevnici vine dlouho lesem, po úpatí pohoří Tai Po Kau, takže člověk má možnost tu zažít džungli v noci. Pokud je k tomu kolem 27 °C a mží, není to vůbec na závadu. Deštík příjemně chladí a umocňuje tropickou atmosféru. Cyklista co chvíli stoupá do mírného kopce, nikde nikdo. Silnice a vlhkost ve vzduchu je osvětlena pouličními lampami, ale napravo i nalevo je hluboká temnota, z níž jsou vypláznuté ohromné mokré listy, na jejichž okrajích se pasou šneci. Kapky se usazují na pavučinách, jimž tu a tam kraluje žlutě pruhovaný pavouk velikosti dětské pěstičky. Je slyšet s ozvěnou žáby, jak jedna druhé přes silnici odpovídá dlouhým hlubokým zabečením. Co chvíli přeletí ne-

topýr a všude neúnavně povrzávají jedna přes druhou cikády. Že je za každým stromem duch, o tom v tu chvíli není pochyby. Cyklista mine osamělý oplocený objekt a v tu ránu se za ním ze tmy vyřítí štěkající pes a jme se ho dlouho pronásledovat. Osamělá staveniště a průmyslové objekty jsou hlídány výhradně jenom psy. Ti se nikdy nepohybují za plotem, ale vně. Je to naprosto spolehlivý systém, protože žádného nepatřičného kolemjdoucího pak nenapadne se k objektu ani přiblížit.

V 50.letech 20.stol. byl HK přelidněn uprchlíky z Číny. Neměli kde bydlet, než po lesích. I dnes jsou místa těchto původních slumů patrná.

Hranice s Čínskou lidovou republikou se nalézá ještě dále severněji, až když člověk, nejlépe za světla, projde panenským lesem přes několik dalších pohoří. Ale i kdyby prošel hongkongské kopce křížem krážem, stejně by všechny turistické stezky Hongkongu neschodil. Potřeboval by na to celý život. Projede tedy metrem, tím bývalým Kantonským vlakem, hustou městskou zástavbou Nových Teritorií až na konečnou a připraví si pas. Hranici tvoří z větší části řeka Ng Tung, zvaná též Indus, přes kterou před rokem 1997, než byl Hongkong předán Číně, musel nejeden Číňan přeplavat, když chtěl, podobně jako lidé z Východního Berlína do Západního, uprchnout z ČLR do Hongkongu. Díky tomu, že pevninská část Hongkongu je poloostrovem, je toto jeho jediná suchozemská hranice. Je dlouhá pouze kolem15 km a má jen dva hraniční přechody. A za ní, jako když švihne kouzelným proutkem, se najednou zjeví východní strana delty Perlové řeky, tedy lautr rovina, jejíž velmi úrodná půda je už zcela zastavěna továrnami a nevzhlednými městy a která se rozprostírá po mnoho a mnoho nekonečně nudných kilometrů, daleko až za čínské město Kanton.

Zbytky po slumu – vozíček

I dnes se najdou v lese občas fungující slumy. I se zahrádkou a strašákem.

DOBRÁ ADRESA

V příštím čísle (vychází 1. prosince 2013) rozhodně nenajdete:

Dárkový kupon v hodnotě 1000 Kč

Zašlou krásu

Novou hymnu České republiky

Nashledanou příště!
Ne za pomente!